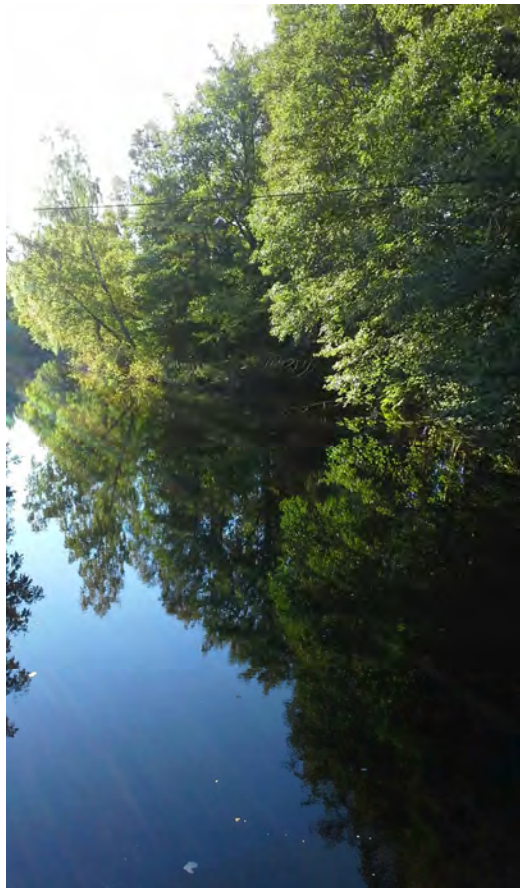

Lokalt åtgärdsprogram

Alsteråns avrinningsområde

Antagen av vattenrådets extrastämma 2014-09-04

Alla som berörs ska ha möjlighet att påverka

Innehåll

1. Inledning	3
1.1 Om åtgärdsprogrammet.....	3
1.2 Beskrivning av Alsteråns avrinningsområde.....	3
1.3 Vattendirektivet	6
1.4 Bedömning av vattnen inom Alsteråns avrinningsområde	9
2. Metod	14
2.1 Projekt Alsterån i balans.....	14
2.2 "Vattenrådsdialogmetoden"	14
2.3 Underlagsmaterial	15
3. Värden	17
3.1 Uppmärksammade värden	17
4. Problem och åtgärdsförslag	20
4.1 Specifik problembeskrivning	20
Område Blomstermåla	20
Område Sinnerbo	23
Område Alsterbro	25
Område Fröseke	26
Område Älgkult	28
Område Grönskåra	30
Område Mörtetek	32
4.2 Generell problembeskrivning.....	35
5. Vattenrådets synpunkter	46
5.1 Vattenrådets fortsatta agerande.....	47
Bilagor	48
1. Karta Alsteråns avrinningsområde – Ekologisk status (2009)	
2. Karta Alsteråns avrinningsområde – Kemisk status (2009)	
3. Sammanställning lokala synpunkter – värden	
4. Sammanställning lokala synpunkter – problem	
5. Remissförfarande	
6. Remissvar Lokalt åtgärdsprogram	

1. Inledning

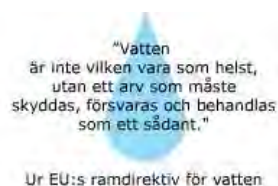
1.1 Om åtgärdsprogrammet

Detta är den första versionen av det lokala åtgärdsprogram som arbetats fram för Alsteråns avrinningsområde. Arbetet med att ta fram programmet var huvudsyftet i Leaderprojektet *Alsterån i balans* som drevs av Alsteråns vattenråd under åren 2011-2014. Inom projektet har en styrgrupp tillsammans med en projektledare, utsedda av vattenrådets styrelse, arbetat fram åtgärdsprogrammet.

EU:s ramdirektiv för vatten, vattendirektivet, innebär att alla vatten inom EU ska uppnå minst miljö kvalitetsnormen god status. Målet är ett långsiktigt och hållbart utnyttjande av vattenresurserna. För de vatten som idag inte uppfyller miljö kvalitetsnormen behöver åtgärder vidtas och dessa ska därför omfattas av ett åtgärdsprogram. Vattenmyndigheten tar fram åtgärdsprogram som riktar sig till kommuner och myndigheter.

Många vattenförekomster, sjöar och vattendrag, inom Alsteråns avrinningsområde uppfyller inte god status, den biologiska mångfalden måste förstärkas och vattenkvaliteten bli bättre. Vattenråden är en viktig aktör vid framtagande av åtgärdsprogram, då dessa fungerar som en kanal mellan myndigheter, företag, organisationer och allmänhet inom avrinningsområdet. Alsteråns vattenråd påbörjade projektet *Alsterån i balans* med syftet att ta fram ett åtgärdsprogram på lokal nivå som baseras på lokalt inhämtad kunskap och lokalt engagemang. Värden, problem och åtgärdsförslag som framförts vid lokala byamöten under år 2012/2013 utgör en del av underlaget för åtgärdsprogrammet. Syftet med programmet är att utgöra en plattform för fortsatt lokalt åtgärdsarbete. Det riktar sig till alla som på något sätt berörs av vattnet inom Alsteråns avrinningsområde och programmet ska bidra till att uppnå miljö kvalitetsnormen god status i vattnen.

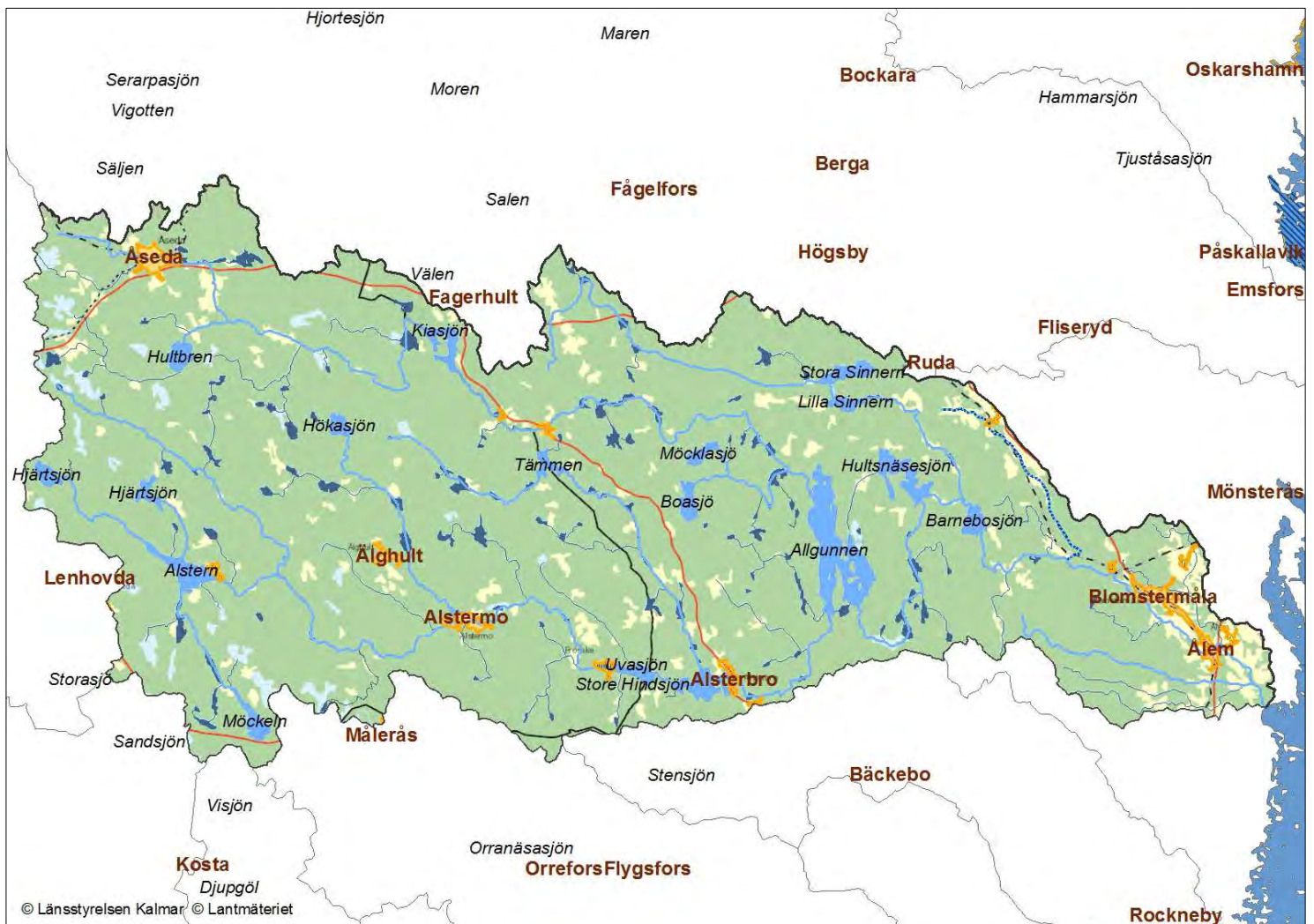
Det lokala åtgärdsprogrammet för Alsteråns avrinningsområde antogs vid vattenrådets extra stämma 2014-09-04.

1.2 Beskrivning av Alsteråns avrinningsområde

Alsterån (huvudavrinningsområde 75) är ett av Smålandskustens mest värdefulla vattendrag. Avrinningsområdet har en yta på 1525 km², rinner från Kronobergs län till sjön Allgunnen via två fåror, Alsterån i söder och Badebodaån i norr. Efter Allgunnen rinner Alsterån i Hultsnäsesjön och Barnebosjön genom Högsby kommun för att sedan mynna norr om Pataholm i Mönsterås kommun.

Allgunnen är Kalmar läns näst största sjö. Det är en näringsfattig sjö och har på grund av den flacka terrängen tre utlopp; Skureboån, Loppån och Alsterån. Allgunnen är en av de största, oreglerade sjöarna i södra Sverige och har ett största djup på 14 meter.

Figur 1. Översiktskarta Alsteråns avrinningsområde

De geologiska förhållandena varierar inom avrinningsområdet. I den övre och mellersta delen av området utgörs berggrunden främst av hälleflinta och granit. Dessa bergarter har låg vittringsbenägenhet vilket gör att sur nederbörd som tränger ner i marken inte neutraliseras och därmed ökar försurningen. Motståndskraften mot försurning är god i Alsterån tack vare den kalkning som sker. Basiska, mer vittringsbenägna bergarter som naturligt motverkar försurning, förekommer som fläckvisa massiv i området samt längs kustremsan. Den dominerande jordarten i området är morän.

Inom avrinningsområdet finns flera områden utpekade som nationella intressen och skyddsvärd natur. Naturreservat är den vanligaste formen för att skydda naturområden. Dessa kan bildas för att bevara den biologiska mångfalden, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller för att tillgodose behovet av områden för friluftsliv. Inom avrinningsområdet finns 24 naturreservat, exempelvis Aboda, Bokhultet, Flagölerum och Berga fly.

Även 36 stycken Natura 2000-områden finns inom avrinningsområdet. Exempelvis är Allgunnenområdet och hela Alsteråns vattensystem från Allgunnen till Alsteråns utlopp utpekade. Längre uppströms finns utpekade områden som Bockaskröv, Våraskröv och Kärngölsområdet. Natura 2000 är ett nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Syftet är att hejda utrotningen av djur och växter samt förhindra att deras livsmiljöer förstörs. Förenklat innebär detta att exempelvis "naturskogen ska fortsätta vara naturskog" och arter ska kunna fortleva i livskraftiga bestånd. För varje Natura 2000-område finns en bevarandeplan. I planen beskrivs området med dess naturvärden, mål samt vilka åtgärder som krävs för bevarandet. Bevarandeplaner, mer information om Natura 2000, naturreservat och planer för naturskydd finns att läsa på respektive länsstyrelses hemsida.

Delar av Alsteråns avrinningsområde pekas ut som nationellt särskilt värdefullt vatten ur naturvårdssynpunkt. Tre större områden som är utpekade och som i stort sett går ihop är Alsteråns vattensystem, Allgunnen och Alsterån nedströms Hornsö. Inom avrinningsområdet finns även fyra områden utpekade som nationellt värdefulla vattendrag för kulturmiljön. Det största området finns längs Alsterån och innefattar området från Böta kvarn till Strömsrum. De andra tre, mindre områden som är utpekade går under samma namn; *Alsterån och Snärjebäcken*, *Alsterbro glasbruk m m – Bäckebo*. Mer om kulturmiljö kopplat till Alsteråns avrinningsområde finns att läsa i *Kunskapsöversikt Alsteråns avrinningsområde med kustområdena Mönsterås 74/75 och Nävraån 75/76* (Vattenmyndigheten Södra Östersjön, 2011).

Livet i en å

Vatten skapar liv. Längs kusten, i sjön eller bäcken finns olika livsmiljöer där djur och växter lever hela eller delar av sina liv. Ekosystemet i en bäck och det omgivande landekosystemet är beroende av varandra för att fungera. Exempelvis kan träd längs vattendraget fungera som skyddande miljöer för fisk och andra organismer genom att rötterna skapar gömslen. Temperatur är en annan faktor för livet i ån, träd kan även skapa skugga vilket sänker vattentemperaturen. Exempelvis kan för höga temperaturer vara skadliga för öringen.

I vattendrag finns både strömmande och mer lugnflytande partier. I strömmande delar spolas finkornigt bottenmaterial bort och botten består mest av sten och grus. Där vattnet flyter lugnare samlas mer finkornigt material på botten, här trivs djur som föredrar att gräva ner sig. Alsterån har en rik och värdefull bottenfauna. Flera ovanliga arter såsom dagsländan *Baetis digitatus*, nattsländan *Brachycentrus subnubilus* och skalbaggen stor klobagge finns i ån.

I en sjö skapas organiskt material främst genom mikroskopiskt växtplankton. Näringskedjan i en å eller bäck ser annorlunda ut. En del organiskt material tillförs genom till exempel kiselalger, vass och andra växter. Men stor del av det växtmaterial som tillförs kommer från omgivande vegetation såsom löv, grenar, gräs m.m. Därför är det viktigt att det finns funktionella kantzoner längs vattendrag t.ex. i form av träddridåer. Väl i vattnet sönderdelas växtmaterial av olika typer av bottendjur t.ex. bäcksländelarver eller vattengråsuggor. Finare partiklar kan filtreras av exempelvis flodpärlmusslan. Denna mussla är mycket sällsynt i avrinningsområdet, men ska enligt uppgift från boende längs ån finnas i Alsterån i närheten av Allgunnen.

Mindre djur blir föda åt större djur, såsom öring, elritsa och olika fågelarter. Ett tjugotal fiskarter har påträffats i Alsteråns åsystem. Ån fungerar som lek- och uppväxtområde för skyddsvärda stammar av lax och havsöring, som i dagsläget kan vandra upp till Duveström. Stationär öring finns både upp- och nedströms sjön Allgunnen. Utter har observerats regelbundet längs ån sedan början av 2000-talet.

Hela Alsteråns avrinningsområdet är mycket naturskönt, med rik och unik fauna och flora. Utmed stränderna växer bland annat hampflockel, lundskafting, safsa och idegran. Det finns områden rikt på lövskog med ek, alm, ask, al, lind, lönn och asp. Flera rödlistade arter finns inom avrinningsområdet såsom blomskägglav och kandelabersvamp.

1.3 Vattendirektivet

Inom EU finns sedan år 2000 ett gemensamt regelverk, ramdirektivet för vatten, även kallat vattendirektivet. Det införlivades i den svenska lagstiftningen år 2004 och har sin grund i att Europas medlemsländer på ett gemensamt sätt ska arbeta med att bevara och förbättra vattenmiljön i grund- och ytvatten. Övergripande ska arbetet vara inriktat på att minska föroreningar, främja hållbar vattenanvändning och förbättra tillståndet för de vattenberoende ekosystemen. Arbetet med vattendirektivet kallas vattenförvaltning och är indelat i cykler som omfattar sex år. Den första cykeln avslutades under år 2009, då påbörjades nästa cykel som sträcker sig fram till år 2015 och så vidare. En förvaltningscykel inleds med att vattnet kartläggs och övervakas, underlaget används sedan för att bedöma vattnets nuvarande tillstånd, så kallad statusklassning. Därefter beslutar Vattenmyndigheten vilka miljökvalitetsnormer¹ som ska gälla för respektive vattenförekomst². Inom vattenförvaltningen är det många aktörer som samverkar, alltifrån vattenråd till myndigheter. Arbetet är gränsöverskridande, vatten är gränslöst och för att säkra en god vattenkvalitet måste samarbete ske såväl över kommungränser som nationella gränser.

¹ Miljökvalitetsnormer = mål för hur våra vatten bör må dvs. vilken kvalitet som ska vara uppnådd vid en viss tidpunkt.

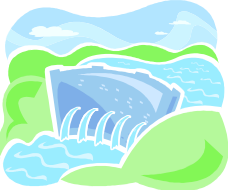
² Vattenmyndigheterna har delat vatten i så kallade vattenförekomster, vilket kan vara en sjö, ett vattendrag, del av ett vattendrag, ett kustvattenområde eller grundvatten.

Det övergripande målet är att vattenförekomster ska uppnå miljökvalitetsnormen god status till år 2015 eller senast till år 2027. De vatten som redan anses ha god status får inte försämrats. Vattenförekomster bedöms genom att en statusklassning genomförs. Sjöar, vattendrag och kustvatten klassas utifrån begreppen ekologisk och kemisk status. Klassningen bygger på insamlad data om vattnen och expertbedömningar.

Vid arbetet med statusklassning har åtta miljöproblem identifierats, se tabell 1. Målet med vattendirektivet är alltså att alla vatten ska uppnå god ekologisk och kemisk status, vattenkvaliteten får inte försämrats. Om yt- och grundvatten som statusklassats inte uppnår målet "god status" krävs att åtgärder vidtas för att målet ska kunna nås. I tabell 1 anges olika förslag på åtgärder indelat under respektive miljöproblem.

Tabell 1. Översiktlig beskrivning av miljöproblem med exempel på åtgärder

Miljöproblem			Exempel på möjliga åtgärder
Försurning		Vad? Sänkning av pH-värdet i nederbörd, mark, sjöar och vattendrag. Orsak? Utsläpp av försurande ämnen såsom svavel- och kväveoxider, från ex. industri, trafik. Framför allt surt nedfall från kontinenten. Bortförsel av baskatjoner (ämnen som motverkar försurning) vid skogsavverkning. Effekt? Försurade sjöar och vattendrag, ekosystemet förändras.	Minska utsläppen av försurande ämnen (svaveloxider, kväveoxider) Kalkning Hänsyn inom skogsbruket
Övergödning		Vad? Överskott av framför allt näringsämnena kväve och fosfor i vattnet. Orsak? Avlopp (kommunala och enskilda), industri, jordbruk, dagvatten m.m. Effekt? Algbloomning, syrebrist, förändrad artsammansättning, höga kvävehalter i grundvatten.	Minska tillförseln av näringsämnena Se över kommunala avloppsreningsverk Se över de enskilda avloppen Trafik och energisektorn Jordbruk (optimal gödsling, skyddszoner, våtmarker)
Miljögifter		Vad? Ämnen som kan ge giftiga effekter i låga koncentrationer i miljön Orsak? Olika källor. Ex. olika kemikalier, industri, sopförbränning Effekt? Skador på miljö, djur och människor	Sortera sopor och giftiga produkter till sopsorteringsstationer Använd båtbottentvätt istället för giftiga båtbottnfärger Behovsanpassa användningen av bekämpningsmedel Sanera förorenade områden

Miljöproblem			Exempel på möjliga åtgärder
Främmande arter		Vad? Huvudsakligen anses arter som fått hjälp av människan att komma till en ny miljö vara främmande. I ett långt perspektiv kan alla arter som invandrat sedan istiden anses vara främmande. Exempel är amerikansk signalkräfta och regnbåge. Effekt? Många gånger har det visat sig att den främmande arten har stora negativa konsekvenser för den ursprungliga/inhemska miljön.	Informationskampanjer-/material Inrapportering av uppgifter om arter och var de finns.
Fysisk påverkan - ett samlingsbegrepp för de fyra miljöproblem som anges nedan.			
Flödesförändringar		Vattenförekomst som är reglerad eller på annat sätt ändrad så att det naturliga flödet har påverkats, oavsett om det är högre eller lägre, finns miljöproblemet i vattenförekomsten.	Samordnad flödeskontroll
Vattenuttag		Uttaget av vatten är större än nybildning av grundvatten eller tillförsel av ytvatten. Detta kan medföra problem med både tillgång och kvalitet på vattnet.	Identifiera vilka vattenuttag som sker
Kontinuitetsförändringar		Konstgjorda hinder, ex. dammar eller vägtrummor som stänger av eller hindrar vandrande organismer att ta sig fram i vattensystemen.	Skapa fria vandringsvägar
Morfologiska förändringar		Vattenförekomst som är rätad, rensad, kanaliserad, invallad eller på annat sätt fysiskt förändrad. Avser även markanvändning i närområdet och i svämplanet.	Anlägga tvåstegsdiken Skapa livsmiljöer, ex. grus, död ved

1.4 Bedömning av vattnen inom Alsteråns avrinningsområde

Tillståndet enligt statusklassning

Länsstyrelsen har till uppgift att göra en bedömning av miljötillståndet i vattnen, även kallat statusklassificering. Ytvattenförekomster, såsom sjöar, vattendrag och kustvatten bedöms utifrån ekologisk och kemisk status. Grundvatten bedöms utifrån kemisk status och kvantitativ status, alltså om vattenuttagen är i balans med grundvattenbildningen.

Med ekologisk status menas att en bedömning görs av kvaliteten på förekomsten av växt-och djurarter. Bedömningen görs utifrån biologiska (ex. fisk, bottenfauna), fysikalisk-kemiska (ex. näringsämnen, förorening) samt hydromorfologiska (ex. vandringshinder, rensning, kanalisering) kvalitetsfaktorer. Den kvalitetsfaktor som är sämst bestämmer den sammanvägda ekologiska statusen. Klassificeringsskalan för ekologisk status är femgradig, se figur 3.

Figur 3. Klassificeringsskala för ekologisk status Bild: Länsstyrelsen i Kalmar län

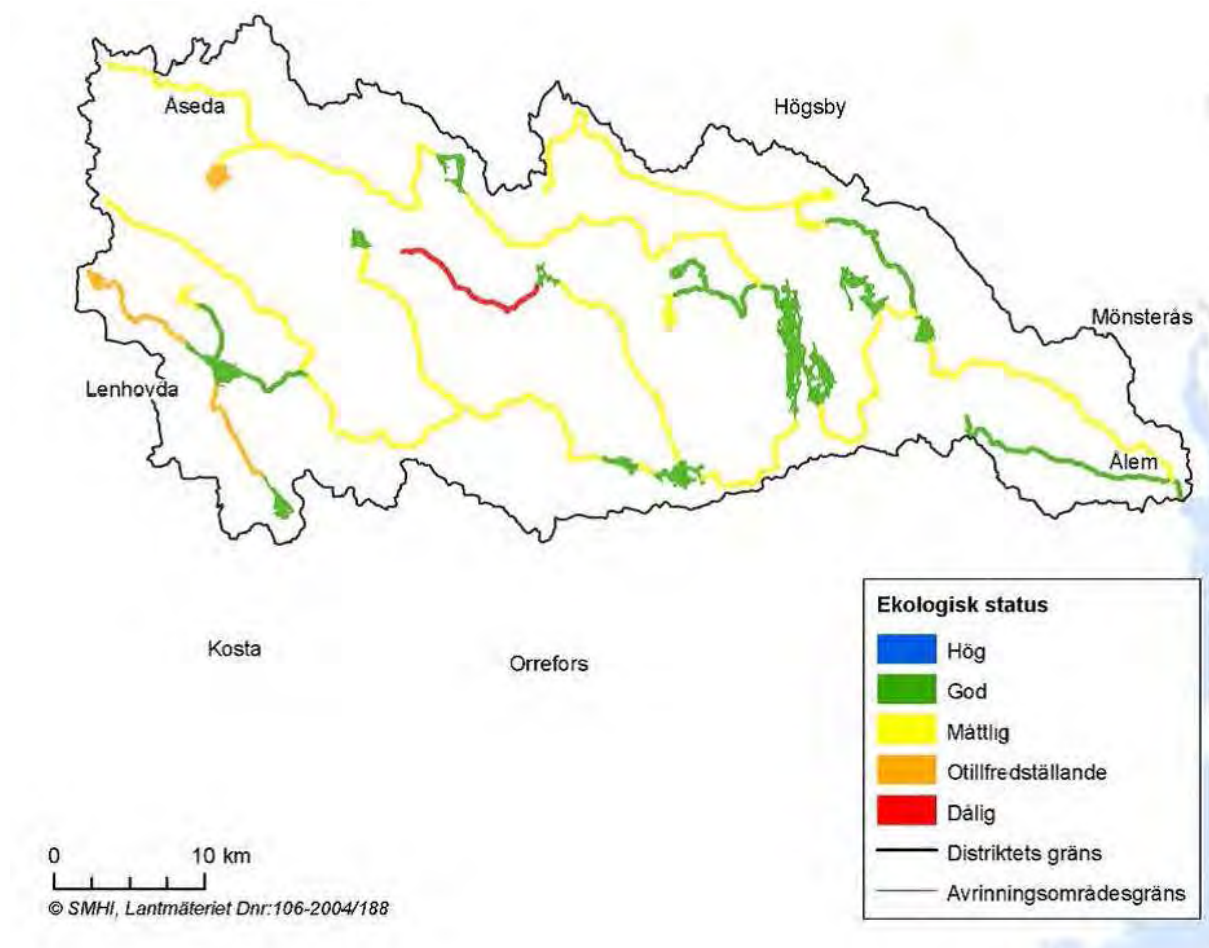
Flera sjöar och vattendrag i Alsteråns avrinningsområde uppnår inte god ekologisk status (se figur 4 och tabell 2) och därför behöver ett åtgärdsprogram tas fram. Enligt bedömningen som gjordes år 2009 har 25 av 48 vattenförekomster, som statusklassats, sämre än god status. Av dessa är det 19 av totalt 31 vattendrag och 6 av totalt 17 sjöar som har sämre än god ekologisk status. Detta beror främst på miljöproblem som förorening och fysisk förändringar, såsom vandringshinder för fisk och regleringar av vattennivån.

Kemisk status bestäms genom att mängden av ett antal bestämda förorenade ämnen mäts i en ytvattenförekomst. I vattendirektivet finns en lista med gränsvärden för 33 prioriterade ämnen samt 8 andra förorenande ämnen. Om mätningar visar att gränsvärdena överskrids för dessa ämnen uppnår vattenförekomsten inte miljökvalitetsnormen "god status". Klassificeringsskalan för kemisk status är "god" eller "uppnår ej god".

Den kemiska statusklassningen visar att det överlag finns problem med höga kvicksilverhalter i vatten över hela landet. Därför har man bedömt vattenkemin även utan kvicksilver. Bortses från höga kvicksilverhalter inom Alsteråns avrinningsområde uppnår samtliga sjöar god kemisk status. Alla vattendrag utom en sträcka uppnår god kemisk status exklusive kvicksilver. Det är en sträcka i Alsterån mellan Store Hindsjön och Allgunnen som inte uppnår god status pga. höga halter kadmium som uppmätts i sedimentet.

Samtliga fyra grundvattenförekomster som bedömts i området har god kemisk status och god kvantitativ status (= god vattentillgång).

Kartor över statusklassificeringen för Alsteråns avrinningsområde, se figur 4 nedan samt bilaga 1 och 2. Läs mer om statusklassning på länsstyrelsens hemsida, i Naturvårdsverkets handbok 2007:4 *Status, potential och kvalitetskrav för sjöar, vattendrag, kustvatten och vatten i övergångszon* samt i vattendatabasen VISS (VattenInformationsSystem Sverige, www.viss.lansstyrelsen.se)

Figur 4. Ekologisk status för Alsteråns avrinningsområde, utifrån statusklassningen 2009

Tabell 2. Statusklassning (beslutad 2009) för ytvattenförekomster inom Alsteråns avrinningsområde.
Uppgifter hämtade från VISS (www.viss.lansstyrelsen.se)

Vattenförekomst	Ekologisk status (2009)	Kemisk status (2009) exkl. kvicksilver	Vad beror statusen på? (Förkortad version, mer information finns på VISS, www.viss.lansstyrelsen.se)
Sjöar			
Uvasjön	God	God	
Tämmen	God	God	
Hultbren	Otillfredsställande	God	Otillfredsställande med avseende på fisk. Även förhöjda halter arsenik har påträffats i närområdet till sjön.
Alstern	God	God	
Boasjö	Måttlig	God	Status för fisk har bedömts till måttlig status. Vattenförekomsten ha problem förurning. Sjön ingår dock i ett målområde för kalkning med pH-mål 6,0.
Lilla Sinnern	Måttlig	God	Status för fisk har bedömts till måttlig status utifrån provfisken i närliggande Stora Sinnern.
Kiasjön	God	God	
Hjärtsjön (övre)	Otillfredsställande	God	Otillfredsställande med avseende på fisk.
Hjärtsjön	Måttlig	God	Bedöms till måttlig med avseende på växtplankton.
Möcklasjö	God	God	
Hökasjön	God	God	
Allgunnen	God	God	
Hultsnäsesjön	God	God	
Möckeln	God	God	
Store Hindsjön	God	God	
Barnebosjön	God	God	
Stora Sinnern	Måttlig	God	Status för fisk har bedömts till måttlig status.
Vattendrag			
Älebäcken	God	God	
Alsterån: mynningen Pataholmsviken - Rikebäcken	God	God	
Alsterån: Hultsnäsesjön - Allgunnen	Måttlig	God	Måttlig med stöd av konnektiviteten ³ , problem med förurning och vandringshinder.
Hindabäcken: Store Hindsjön - Tämmen	Måttlig	God	Status för fisk visar på måttlig status. Vattenförekomsten bedöms ha problem med vandringshinder och morfologin ⁴ .
Trändeån: Lilla Sinnern - Stora Sinnern	Måttlig	God	Status för fisk har bedömts vara måttlig. Vattenförekomsten har problem med konnektiviteten.
Bäseback: Älebäcken - Boasjö	God	God	
Alsterån: Forsaån - Alstern	God	God	
Alsterån: Rikebäcken - Tohagebäcken	God	God	
Badebodaån: Allgunnen - Bjärssjön	God	God	
Alsterån: Uvasjön - Lillån	Måttlig	God	Statusen är måttlig med avseende på fisk samt förekomst av vandringshinder (brist på konnektivitet).
Bäck från Hultbren	Måttlig	God	Statusen är måttlig med avseende på fisk samt förekomst av vandringshinder-

³ Konnektivitet = möjligheten till spridning och fria passager för djur, växter, sediment och organiskt material i uppströms och nedströms riktning, samt från vattendraget till omgivande landområden, i relation till referensförhållandena.

⁴ Morfologi= beskriver utformningen av ett vattendrag. Förändringar i morfologin kan uppstå på grund av olika sorters bebyggelse och anläggningar, flottledrensning, skogs- och jordbruk, vägbyggen med mera.

Vattenförekomst	Ekologisk status (2009)	Kemisk status (2009) exkl. kvicksilver	Vad beror statusen på? (Förkortad version, mer information finns på VISS, www.viss.lansstyrelsen.se)
Badebodaån: Kiasjön - Bäck från Hultbren	Måttlig	God	Statusen är måttlig med avseende på fisk samt förekomst av vandringshinder-
Alsterån: Allgunnen - Store Hindsjön	Måttlig	Uppnår ej god kemisk ytvattenstatus	Problem med vandringshinder. Kadmium i sediment överstiger tillåtna halter i fem stationer provtagna inom Glasbruksprojektet 2006.
Alsterån: Alstern - Möckeln	Otillfredsställande	God	Otillfredsställande med avseende på fisk samt förekomst av vandringshinder-
Bäseback: Bjärssjön - Älebäcken	God	God	
Badebodaån: Bäck från Hultbren - Badeboda	Måttlig	God	Måttlig med avseende på fisk samt förekomst av vandringshinder för fisk.
Alsterån: Trändeån - Hultsnäsesjön	Måttlig	God	Status för fisk visar på måttlig status. Vattenförekomsten har problem med vandringshinder.
Lillån	Måttlig	God	Måttlig med avseende på fisk samt förekomst av vandringshinder
Hökabäcken	God	God	
Alsterån: Store Hindsjön - Uvasjön	Måttlig	God	Status för fisk visar på måttlig status, utifrån klassningarna bedöms vattenförekomsten ha problem med försurning.
Forsaån	Måttlig	God	Måttlig status med avseende på fisk samt förekomst av vandringshinder.
Alsterån: Lillån - Forsaån	Måttlig	God	Måttlig med avseende på fisk samt förekomst av vandringshinder. Även kvalitetsfaktorer för särskilt förorenande ämnen visar på måttlig status.
Trändeån: Stora Sinnern - källan	Måttlig	God	Vattenförekomsten har problem med konnektiviteten.
Rikebäcken	God	God	
Badebodaån: Bäseback - Kiasjön	Måttlig	God	Status för fisk visar på måttlig status. Vattenförekomsten har problem med vandringshinder och försurning.
Alsterån: Tohagebäcken - Hornsödammen	Måttlig	God	Måttlig med stöd av fisk, morfologi och konnektivitet. Vattenförekomsten bedöms ha problem med vandringshinder vid en damm samt morfologin.
Alsterån: Hornsödammen - Barnebosjön	God	God	
Alsterån: Barnebosjön - Trändeån	God	God	
Trändeån: Alsterån - Lilla Sinnern	God	God	
Hindabäcken: Tämnen - Frögöl	Dålig	God	Dålig med avseende på fisk samt förekomst av vandringshinder.
Dammån	Otillfredsställande	God	Otillfredsställande med avseende på fisk.

Tillståndet enligt samordnad recipientkontroll

En samordnad recipientkontroll utförs i avrinningsområdet av konsultföretag på uppdrag av Alsteråns Vattenråd sedan år 1989. Kontrollprogrammet omfattar 12 provtagningspunkter (2012) med varierande antal provtagningar per år. Recipientkontrollen omfattar undersökningar av vattenkemin, metaller i vatten och sediment, växt- och djurplankton, bottenfauna samt kiselalger. Vilka parametrar som undersöks på respektive provtagningspunkt varierar. Varje år redovisas resultaten från recipientkontrollen i en årsrapport. Under de år som samordnad recipientkontroll utförts i avrinningsområdet kan man utläsa att motståndskraften mot försurning generellt har förbättrats sedan i mitten av 1980-talet då kalkningsverksamhet påbörjades. I och med minskad kalkning de senaste åren har motståndskraften tenderat att minska.

Vad gäller näringstillståndet är halterna av näringsämnen fosfor och kväve förhållandevis låga i Alsteråns avrinningsområde. I ett längre perspektiv kan man se att fosforhalterna generellt minskade fram till och med början av 2000-talet. Därefter har halterna varierat betydligt och i vissa fall ökat mycket vilket troligen hänger samman med ökad vattenfärg och grumlighet. För Alsteråns avrinningsområde finns generellt en tendens till minskande kvävehalter de senaste 20-25 åren. På grund av stora variationer mellan olika år är det svårt att se någon tydlig trend vad gäller transporten av näringsämnen via Alsterån till havet sedan 1989. Tendensen är dock att transportererna av fosfor ökat något.

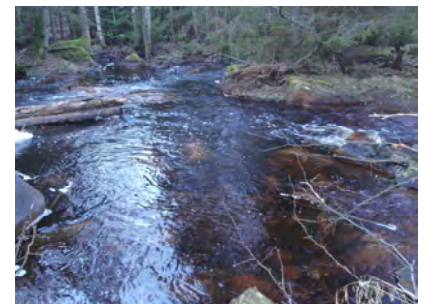
Vattnet inom Alsteråns avrinningsområde har blivit brunare. Denna så kallade brunifieringen kan antagligen till stor del förklaras av ökande temperaturer, ökande nederbörd och ökande vattenföring. Även det minskade nedfallet av sura svavelföreningar anses av en del vara en viktig drivkraft bakom brunifieringen.

Åtgärdsarbete

Flera sjöar och vattendrag i Alsteråns avrinningsområde uppnår inte god status och därför behöver ett åtgärdsprogram tas fram. Sverige omfattas av fem vattendistrikt med en vattenmyndighet i varje. Vattenmyndighet för Södra Östersjöns vattendistrikt är Länsstyrelsen i Kalmar.

Vattenmyndigheten arbetar, med hjälp av länsstyrelserna, med att ta fram ett åtgärdsprogram som riktar sig till olika myndigheter och kommuner, inom vattendistriktet. I detta program redovisas de mål som ska uppnås inom vattenarbetet och vilka åtgärder som behöver genomföras samt vem som ansvarar för genomförandet.

Annat åtgärdsarbete för vattenvård, som pågår eller planeras, finns beskrivet i åtgärdsplaner såsom kalkåtgärdsplaner, fiskevårdsplaner och åtgärdsplan för biologisk återställning. För förorenade områden genomförs saneringsprojekt. Miljöövervakning av vattnen sker bl.a. genom länsstyrelsernas och kommunernas vattenprovtagningar samt genom vattenrådets samordnade recipientkontroll.

Brunt vatten i Badebodaån

2. Metod

2.1 Projekt Alsterån i balans

I vattendirektivet betonas att arbetet med att förbättra våra vatten ska ske i dialog med de som berörs, exempelvis markägare.

Alsteråns vattenråd drev under perioden 2011-2014 Leaderprojekt *Alsterån i balans*. Projektet var ett pilotprojekt som syftade till att bygga upp en organisation som hanterar vattenrådets samverkan mellan närboende och näringsliv runt Alsterån och Badebodaån. Målet var att ta fram ett lokalt åtgärdsprogram för Alsteråns avrinningsområde.

Under projekttiden spreds kunskap kring vattenrådsarbete, vattnets status, miljöproblem och möjliga åtgärder till intressenter inom Alsteråns avrinningsområde. Kunskapsspridningen har skett runt om i avrinningsområdet genom sju geografiskt spridda projektgrupper. Samtidigt har lokal kunskap kring vattnet inhämtas från mötesdeltagarna. Se figur 5 för översiktlig bild av projektets aktiviteter.

Figur 5. Översiktlig arbetsgång för projekt Alsterån i balans

2.2 "Vattenrådsdialogmetoden"

"Alla som berörs ska ha möjlighet att påverka" är en fras som genomsyrat projekt *Alsterån i balans* och arbetet med åtgärdsprogrammet.

Under projektperioden anordnades allmänna stormöten på sju geografiskt spridda platser i avrinningsområdet. Platserna var Mörtetek, Älghult, Fröseke, Grönskåra, Sinnerbo, Alsterbro och Blomstermåla. Syftet med mötena var att sprida kunskap samt inhämta lokal kunskap.

Två mötesrundor har genomförts under projektperioden. Första rundan stormöten (Byamöte I) genomfördes under hösten 2012 och totalt deltog 110 personer. Vid dessa möten inhämtades lokal kunskap om vattnet genom den så kallade "vattenrådsdialogmetoden". Denna metod innebär att deltagarna sitter kring bord där man har lagt ut en detaljerad karta över "sin" del av avrinningsområdet. Förutom kartan får deltagarna tillgång till numrerade klisterlappar, röda för problem och gröna för värden. Dessa placeras på kartan på platser där man anser att ett problem finns eller en plats som anses värdefull. Information och tankar om problem och värden noteras därefter på blanketter med referens till platsmarkeringar på kartan. Inkomna synpunkter har sedan sammanställts i tabellformat och på en översiktlig karta. Totalt inkom

synpunkter på ca 100 värden och ca 100 problem. Under våren 2013 genomfördes ytterligare en omgång stormöten (Byamöte II). Då redovisades resultatet av Byamöte I och åtgärdsförslag diskuterades. Mötesdeltagarna, totalt 100 personer, fick nu i uppgift att ge förslag på åtgärder utifrån sammanställningen av de problem och värden som tidigare uppmärksammats. Åtgärdsförslag för värden kan vara sådant som bidrar till att bibehålla eller förstärka värdet. En särskild blankett för att ange förslag på åtgärder fanns där deltagarna fick referera till tidigare platsmarkeringar på kartan. Mötesdeltagarna fick även möjlighet att komma med ytterligare synpunkter på problem och värden.

De insamlade uppgifterna, som alltså utgör en del av underlaget till detta åtgärdsprogram, har sammanställts i Exceldokument som går att bygga vidare på efter hand som nya uppgifter framkommer. Redovisning av problem och värden finns i kapitel 3 och 4, för fullständig sammanställning se bilagor.

Enskilt eller grupparbete

Vad tycker Du är problem och behöver åtgärdas, i och vid Alsteråns vatten?

Vad anser Du är problem och behöver åtgärdas, i och vid ån/vattendraget/ sjöarna? (t.ex. utsläppspunkter, igenväxning, igenslamning, byggenader, vandringshinder, regleringar). Vad är viktigt att åtgärda och återställa för framtida generationer och för att förbättra miljön?

Nr på kartan:	Problem:
Beskrivning och motivering:	
Uppgiftslämnare:	
Datum:	
Telefon:	

Diskussion om vattnet genom "Vattenrådsdialogmetoden"

2.3 Underlagsmaterial

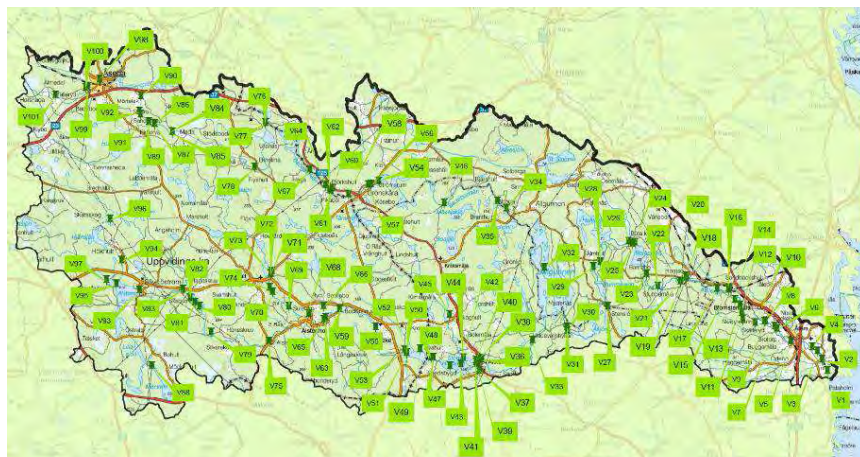
Vid framtagande av detta åtgärdsprogram har huvudsakligen följande material använts:

- Sammanställda uppgifter från lokala byamöten (se. avsnitt 2.2 Vattenrådsdialogmetoden samt bilaga 3-4)
- Möten och diskussioner med skogsnäringen, LRF, Alsteråns Kraftverksförening, Naturskyddsföreningen i Kalmar län, fiskevårdsområdesföreningar, samhällsföreningar samt andra berörda intresseorganisation och lokala föreningar
- Möten och diskussioner med kommunerna, Länsstyrelserna i Kalmar och Kronoberg samt Vattenmyndigheten Södra Östersjöns distrikt
- Årliga rapporter för den samordnade recipientkontrollen för Alsteråns avrinningsområde
- Biotopkarteringar för Alsterån och Badebodaån
- Bleckert, S., Degerman, E. & Henriksson, L. (2010) *Skogens vatten* (Distribueras av Södra, Mellanskog, Norrskog och Norra skogsägarna)
- Länsstyrelsen Kalmar län, redaktör Forslund, M. (1997) *Natur i Östra Småland*
- Länsstyrelsen i Kalmar (2013) *Underlagsdokument till åtgärdsprogram inom vattenförvaltningen*. Arbetsmaterial, Alsterån-Mönsterås
- Scholz, C. (2011) *Vattenförvaltningen i Sverige och Alsterån. Överensstämmer äldre vattenrättsliga tillstånd med nutidens miljökrav?* Uppsala Universitet
- Vattenmyndigheten Västerhavets vattendistrikt (2011) *En liten bok om vatten*
- Vattenmyndigheten Södra Östersjön (2011) *Kunskapsöversikt: Alsteråns avrinningsområde med kustområdena Mönsterås 74/75 och Nävraån 75/76*. Delrapport inom Kulturmiljö och vattenförvaltning – planeringsunderlag för Södra Östersjöns vattendistrikt. Arbetsmaterial
- Vattenmyndighetens statusbedömning för Alsteråns vattenförekomster enligt VISS (VattenInformationSystem Sverige) www.viss.lansstyrelsen.se
- Vattenmyndigheterna www.vattenmyndigheterna.se
- Samtliga kartbilder i kapitel 4 är © Länsstyrelsen Kalmar © Lantmäteriet – GSD Översiktskartan © Sveriges Meteorologiska och Hydrologiska Institut.

3. Värden

3.1 Uppmärksammade värden

Värdefulla platser och värden i ån har uppmärksammats vid byamöten inom projektet *Alsterån i balans* under hösten 2012/våren 2013. Nedan ges en sammanfattning av de värden som belysts, för fullständig sammanställning och karta, se bilaga 3-4.

Figur 6. Karta över Alsteråns avrinningsområde med uppmärksammade värden

Naturplatser

Inom avrinningsområdet finns många natursköna platser. Den orörda naturen och djurlivet längs Alsterån värdesätts högt och det finns många naturvärden som bör bevaras. Exempelvis finns det flera skyddade fågelarter som häckar längs ån. I anslutning till Alsterån finns värdefulla naturliga våtmarker, exempelvis i trakterna kring Blomstermåla. Längre uppströms finns flera naturreservat, två som uppmärksammats är Bokhultet och Flaggölerum. Vid Bokhultet finns en fin bokskog samt gammal kvarnmiljö med idegransbestånd. Här är en bra plats för picknick. Norr om sjön Allgunnen finns Aboda, Aboda klint har uppmärksammats som en naturskön plats med vacker vandringsled runt sjön Kleven. Fågellivet är rikt kring sjöarna Kleven och Kvillen. Uvasjön och dess utlopp pekas ut som förnämlig med vacker natur.

Uttern är tillbaka i Alsterån, de har varit synliga vid Barnebosjön uppemot Arbåga. Det finns små restbestånd av stationär och havsvandrande öring i Alsterån. Det är viktigt att det öringbestånd som finns bevaras. Uddevallshyltan är en av de platser som nämns. Även i Alsterån mellan Hjärtsjön och sjön Alstern har tidigare elfisken visat på god förekomst av öring.

Området i närheten av Flyhult, Badebodaån, pekas ut som ett område med höga naturvärde. Här finns bäckar, fall och sällsynta växter t.ex. safsa, björnbär och rams. Även kring Sandsjöryd finns höga naturvärden med urskogsmiljö. Här finns ett värdefullt rekreationsområde med rännlar, ovanliga mossor och lavar.

Friluftsliv

Badplats Skansen, Skäppentorp

Många platser har uppmärksammats som värdefulla för friluftslivet kring Alsterån och Badebodaån. Flera badplatser har nämnts och pekats ut som fina och värda att besöka. Att ha fina badplatser betyder mycket både för närboende och turister. Friluftaktiviteter som värdesätts kring ån är bland annat fiske, jakt, vandringsleder och kanotleder. En plats som nämns flera gånger är friluftsområdet vid Alsterån i Blomstermåla. Där finns vandringsleder och orienteringsspår, även badplatser och möjlighet till fiske finns i området. Längre uppströms i Alsterån, från Skahusdammen till Alsterfors, har strömfisket uppmärksammats.

Möjligheten att ta sig fram med kanot är något som värderas högt, exempel på kanotleder är sträckan mellan Torsrums kraftstation och Alsteråns mynning samt trakterna kring Grönskåra i Badebodaån. Längs med ena sidan av Björkshultssjön finns en fin cykel- och gångväg.

Flera platser har uppmärksammats på grund av sina goda möjligheter till bra fiske. Kräddfisket är något som värdesätts högt och man vill värna om. Fisket är även viktigt ur turismsynpunkt.

Kultur

Längs Alsterån finns mycket industrihistoria. I östra delarna av avrinningsområdet, i Mönsterås kommun har Alsterån historiska värden från Hornsö Bruk (1760- ca 1870) och nedströms till Karlsfors (t.ex. järnbruk från 1832) och vidare till Blomstermåla-Skälleryd. Etableringen av Åfors Möbelfabrik, AB Bohman & Johansson och Blomstermåla Möbelfabrik skedde tack vare Alsterån.

Höneström

Många samhällen t.ex. Alsterbro och Sandslätt har byggts utifrån vattenkraftens utnyttjande.

Även glasbruk har funnits utmed åarna. Längs Badebodaån finns historiska industrimiljöer i närheten av Åseda. Flera kvarnar har uppmärksammats som värdefulla, två exempel är Mada Kvarn och Furusjömåla kvarn längs Badebodaån. En del anser dock att kvarnarna utgör ett fult inslag i miljön och borde tas bort. Flera gamla stenbroar nämns också som kulturellt värdefulla, stenbron vid Hageskruv är en av dem.

I Strömsrum, vid Alsteråns utlopp, finns kulturmiljöer i form av ett gammalt slott beläget i ett storslaget eklandskap. Längre uppströms i Uppvidinge kommun finns Järnladan i Höneström, platsen nämns som en historiskt värdefull plats för bygden.

"Försvunna" värden

Vissa fiskarter, framförallt havsvandrande har delvis försvunnit i Alsterån de sista tjugo åren. Exempelvis har sik, vimma, lake, mört, ål och nejonöga försvunnit i Alsteråns nedre del kring Ålem. I Björkshultssjön har vitfisken minskat och ålen har helt försvunnit.

Ett hot mot värdefulla platser eller mot att kunna genomföra värdefulla aktiviteter längs vattendragen är igenväxning. Det finns risk att värdefulla badplatser försvinner på grund av igenväxning, även att det som tidigare var en sandbotten ersätts med dy. Trändeån hotas av igenväxning, vilket leder till svårigheter för friluftsliv såsom kanoting.

Många har uppmärksammat igenslamningen av höljen nedströms Alstermo, där möjligheterna för fiske anses förstörda. Runt höljen finns slåtermader som tidigare slogs och betades av djur. Nu växer de igen och förbuskas vilket anses negativt för landskapsbilden och området inbjuder inte in till något friluftsliv.

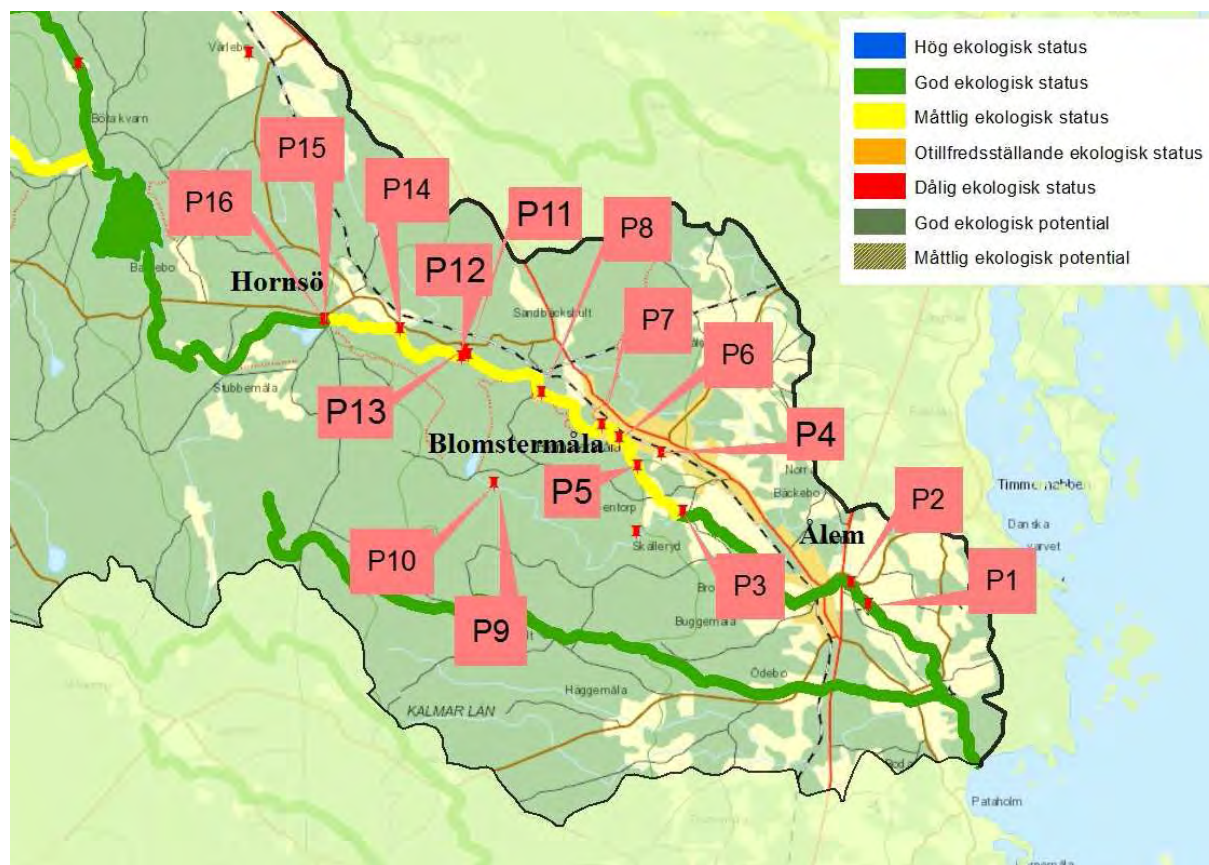
4. Problem och åtgärdsförslag

Platser som innebär eller kan innebära problem för vattnet i avrinningsområdet har uppmärksamrats vid byamöten. Även förslag på åtgärder har samlats in. Nedan delas avrinningsområdet in i sju geografiska områden utifrån byamötesområdena. För varje område finns en översiktlig karta med nummer för utpekade problem samt den ekologiska statusen för vattendraget/sjön. Några av de utpekade problemen för varje område, har valts ut och beskrivs närmare i åtgärdsplanen. För fullständig sammanställning av problemen och översiktskarta, se bilaga 3-4.

I följande avsnitt beskrivs problem med åtgärdsförslag, förslag på vem som bör vara ansvarig för genomförandet av åtgärden samt vattenrådets roll och åtgärdens prioritet. Prioriteringsskalan är tregradig med nivåerna: låg-medel-hög.

4.1 Specifik problembeskrivning

Område Blomstermåla

Figur 7. Kartbild med numrerade problem, från Hornsö till Alsteråns mynning.

P2 Damm vid Torsrums kraftstation – begränsad uppvandringsmöjlighet för fisk		
	Koordinat 6313212 584781	Vattenförekomst EU_CD: SE631425-153521 Alsterån: Rikebäcken – Tohagebäcken
Åtgärd:	Fri fiskväg/faunapassage. Omlöp som åtgärd finns beskrivet i fiskvårdsplan och biologisk återställningsplan för Kalmar län.	
Ansvarig för genomförande:	Kraftverksägaren	
Vattenrådets roll:	Föra diskussion med kraftverksägaren	
Prioritet:	Hög	

P3 Badplatsen vid Skälleryd – den fina sanden är numera ersatt med dy		
	Koordinat 6314661 581346	Vattenförekomst EU_CD: SE631425-153521 Alsterån: Rikebäcken – Tohagebäcken
Åtgärd:	Rensa upp och lägg i ny sand.	
Ansvarig för genomförande:	Samhällsförening, markägare	
Vattenrådets roll:	Samordnande	
Prioritet:	Medel	

P4 Dagvatten vid Norrbackens industriområde – stora ytor som avvattnas		
	Koordinat 6315839 580902	Vattenförekomst EU_CD: SE631910-152809 Alsterån: Tohagebäcken – Hornsödammen
Åtgärd:	Kartlägg dagvattenströmmarna, arbeta med fördröjning och lokalt omhändertagande av dagvatten på gräsbevuxna ytor etc.	
Ansvarig för genomförande:	Verksamhetsutövare, fastighetsägare, markägare	
Vattenrådets roll:	Dagvattenpolicy för Alsteråns avrinningsområde antagen av vattenvårdsförbundets styrelse 2002-05-31 finns.	
Prioritet:	Hög	

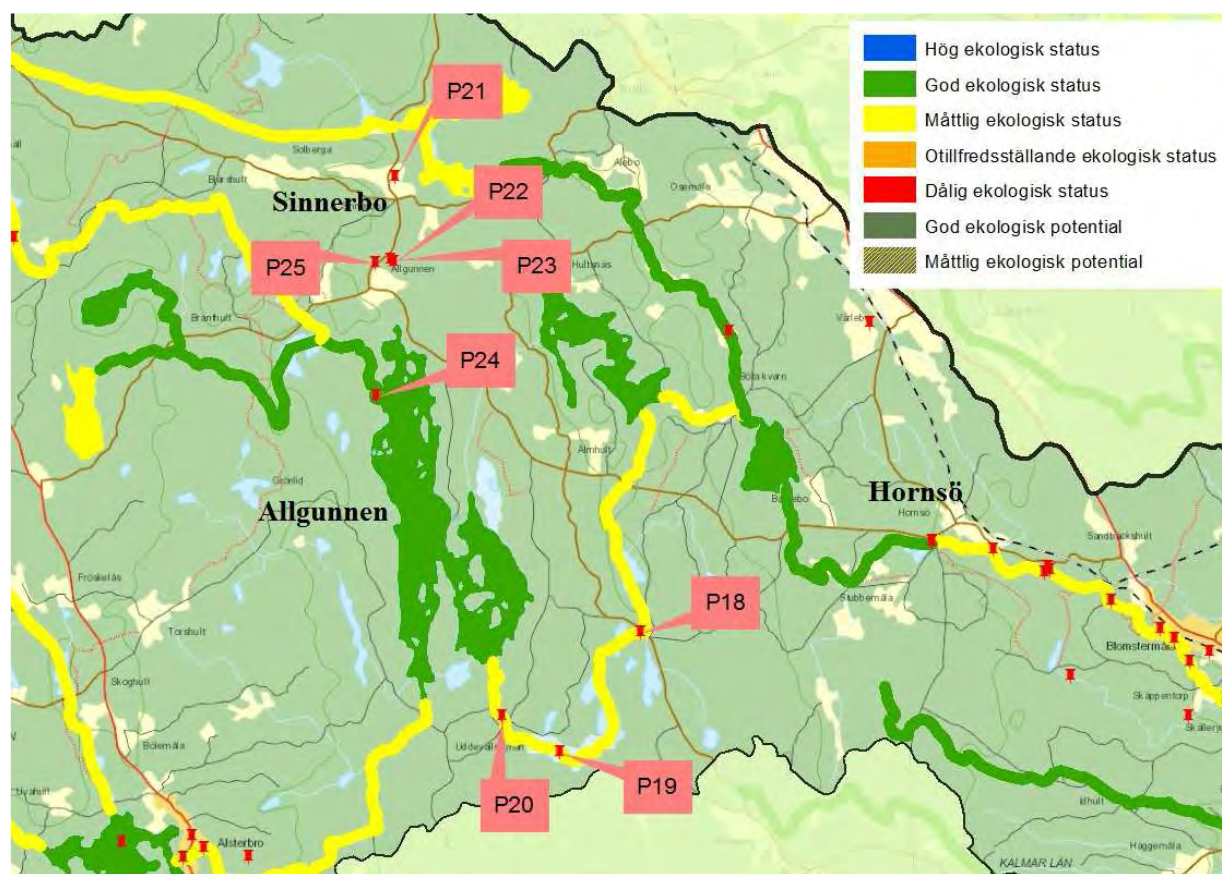
P6/7 Duveströms kraftstation – vandringshinder för fisk		
	Koordinat 6316156 580047	Vattenförekomst EU_CD: SE631910-152809 Alsterån: Tohagebäcken – Hornsödammen
Åtgärd:	Fri fiskväg/faunapassage. Omlöp föreslås i fiskvårdsplan och biologisk återställningsplan för Kalmar län. Miljöprövning pågår.	
Ansvarig för genomförande:	Kraftverksägare	
Vattenrådets roll:	Föra diskussion med kraftverksägare	
Prioritet:	Hög	

P8 Venholmen – gammal delvis utriven fördämningsbyggnad som utgör ett partiellt vandringshinder för fisk		
	Koordinat 6317096 578458	Vattenförekomst EU_CD: SE631910-152809 Alsterån: Tohagebäcken – Hornsödammen
Åtgärd:	Fri fiskväg/faunapassage. Åtgärd finns beskriven i fiskvårdsplan och biologisk återställningsplan för Kalmar län.	
Ansvarig för genomförande:	Kommunen/vattenrådet	
Vattenrådets roll:	Föra diskussion med markägare/projektägare i åtgärdsprojekt	
Prioritet:	Medel	

P14 Biologiska dammar i Skälbrobäcken – recipient för två kommunala dammar för rening av avloppsvatten		
	Koordinat 6318378 575551	Preliminär vattenförekomst EU_CD: SE632485-152429 Skälbrobäck
Åtgärd:	Se över reningsgrad och reningskapacitet. Eventuellt reningsförbättrande åtgärder.	
Ansvarig för genomförande:	Kommunen	
Vattenrådets roll:	Pådrivande	
Prioritet:	Hög	

P15/16 Hornsö kraftstation – vandringshinder för fisk		
	Koordinat 6318567 574021	Vattenförekomst EU_CD: SE631910-152809 Alsterån: Tohagebäcken – Hornsödammen
Åtgärd:	Fri fiskväg/faunapassage. I fiskevårdsplanen för Kalmar län föreslås utrivning av dammrest nedströms kraftstationen samt ålyngelledare.	
Ansvarig för genomförande:	Kraftverksägare	
Vattenrådets roll:	För diskussion med kraftverksägare	
Prioritet:	Låg	

Område Sinnerbo

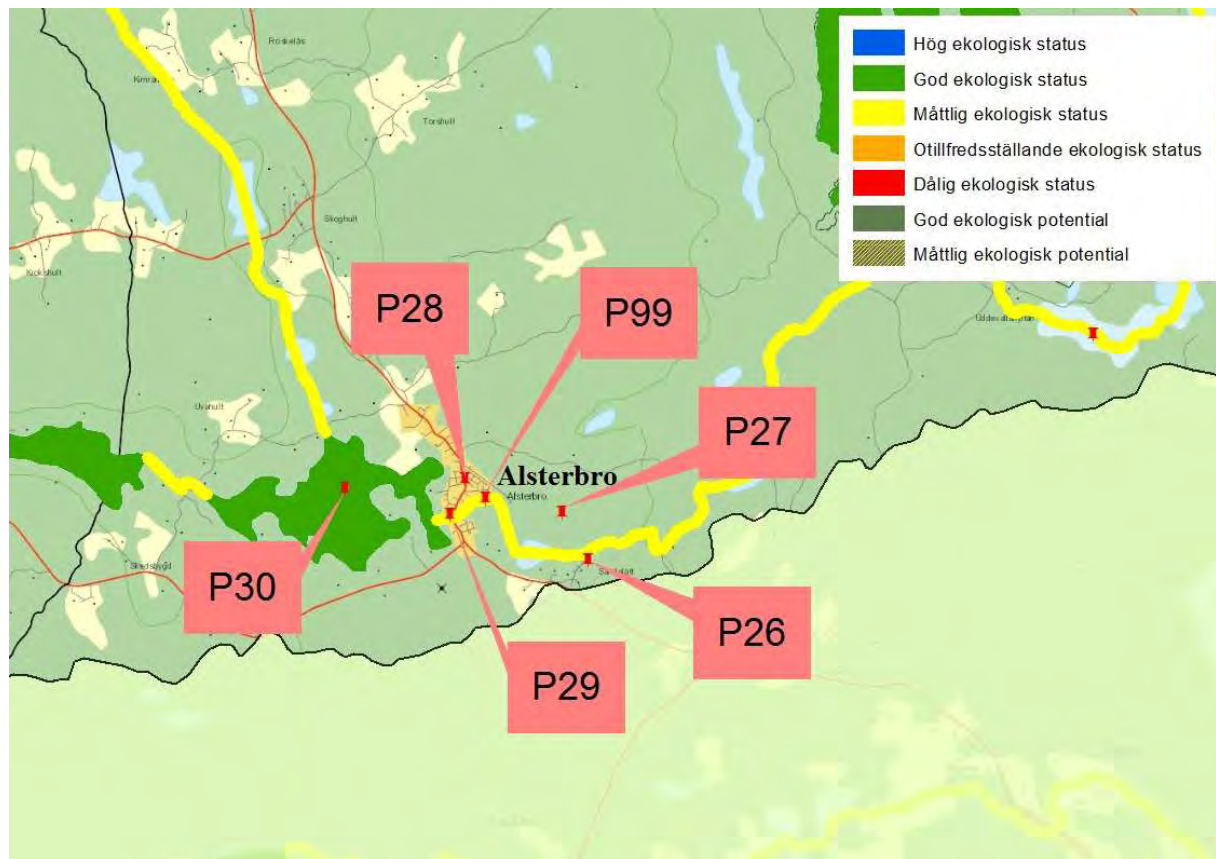

Figur 8. Kartbild med numrerade problem kring sjön Allgunnen

P18 Arbåga – vandringshinder för fisk		
	Koordinat 6316317 566799	Vattenförekomst EU_CD: SE631727-151691 Alsterån: Hultsnäsesjön – Allgunnen
Åtgärd:	Fri fiskväg/faunapassage.	
Ansvarig för genomförande:	Kraftverksägare	
Vattenrådets roll:	För diskussion med kraftverksägare	
Prioritet:	Mellan	

P22-25 Skureboån – igenväxning		
	Koordinat 6325536 560669	Vattenförekomst Ej statusklassad
Åtgärd:	Miljövänlig rensning. Träddridå som skuggar vattendraget.	
Ansvarig för genomförande:	Markägare	
Vattenrådets roll:	Föra diskussion med markägare	
Prioritet:	Medel	

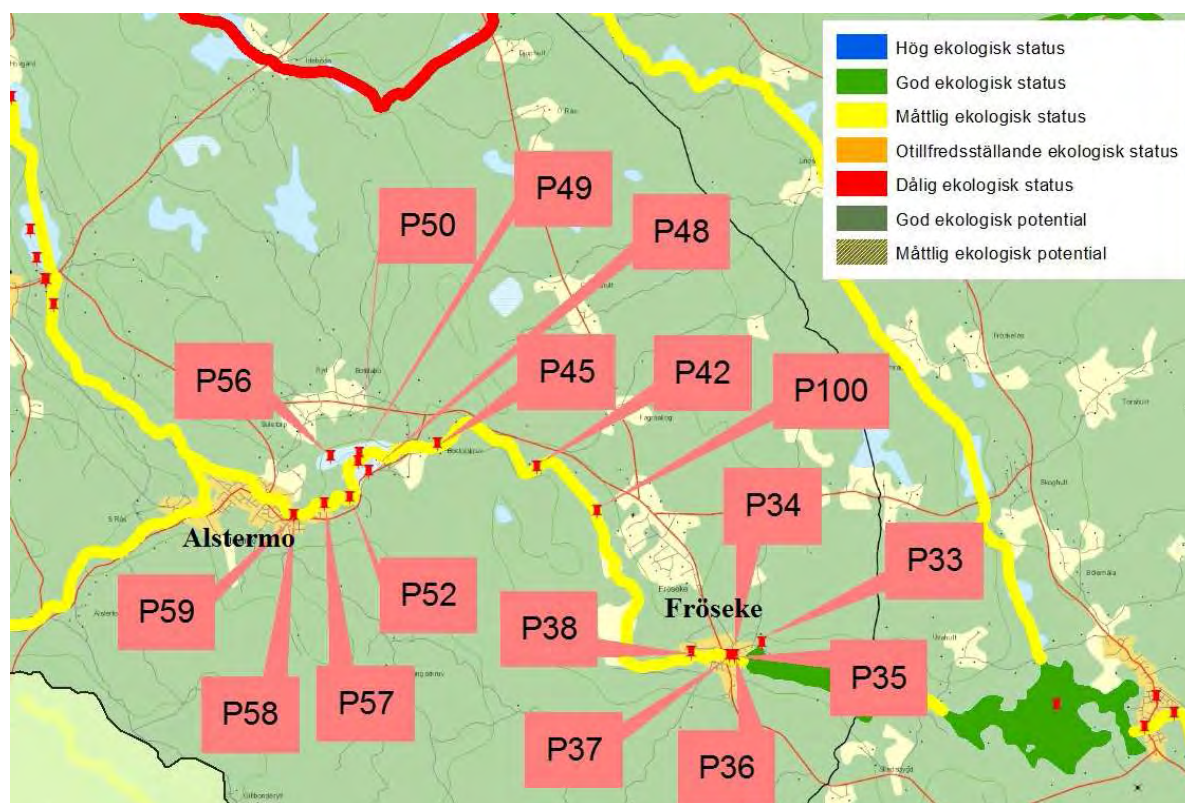
Område Alsterbro

Figur 9. Kartbild med numrerade problem i Alsterån kring Alsterbro

P29 Reglering av vattennivå och vattenföring – viktigt ur översvämningssynpunkt		
	Koordinat 6310721 555458	Vattenförekomst EU_CD: SE631249-151007 Alsterån: Allgunnen - Store Hindsjön
Åtgärd:	Se över reglering och källor till översvämningar	
Ansvarig för genomförande:	Markägare	
Vattenrådets roll:	Medverka i samrådsgrupper	
Prioritet:	Medel	

Område Fröseke

Figur 10. Kartbild med numrerade problem i Alsterån, området Alstermo och Fröseke

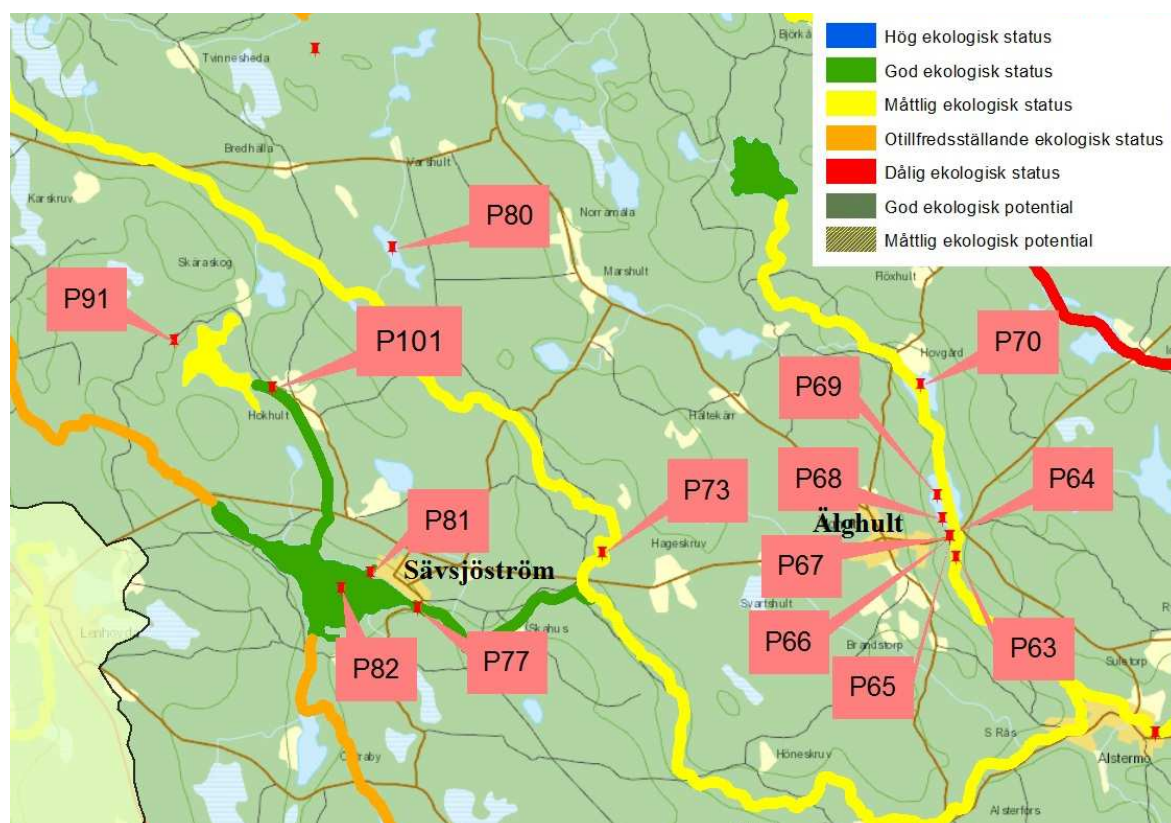
P34-38 Avlopp i Fröseke samhälle – kommunal anläggning, privata utsläpp, bräddavlopp		
	Koordinat 6311967 548286	Vattenförekomst EU_CD: SE631734-149541 ALSTERÅN: Uvasjön – Lillån
Åtgärd:	Kontrollera att lagstiftning och tillstånd följs. Åtgärda brister och arbeta för bättre reningsgrad vid anläggningarna.	
Ansvarig för genomförande:	Kommunen, fastighetsägare	
Vattenrådets roll:	Pådrivande	
Prioritet:	Hög	

P42 Kraftverksstation - vandringshinder för fisk		
	Koordinat 6315279 544823	Vattenförekomst EU_CD: SE631734-149541 ALSTERÅN: Uvasjön – Lillån
Åtgärd:	Fri fiskväg/faunapassage	
Ansvarig för genomförande:	Kraftverksägare	
Vattenrådets roll:	Föra diskussion med kraftverksägare	
Prioritet:	Hög	

P48-50,52,56 Höljen – igenväxning, igenslamning		
	Koordinat 6315202 541894	Vattenförekomst EU_CD: SE631734-149541 ALSTERÅN: Uvasjön – Lillån
Åtgärd:	Miljöanpassad rensning, slåtter, muddring. Identifiera påverkanskällor.	
Ansvarig för genomförande:	Markägare, kommun	
Vattenrådets roll:	Information, diskussion med berörda	
Prioritet:	Medel	

P57 Alstermo reningsverk - avloppsvatten		
	Koordinat 6314633 541100	Vattenförekomst EU_CD: SE631734-149541 ALSTERÅN: Uvasjön – Lillån
Åtgärd:	Följa tillstånd och undvika bräddningar. Arbeta för bättre reningsgrad.	
Ansvarig för genomförande:	Kommun	
Vattenrådets roll:	Pådrivande	
Prioritet:	Hög	

Område Älgshult

Figur 11. Kartbild med numrerade problem i Alsterån, området Sävsjöström till Älgshult

P63 Lillån – vattenreglering, ån överfull och markerna dränkta. Svårt att sköta skogarna och dåliga fiskemöjligheter

	Koordinat 6318133 536375	Vattenförekomst EU_CD: SE632279-148683 Lillån
Åtgärd:	Se över reglering och källor till översvämning	
Ansvarig för genomförande:	Kraftverksägare, länsstyrelsen	
Vattenrådets roll:	Medverka i samrådsgrupper	
Prioritet:	Medel	

P64,65,67 Nedlagd industri, Rusthunter – föroreningar från ytbehandling som kan förorena mark och vatten

	Koordinat 6318573 536244	Vattenförekomst EU_CD: SE632279-148683 Lillån
Åtgärd:	Undersökning/utredning/sanering av förorenat område. MIFO.	
Ansvarig för genomförande:	Verksamhetsutövare, länsstyrelsen	

Vattenrådets roll:	Pådrivande
Prioritet:	Hög

P68 Oljeutsläpp – syns på vårarna i sjön, längs väg och vid industrier

	Koordinat 6318947 536081	Vattenförekomst EU_CD: SE632279-148683 Lillån
Åtgärd:	Utreda varifrån utsläppen kommer och rapportera/ åtgärda utsläppskällan	
Ansvarig för genomförande:	Verksamhetsutövare, kommun, allmänheten	
Vattenrådets roll:		
Prioritet:	Medel	

P69-70 Älgasjön - vattenreglering, sjön är grund och tappas hårt, framför allt på vintern

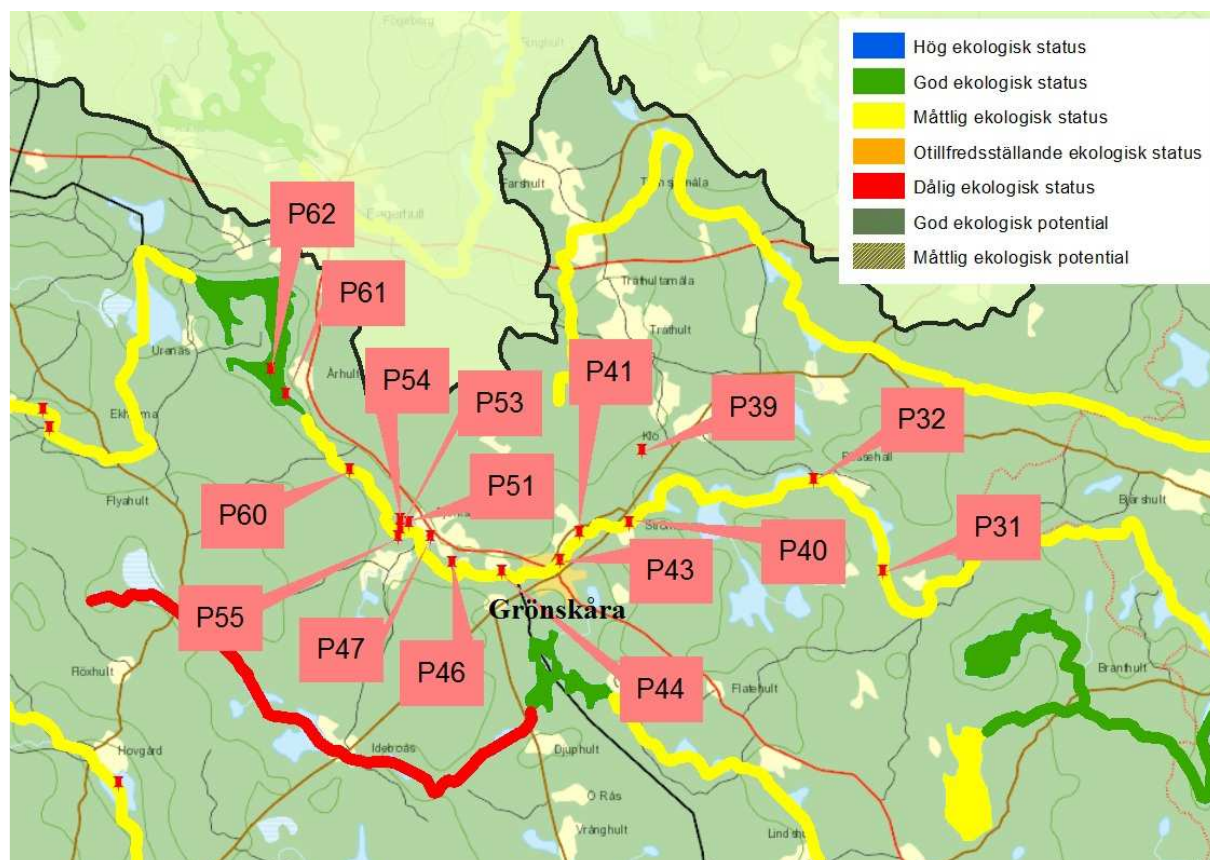
	Koordinat 6319439 535975	Vattenförekomst EU_CD: SE632279-148683 Lillån
Åtgärd:	Se över regleringar. Överenskommelser kring regleringar	
Ansvarig för genomförande:	Kraftverksägare, länsstyrelsen	
Vattenrådets roll:	Föra diskussion med kraftverksägare	
Prioritet:	Medel	

P77 Alsterns utlopp – skrotbilsark med risk för föroreningar

	Koordinat 6317042 524987	Vattenförekomst EU_CD: SE631903-147605 Alstern
Åtgärd:	Förhindra att föroreningar såsom olja läcker ut till mark och vatten från bilarna. Bortforsling av bilar.	
Ansvarig för genomförande:	Fordonsägare, fastighetsägare, kommunen	
Vattenrådets roll:	Pådrivande	
Prioritet:	Medel	

P81 Sävsjöströms avloppsreningsverk – osäkerhet kring reningskapacitet		
	Koordinat 6317789 523995	Vattenförekomst EU_CD: SE631903-147605 Alstern
Åtgärd:	Följa tillstånd/beslut och arbeta för bättre reningsgrad.	
Ansvarig för genomförande:	Kommunen	
Vattenrådets roll:	Pådrivande	
Prioritet:	Hög	

Område Grönskåra

Figur 12. Kartbild med numrerade problem i Badebodaån kring Grönskåra

P43 Dammluckor – det saknas dammluckor i dammen varför vattennivån vid badet är låg		
	Koordinat 6326332 544650	Vattenförekomst EU_CD: SE632960-150121 BADEBODAÅN: Bäsebäck - Kiasjön
Åtgärd:	Se över och åtgärda dammluckor.	
Ansvarig för genomförande:	Dammägare	
Vattenrådets roll:	Pådrivande	
Prioritet:	Hög	

P44 Rövaremåla – höljorna är igenslammade och delvis igenvuxna		
	Koordinat 6326099 543467	Vattenförekomst EU_CD: SE632960-150121 BADEBODAÅN: Bäsebäck - Kiasjön
Åtgärd:	Miljövänlig rensning	
Ansvarig för genomförande:	Markägare	
Vattenrådets roll:	Pådrivande	
Prioritet:	Låg	

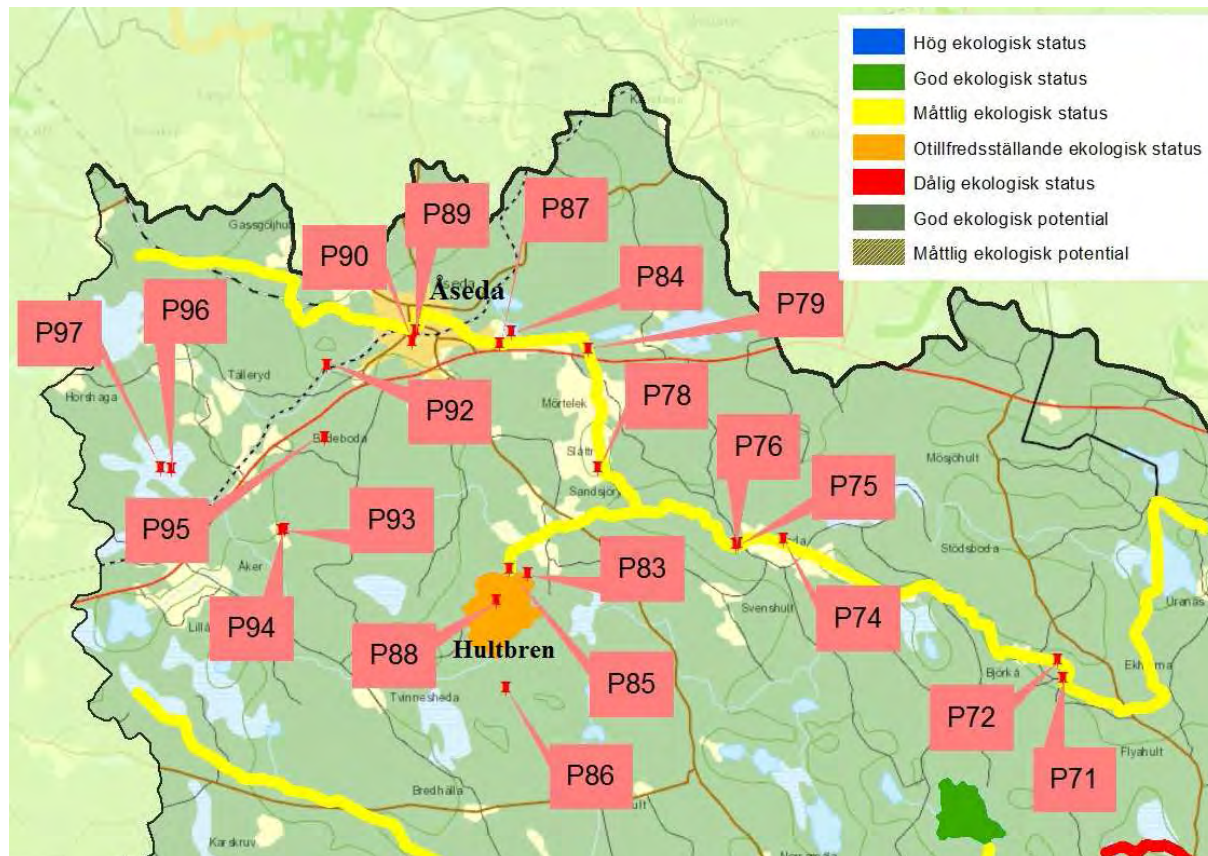
P47 Björkshults glasbruk – föroreningsrisk		
	Koordinat 6326813 542010	Vattenförekomst EU_CD: SE632960-150121 BADEBODAÅN: Bäsebäck - Kiasjön
Åtgärd:	Sanering av glasbrukstipp. Påbörjat 2014.	
Ansvarig för genomförande:	Kommunen	
Vattenrådets roll:	Pådrivande	
Prioritet:	Hög	

P53 Björkshultssjön – delvis trasiga dammluckor och reglering av vattennivån		
	Koordinat 6326978 541396	Vattenförekomst EU_CD: SE632960-150121 BADEBODAÅN: Bäsebäck - Kiasjön
Åtgärd:	Se över regleringen och åtgärda trasiga dammluckor.	
Ansvarig för genomförande:	Dammägare	
Vattenrådets roll:	Föra diskussion med dammägare	
Prioritet:	Hög	

P61-62 Kiasjön – vattennivåer och dagvatten från Åseda. Vattennivån stiger 2-3 m vid häftigt regn		
	Koordinat 6329724 539057	Vattenförekomst EU_CD: SE633118-149056 Kiasjön
Åtgärd:	Inventera dagvattenströmmarna, arbeta med fördröjning och lokalt omhändertagande av dagvatten på ex. gräsbevuxna ytor. Undvik att leda dagvatten till spillvattennätet.	

Ansvarig för genomförande:	Kommunen, fastighetsägare
Vattenrådets roll:	Dagvattenpolicy för Alsteråns avrinningsområde antagen av vattenvårdsförbundets styrelse 2002-05-31 finns.
Prioritet:	Hög

Område Mörtelek

Figur 13. Kartbild med numrerade problem i Badebodaån kring Åseda

P71-72 Åkvarn – gammal kvarn som utgör ett vandringshinder för fisk		
	Koordinat 6329051 534210	Vattenförekomst EU_CD: SE633140-148439 BADEBODAÅN: Kiasjön - Bäck från Hultbren
Åtgärd:	Fri fiskväg/faunapassage. Undersöka möjligheterna att gräva ett dike bakom dammvallen för att få förbindelse bakom dammen.	
Ansvarig för genomförande:	Kvarnägare, markägare	
Vattenrådets roll:	Föra diskussion med kvarnägare	
Prioritet:	Låg	

P75-76 Mada kvarn – gammal förfallen kvarnbyggnad, utgör vandringshinder		
	Koordinat 6331800 527554	Vattenförekomst EU_CD: SE633140-148439 BADEBODAÅN: Kiasjön - Bäck från Hultbren
Åtgärd:	Fri fiskväg/faunapassage	
Ansvarig för genomförande:	Kvarnägare, markägare	
Vattenrådets roll:	Föra diskussion med kvarnägare	
Prioritet:	Låg	

P85, 88 Hultbren – sjön är grumlig och dämnet vid utloppet fungerar inte		
	Koordinat 6331267 522892	Vattenförekomst EU_CD: SE633323-147410 Hultbren
Åtgärd:	Provtagning för att undersöka vattenkvalitet. Se över dämnet.	
Ansvarig för genomförande:	Vattenrådet, verksamhetsutövare, dammägare	
Vattenrådets roll:	Samordna recipientkontrollen för provtagning och uppföljning av vattenkvalitet	
Prioritet:	Medel	

P87 Åseda avloppsreningsverk – utsläpp från reningsverket, bräddningar		
	Koordinat 6335883 522685	Vattenförekomst EU_CD: SE633843-147255 BADEBODAÅN: Bäck från Hultbren – Badeboda
Åtgärd:	Följa tillstånd/beslut och arbeta för bättre reningsgrad. Undvika bräddningar.	
Ansvarig för genomförande:	Kommunen	
Vattenrådets roll:	Pådrivande	
Prioritet:	Hög	

P89-90 Åseda – dagvatten som går direkt ut i ån från centrum, dagvattenproblem i Prästängen		
	Koordinat 6336142 520971	Vattenförekomst EU_CD: SE633843-147255 BADEBODAÅN: Bäck från Hultbren – Badeboda
Åtgärd:	Inventera dagvattenströmmarna, arbeta med fördröjning och lokalt omhändertagande av dagvatten på ex. gräsbevuxna ytor.	
Ansvarig för genomförande:	Kommun, fastighetsägare	
Vattenrådets roll:	Dagvattenpolicy för Alsteråns avrinningsområde antagen av vattenvårdsförbundets styrelse 2002-05-31 finns.	
Prioritet:	Hög	

P94, 96-97 Industrier – sedimentutsläpp, påverkan på vatten som går till Hultbren		
	Koordinat 6332061 518223	Vattenförekomst Ej statusklassad.
Åtgärd:	Se till att tillstånd och utsläppsvillkor följs. Arbeta för förbättringar.	
Ansvarig för genomförande:	Verksamhetsutövare	
Vattenrådets roll:	Samordna recipientkontrollen för provtagning och uppföljning av vattenkvalitet	
Prioritet:	Medel	

4.2 Generell problembeskrivning

Detta avsnitt beskriver aktiviteter som orsakar eller kan orsaka miljöproblem i vatten indelat efter verksamhetsområde. Intressenter inom de olika områdena har fått möjlighet att bidra med sina synpunkter på problem och åtgärder kopplat till verksamheten inom avrinningsområdet.

Skogen

Ålsteråns avrinningsområde är en utpräglad skogsbruksbygd. År 2005 utgjorde skogsmarken 75,5 % (1152 km²) av den totala arealen och den dominerande naturtypen är barrskog.

Övergödning är generellt inget problem i avrinningsområdet vilket kan bero på den stora andelen skogsmark.

Problem	Miljöproblem	Åtgärdsförslag	Vem åtgärdar?
Körskador	Miljögifter(tungmetaller), slam, övergödning	God planering, Användning av markskonare, Risning av skogsvägar	Markägare/entreprenör
Dikesrensning	Slam	Hänsynsfull dikesrensning t.ex. genom infiltrering av vattnet innan det når vattendraget. Lämna markberedningsfri zon nära vattenmiljöer.	Markägare/entreprenör
Kantzoner - otillräckliga	Övergödning, miljögifter	Skapa och bevara ekologiskt funktionella kantzoner	Markägare/entreprenör
Uttag av stora mängder biomassa	Försurning	Lämna kvar viss del biomassa	Markägare/entreprenör

Skogsnäringens synpunkter

Södra Skog

Södra Skog anser att de stora problemen för skogens vatten inom Alsteråns avrinningsområde är körskador, som kan bidra med flera negativa effekter, samt bristen på bra kantzoner.

"Vad gäller kantzoner handlar det mycket om kunskap och ett långsiktigt arbete. Vi har som rutin att lämna kantzoner men när granskog går ända ut mot bäcken är det ofta inte lämpligt att lämna en ridå med gran, vi främjar löv i kantzonerna. Det är alltså ett långsiktigt arbete och mycket viktigt vid föryngringsåtgärder att det lämnas kantzon som föryngras med löv. Ett sätt vi aktivt jobbar med är studiecirkeln "skogens vatten" där vi jobbar för att öka kunskapen kring vatten samt även intresset.

Vad gäller körskador har vi en palett av olika åtgärder. Det senast tillförda är att vi infört en "markskoningsgaranti". Där vi framförallt utvecklar arbetet med att förebygga körskador, dels genom hur vi avverkar men även genom att välja rätt objekt vid rätt tid. Genom garantin finns det incitament för att undvika skador. Utbildning av entreprenörer sker under september 2013. Vi har även miljömål som handlar om att minska körskador."

Ylva Thorn-Andersen, Södra Skog (2013-09-13)

Sveaskog

Sveaskog anser att körskador och kantzoner nog är att betrakta som de största problemen.

"Vår dikesrensning inom området är inte så stor. Vi jobbar ständigt med körskademinimering men ibland uppstår de ändå. Med en hög avverkningsnivå och krav på maximalt maskinutnyttjande är det ibland svårt att planera tillräckligt bra avseende väderlek mm för att lyckas undvika dem trots att vi har tillgång till markskonare, portabla broar etc. utöver risning.

Vi arbetar aktivt för att förbättra kantzonerna men när de inte finns är det av naturliga skäl ett mycket långsiktigt arbete. När vi har funktionella kantzoner på plats kommer sannolikt många medföljande problem med slamtransport, temperatur mm att förbättras av sig själv. I funktionella kantzoner ingår tillförsel av död ved till vattendrag som vi jobbar aktivt med men som ibland kan vara kontroversiellt hos grannar och allmänhet. Det är en fråga som ni kan jobba med; att informera och förklara vikten av att bromsa vattnets hastighet i stället för att rensa vattendragen för att motverka översvämningar."

Gisela Björse, Sveaskog (2013-10-09)

Jordbruk

Åkermark och betesmark utgör tillsammans 5,9 % (89 km²) av den totala arealen. Huvuddelen av odlad mark finns i avrinningsområdets kustnära delar innan mynningen samt kring Skälbrobäcken.

Problem	Miljöproblem	Åtgärdsförslag	Vem åtgärdar?
Gödsel	Övergödning	Behovsanpassad gödselgiva, anpassad spridningsutrustning, rätt tidpunkt för spridning, kantzoner	Markägare/entreprenör
Användning av bekämpningsmedel	Miljögifter	Behovsanpassad användning	Markägare/entreprenör
Dikesrensning	Slam	Infiltrera i mark, ej direkt ut i vattendrag, slamfällor	Markägare/entreprenör

Jordbruksnäringens synpunkter

LRF

”Vi i LRF anser, att det för dagen största hotet mot Alsterån är, att det aktiva jordbruket i avrinningsområdet minskar. Skogsbruket är fortfarande aktivt, men jordbruket med djurhållande gårdar har på senare år minskat ganska dramatiskt. De betande djuren har minskat mycket och detta märks påtagligt längs Alsterån, där igenväxning har ökat markant. Huvudanledningen till att djurhållningen och det aktiva jordbruket minskat är den dåliga lönsamheten. Det här är ett problem för många områden, men det blir än mer påtagligt, när det som här längs Alsterån kan kopplas till en minskning i biologisk mångfald. För att kunna bibehålla Alsteråns goda status, så behövs fortsättningsvis även ett aktivt lantbruk. Alsteråns avrinningsområde är i huvudsak vad vi kallar skogs- och mellanbygd och pga. av t.ex. dålig arrondering på åker och beten i dessa områden är det än svårare att få lönsamhet än i slättbygden. ”

”Vi i LRF vill också ta tillfället i akt att påpeka att vid diskussioner om samtliga åtgärder, så bör man ta hänsyn till och analysera hur det påverkar befintliga lantbruksföretag längs ån och i avrinningsområdet. Grunden till lantbruksföretagarnas engagemang i frågor rörande Alsterån, utgår för de flesta ifrån den egna företaget, utvecklingen av de samma och de värden som finns förknippat med företaget. Många av lantbruksföretagen i Alsteråns avrinningsområde har ett eget intresse och engagemang för skog och natur och vistas mycket i naturen i avrinningsområdet. För att lyckas i arbetet med åtgärdsprogrammet för

Alsterån, så är det av stor vikt att markägarnas engagemang involveras i processen och arbetet. ”

LRF genom Åsa Everbrand (2013-08-22)

Kommun

Alsteråns avrinningsområde berör fyra kommuner: Uppvidinge, Högsby, Nybro och Mönsterås. Inom avrinningsområdet beräknas drygt 3500 enskilda avlopp finnas (SCB 2008). Även kommunala avloppsreningsverk finns i anslutning till vattendragen. Inom avrinningsområdet finns det tolv kommunala allmänna vattentäkter samt fem vattenskyddsområden. Alsteråns vatten används för produktion av dricksvatten genom konstgjord infiltration vid Sandbäckshult inom Mönsterås kommun.

Problem	Miljöproblem	Åtgärdsförslag	Vem åtgärdar?
Avloppsrening - Avloppsreningsverk - Ledningsnät och pumpstationer	Övergödning Miljögifter Slam/Organiskt material	Förbättra reningsstegen i avloppsreningsverken Minska antalet bräddningar Inventera ledningsnätet för ovidkommande vatten, läckage etc. Utforma åtgärdsplan.	Kommunen
Enskilda avlopp	Övergödning	Inventering, tillsyn Förbättrad rening	Kommunen, fastighetsägare
Dagvatten	Övergödning Miljögifter	Inventering, åtgärdsplan Minska belastningen till avloppsnätet Lokalt omhändertagande	Kommunen, fastighetsägare
Samhällsplanering, planläggning	Övergödning, miljögifter	Statusklassningen och miljökvalitetsnormer ska finnas med i planeringsunderlag	Kommunen

Kommunernas synpunkter

Avloppsreningsverk

Uppvidinge kommun har två avloppsreningsverk samt tre biologiska dammar för behandling av avloppsvatten inom avrinningsområdet. Alstermo och Åseda tätorter har kompletta avloppsreningsverk med mekanisk, biologisk och kemisk rening. De biologiska dammarna finns i Alsterfors, Fröseke och Sävsjöström. Utsläppshalterna från avloppsreningsverken följer beslutade villkor. Bräddning kan ske vid mycken och långvarig nederbörd eller snösmältning. Bräddning sker då efter grovavskiljning, dosering av fällningskemikalie och sedimentering inom reningsverket. Kommunen arbetar för att minska användningen av kemikalier och hålla användningen av elenergi på en så låg nivå som möjligt.

Nybro kommun har ett avloppsreningsverk inom avrinningsområdet, Alsterbro reningsverk. Målsättningen för detta reningsverk är att klara tillståndsvillkoren med god marginal. Under 2013 har förbättringar av reningsverket genomförts som ska reducera risken för driftavbrott. Bräddningar förekommer vid reningsverket och pumpstationer. Man arbetar för att reducera bräddningarna genom bland annat bräddtidsmätning, volymmätning av bräddat flöde och lokalisering av ovidkommande vatten till avlopps nätet. I nästa steg ska gamla avloppsledningar bytas ut på de ställen där insatsen gör störst nytta.

Högsby kommun har ett avloppsreningsverk samt två biologiska dammar inom Alsteråns avrinningsområde. I Grönskåra avloppsreningsverk släpps det renade avloppsvattnet till Badebodaån. Verket består av mekanisk rening med hjälp av ett galler, en luftningsbassäng för långtidsluftning, en mellansedimentering och en flockningsbassäng med efterföljande eftersedimentering. På ledningsnätet finns en pumpstation i Björkshult som bräddar till en damm. Två anläggningar för avloppsrening i anslutning till Skälbrobäcken finns i Värlebo och Långemåla. Reningsanläggningarna, som är uppbyggda på liknande sätt, består av biologiska dammar och infiltrationsytor/filterbäddar samt i Långemåla en översilningsyta. Beslutade riktvärden för utgående vatten har under de senaste åren klarats med god marginal i Värlebo. I Långemåla har riktvärdet för fosfor tidvis överskridits. I Värlebo är recipienten grundvattnet. I Långemåla är recipienten grundvattnet samt Skälbrobäcken, på ledningsnätet finns en pumpstation med nödutlopp till ett dike. I framtiden planeras Långemåla samt Värlebo att anslutas till Högsby avloppsreningsverk.

Mönsterås kommun har inga avloppsreningsverk inom avrinningsområdet.

Enskilda avlopp

Uppvidinge kommun arbetar med prövning, tillståndsgivning och tillsyn efter klagomål. Ingen inventering har utförts. Utredning av områden för hög skyddsnivå pågår, men inga områden har beslutats.

I Nybro kommun sker tillsyn av enskilda avloppsanläggningar vid felanmälan eller efter klagomål från allmänheten. Inventering görs av avlopp äldre än 25 år. Områden för hög skyddsnivå finns utpekade, bland annat längs Alsterån och dess tillflöden. Mindre än 100 m till vattendrag medför krav på extra fosforrening.

Högsby kommun arbetar med prövning, tillståndsgivning och tillsyn efter klagomål. Samtliga enskilda avlopp i kommunen är inventerade mellan åren 2004 -2010. Under 2014 kommer ett arbete att påbörjas för att få fastighetsägare att åtgärda enskilda avlopp som inte är godkända enligt dagens krav. Områden för hög skyddsnivå finns utpekade. Hög skyddsnivå gäller bland annat 200 meter på båda sidor om Alsterån samt 100 meter från strandlinjen vid övriga sjöar i kommunen.

Mönsterås kommun arbetar med tillståndsgivning och tillsyn av enskilda avlopp, främst vid felanmälan/klagomål. Områden för hög skyddsnivå finns, längs Alsterån gäller högre krav på rening av avloppsvatten inom 100 m.

Dagvatten

En gemensam dagvattenpolicy för Alsteråns avrinningsområde antogs av vattenvårdsförbundet år 2002. I denna finns ett antal uppställda mål samt strategier för omhändertagande av dagvatten från befintliga bebyggelseområden.

Vid nyanläggning av ledningar inom Uppvidinge kommun ska dagvatten infiltreras eller översilas innan det når vattendrag. Någon särskild dagvattenpolicy för kommunen finns inte.

Nybro arbetar med att ta fram en kommunövergripande dagvattenpolicy med tillhörande dagvattenstrategi. Denna beräknas bli klar under 2014 och ambitionen är att verka för öppen dagvattenhantering, där dammar och öppna diken ska anläggas. Kommunen arbetar även med att minska påverkan av dagvatten till spillvattennätet.

I Högsby kommun pågår en kontinuerlig inventering och åtgärder görs efter hand. I arbetet med VA-planen tas strategier fram för hantering av dagvatten.

Mönsterås kommun antog en kommunövergripande dagvattenpolicy 2012. Man arbetar utifrån policyn med bland annat lokalt omhändertagande av dagvatten och andra åtgärder vid nyexploatering.

Samhällsplanering/Planläggning

Uppvidinge kommun beaktar miljökvalitetsnormerna för vatten i miljökonsekvensbeskrivningar vid detaljplanearbetet.

I Nybro kommun beaktas miljökvalitetsnormerna i den fysiska planeringen genom miljöbedömningar och konsekvensbeskrivningar. Även i den kommande VA-planen tas hänsyn till dessa.

I Högsby kommun beaktas miljökvalitetsnormer i den fysiska planeringen genom behovsbedömning, miljökonsekvensbeskrivning och i utformning av dagvattenhantering. Även i den kommande VA-planen tas hänsyn till dessa.

Mönsterås kommun beaktar normerna i olika planer samt vid VA-planering och i arbetet med dagvatten.

Miljö-/vattenprojekt

I Uppvidinge kommun sker kalkning i samråd med Länsstyrelsen i Kronobergs län och Naturvårdsverket.

I Nybro kommun arbetar man med kalkning, LIS (Landsbygdsutveckling i strandnära lägen)-områden och en särskild grupp, "Höga flödesgruppen", arbetar med avrinningsområdet.

Högsby kommun medverkar i kalkningsprojekt. Ett saneringsprojekt pågår också gällande sanering av marken vid Björkshults nedlagda glasbruk som ligger intill Badebodaån.

Mönsterås kommun medverkar i kalkningsprojekt. Längs Alsterån vid Skälleryd görs en översyn av enskilda avlopp.

Dricksvatten

I Mönsterås kommun, vid Sandbäckshult, används Alsteråns vatten för produktion av dricksvatten genom konstgjord infiltration. Mönsterås kommun ser över vattenskyddsområdet för vattentäkt i Sandbäckshult och kommer i det arbetet att involvera ytvattenförekomsten uppströms Sandbäckshult. Man påtalar vikten av att nedströms verksamheter (dricksvattenförsörjning) blir remissinstans till uppströms påverkande verksamheter i samband med förändringar och nya tillstånd.

Industri

Inom avrinningsområdet finns tre industriverksamheter som har tillstånd för utsläpp till vatten; Linneberga avfallsanläggning, ProfilGruppen Extrusions AB med metallytbehandling och Econova med slambearbetning, kompostering och torvbrytning.

Problem	Miljöproblem	Åtgärdsförslag	Vem åtgärdar?
Utsläpp till vatten			
- Processvatten	Övergödning Miljögifter	Följa gällande tillstånd	Verksamhetsutövare
- Dagvatten	Övergödning Miljögifter	Undvika direktutsläpp till recipient Infiltrering, reningssteg	Verksamhetsutövare

Industrins synpunkter

ProfilGruppen Extrusions AB

"ProfilGruppen etablerades i Åseda 1981 och vår verksamhet använder Badebodaån och sjön Kållen som recipient av utsläpp av renat sköljvatten som innehåller aluminium och sulfat. Vattnets pH ligger mellan 7 och 8. Utsläppen är reglerade i vårt miljötillstånd och vi har sedan Alsteråns vattenvårdsförbund bildades - numera vattenråd - medverkat i den samordnade recipientkontrollen där effekten av våra utsläpp kontrolleras och följs upp."

"Sjön Kållen har under lång tid fått ta emot Åseda samhälles utsläpp av avloppsvatten där effektiv rening inte kom igång förrän i slutet på 70-talet. Längre tillbaka i tiden fanns även ett sågverk vid Kållen där timmer lagrades i sjön. Historiskt är således Kållen hårt belastad av näringsämnen och organiskt material. Stora förbättringar i Kållens status har skett sedan dess, men fortfarande är halterna av näringsämnen höga och syrehalterna i Kållens bottenskikt tidvis låga. ProfilGruppens verksamhet påverkar inte detta förhållande men vi ser positivt på åtgärder som bidrar till att Kållens status förbättras."

Roland Fransson, miljöansvarig ProfilGruppen Extrusions AB Åseda (2013-10-22)

Econova Recycling AB

"Econova Recycling AB etablerade verksamhet på Flybo mosse 1993. Verksamheten avvattnas till sjön Hultbren via Tvinneshedabäcken. Tillståndet för verksamheten innehåller begränsningsvärden för vattnet som går ut från anläggningen. De parametrar som bolaget har behövt reducera i utgående vatten är pH, suspenderade ämnen och näringsämnen. Ett kontrollprogram finns upprättat. Recipientprovtagning av Hultbren sker genom Alsteråns Vattenråd, där bolaget är medlemmar och medverkar i den samordnade recipientkontrollen."

"Econovas verksamhet bedöms inte påverka sjön Hultbren, dock är bolaget positivt inställd till åtgärder som bidrar till att Hultbrens status förbättras."

Ann-Sofie Eriksson, Miljö- och kvalitetschef Econova AB (2014-09-17)

Förorenade områden

På flera platser inom avrinningsområdet finns ett arv från den tidiga industriella epoken där det en gång låg industrier, deponier eller likande verksamhet. På dessa platser finns idag spår i marken av dåtidens utsläpp i form av exempelvis tungmetaller eller organiska miljögifter. Dessa metaller och miljögifter kan, beroende på typ och markens förutsättningar, påverka vattnet. På dessa platser sker provtagningar, inventeringar och eventuellt kan åtgärder behöva vidtas.

Ett av Sveriges sexton miljömål är att skapa en giftfri miljö. Inventering av potentiellt förorenade områden är en del i arbetet med att uppnå detta mål. Samordningsansvaret för inventeringsarbetet ligger hos Länsstyrelsen. Metodiken som används har tagits fram av Naturvårdsverket och kallas MIFO-modellen (Metodik för inventering av förorenade områden). Metodiken bygger inledningsvis på faktainsamling och riskklassning för att bedöma hur angeläget det är att gå vidare med fältundersökningar på ett misstänkt förorenat område.

Platser där det tidigare funnits bensinstationer undersöks och saneras vid behov. Arbetet har pågått sedan 1997 och drivs av oljebolagen i Sverige genom ett gemensamt bolag, SPIMFAB.

Exempel på platser där det finns förorenade områden är där det tidigare funnits glasbruk. För fyra av glasbruken inom avrinningsområdet (Älghult, Alsterfors, Alsterbro och Björkå) har föroreningssituationen undersökts och sammanställts i samband med länsstyrelsernas Glasbruksprojekt 2006-2007.

Problem	Miljöproblem	Åtgärdsförslag	Vem åtgärdar?
Metaller, organiska miljögifter	Miljögifter	Sanering	Verksamhetsutövare, Länsstyrelsen, Kommuner, SGU (Sveriges geologiska undersökningar)

Vattenkraft

Utmed Alsterån och Badebodaån finns flera dammar, 45 stycken är registrerade i SMHI:s dammregister. Det finns dock fler dammar som inte är registrerade. Inom avrinningsområdet regleras och används många sjöar som vattenmagasin för elproduktion. Vattenkraftsintressena är stora i området. Korttidsreglering och nolltappning i Alsterån, Kronobergs län, har skadat naturvärden i ån. En överenskommelse har träffats med reglerare och kraftverksägare om att inte tillämpa nolltappning.

Parallellt med vattenrådets projekt har forskare vid Uppsala universitet bedrivit forskning kring vattenrättsliga tillstånd i Sverige och Alsterån. I examensarbetet av Scholz (2011) *"Vattenförvaltningen i Sverige och Alsterån. Överensstämmer äldre vattenrättsliga tillstånd med nutidens miljökrav?"* har man valt att analysera vissa kraftverk på sträckan mellan Lillån och Uvasjön, Alsterån. Nedan följer ett utdrag ur examensarbetet.

"I uppsatsen ville jag argumentera för att otidsenliga tillstånd verkligen existerar och att de är till skada för miljön. Det visade sig dock att den vattensträcka som jag blivit tilldelad, inte lidit särskilt stor skada. De tillstånd som valdes för analys kan inte heller sägas innehålla villkor som innebär någon uppenbar fara för vattnet, eller vara stridiga mot ramvattendirektivet. Däremot förstod jag vid mitt efterforskande att det var omtvistat huruvida fisket den aktuella åsträckan var uttunnat eller ej.

Något som framkommit tydligt i uppsatsen är att målet om god yt- och grundvattenstatus inte verkar kunna nås, främst pga. miljöpåverkan på fisk. Detta gäller för den aktuella vattensträckan men också för flera sträckor i Alsterån."

Problem	Miljöproblem	Åtgärdsförslag	Vem åtgärdar?
Dammar	Vandringshinder	Omlöp/Inlöp Utrivning	Dammägare, Kraftverksägare, Länsstyrelsen
	Ojämn vattenföring	Samordning av regleringarna	

Kraftverksföreningens synpunkter

Alsteråns Kraftverksförening

"Dammarnas och kraftverkens positiva värden är många och stora. Vi ser det inte bara som mycket angeläget att bevara de anläggningar som finns utan också att rusta upp en del förfallna dammar och återstarta några kraftverk där detta är ekonomiskt rimligt och har stöd hos Ortsbefolkningen. Om det anses motiverat skulle detta kunna kombineras med anläggande av en vandringsväg. Det har de senaste åren kommit fram nya typer av aggregat, som läggs under vatten utan någon byggnad, som har horisontella rensrör och som underlättar byggandet av fiskväg avsevärt."

"Eftersom det finns många och starka skäl för att bevara och underhålla befintliga dammar måste man fråga sig hur detta kan göras på bästa sätt. Att utnyttja dammarna för kraftproduktion är det bästa sättet att få någon att ta ansvaret för dem. Där det är motiverat kan man också anlägga en fiskväg. Bättre kraftverk och fiskväg än bara damm!"

Utdrag ur skrivelse från Alsteråns Kraftverksförening (2013-09-22)

Vägar

Vägrafiken är en källa till spridning av föroreningar i vatten. Utsläppen kommer främst från vägbana, däck, bromsbelägg, smörjoljor, katalysatorer och avgaser. Dessa föroreningar blandas med regnvatten och rinner av från vägarna. Det smutsiga vattnet, så kallat dagvatten, är potentiellt skadligt för miljön eftersom det rinner ut i våra sjöar och vattendrag och kan förorena vattentäkter samt påverka växt- och djurlivet.

Många vattendrag korsar såväl allmänna som enskilda vägar genom trummor eller rörbroar. Åtskilliga vägtrummor ligger på sådant sätt att de utgör ett vandringshinder för fisk och andra vattenlevande djur. Effekterna av detta blir bland annat att fisk stängs ute från sina lekområden, får svårt att söka mat eller får problem att återkolonisera områden som de tvingats fly från. Resultatet kan bli att fiskarter slås ut och att sällsynta arter såsom flodpärlmussla försvinner.

Problem	Miljöproblem	Åtgärdsförslag	Vem åtgärdar?
Dagvatten	Miljögifter	Infiltrering, reningssteg	Väghållaren
Vägtrummor – felaktigt lagda	Vandringshinder	Åtgärda fellagda trummor Utterpassage	Väghållaren

5. Vattenrådets synpunkter

För att åstadkomma bättre vattenkvalitet och uppnå vattendirektivets mål med god status krävs att alla berörda organisationer, grupper och personer engagerar sig. Det finns många olika åsikter, synpunkter och intressen inom avrinningsområdet, vilket det alltid kommer finnas. För att uppnå målet god status krävs att åtgärder vidtas. I åtgärdsprogrammet har vi sammanställt generella och specifika åtgärdsförslag för Alsteråns avrinningsområde. De specifika åtgärdsförslagen är ett urval av alla synpunkter och åtgärdsförslag som allmänheten påpekat vid dialogmöten och som vattenrådet prioriterat. Förslag som inte tagits upp anses dock inte oviktiga. Vattenrådet ställer sig bakom de åtgärdsförslag som angetts i föregående kapitel och anser att detta är vad man bör arbeta vidare med för att uppnå bättre vattenkvalitet och god status i Alsteråns avrinningsområde.

Enligt statusklassningen är de stora problemen i avrinningsområdet förurning och fysisk påverkan, många gånger i form av vandringshinder för fisk. Den samordnade recipientkontrollen visar på att vattnens motståndskraft mot förurning tenderar att minska i och med att kalkningsverksamheten minskat. Vattenrådet anser det angeläget att kalkningsverksamheten även i fortsättningen kommer pågå i avrinningsområdet för att bibehålla pH-värden på rimliga nivåer. Problemen med fysisk påverkan bör lösas, beroende på förutsättningar, enligt åtgärdsförslag i kapitel 4.

Den kemiska statusen, bortsett från kvicksilver, är god i stort sett hela avrinningsområdet. Sträckan i Alsterån mellan Allgunnen och Store Hindsjön som inte uppnår god status, även då hänsyn inte tas till höga kvicksilverhalter, har höga halter kadmium i sedimentet. Länsstyrelsens bedömning är att det kommer ta tid att uppnå god status i vattenförekomsten då det i dagsläget är tekniskt omöjligt att genomföra åtgärder som kan minska koncentrationerna av de förorenande ämnena. Vattenrådet delar länsstyrelsens bedömning.

Flera värdefulla platser har uppmärksammats vid byamöten och finns sammanfattade i kapitel 3. I vissa fall finns en konflikt/balansgång mellan friluftsliv och naturvärden. Nedskräpning är ett problem. Vattenrådet understryker att alla bör ta sitt ansvar och visa hänsyn i naturen.

Vattenrådets huvudsakliga uppgift är att verka som remissinstans till vattenmyndigheten. Andra uppgifter och aktiviteter kan utföras efter ambition och resurstillgång. De åtgärder som kan utföras av vattenrådet är huvudsakligen av det "mjukare" slaget. Exempel på detta är att samla in kunskap om lokala förhållanden och sprida den, hålla intresse och engagemang vid liv samt på olika sätt bidra med hjälp och stöd. Mer konkreta åtgärder ses i allmänhet som en fråga för verksamhetsutövare, markägare, intresseorganisationer, kommuner, länsstyrelser och andra myndigheter. Planering och genomförande av konkreta åtgärder är ett projekt i sig som kräver vilja, förmåga, ansvarstagande samt finansiering. Det finns ett antal olika bidrag att ansöka om för undersökning, planering samt utförande av miljöförbättrande åtgärder, som helt eller delvis kan täcka kostnaderna.

Samarbete på olika nivåer är viktigt för att arbeta mot samma mål. Vattenrådet anser att samarbetet mellan kommunerna inom avrinningsområdet ska bibehållas och med fördel utökas

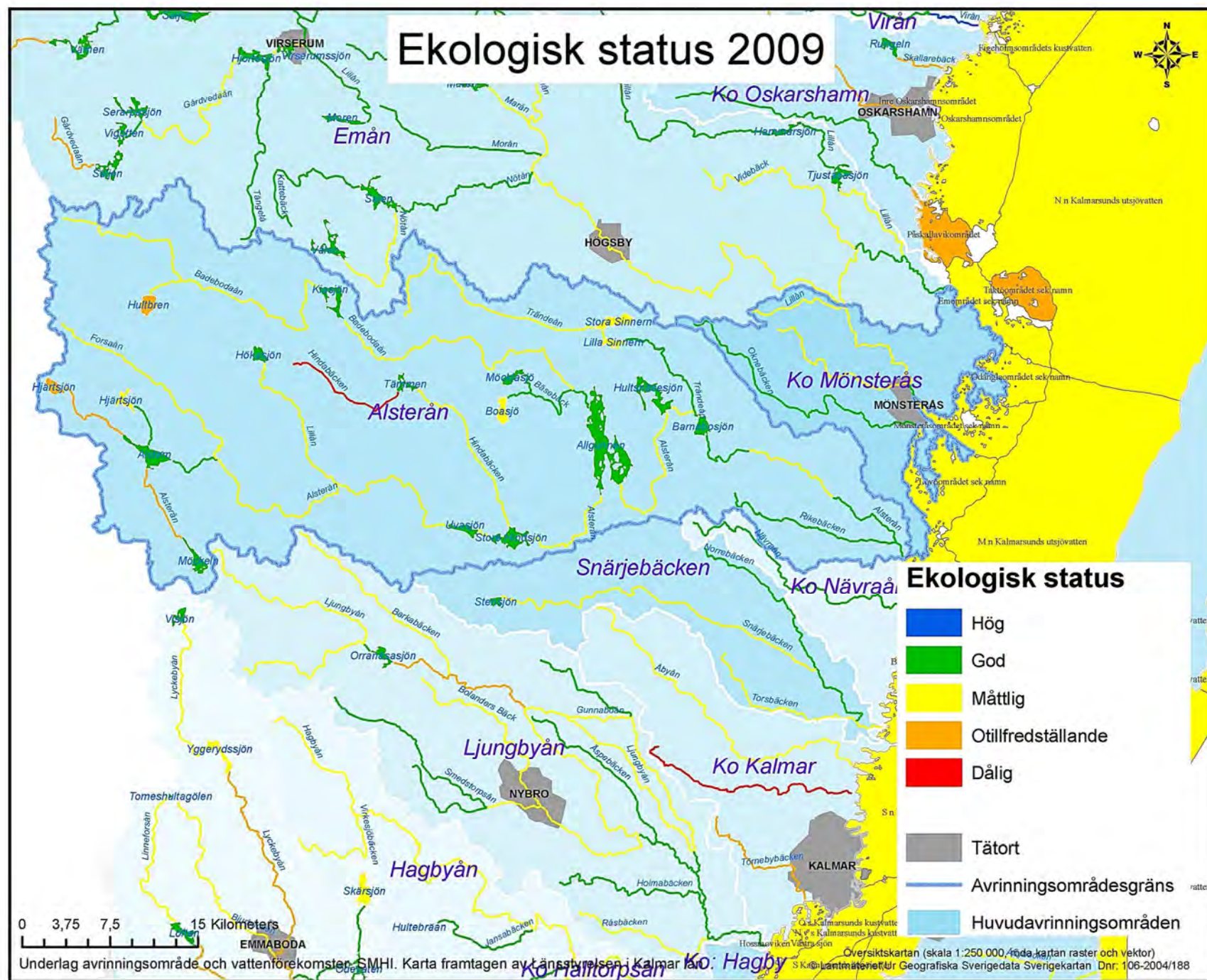
för att skapa en helhetssyn på vattenfrågor inom avrinningsområdet. Detta gäller även samarbetet lokalt, med föreningar, markägare och organisationer.

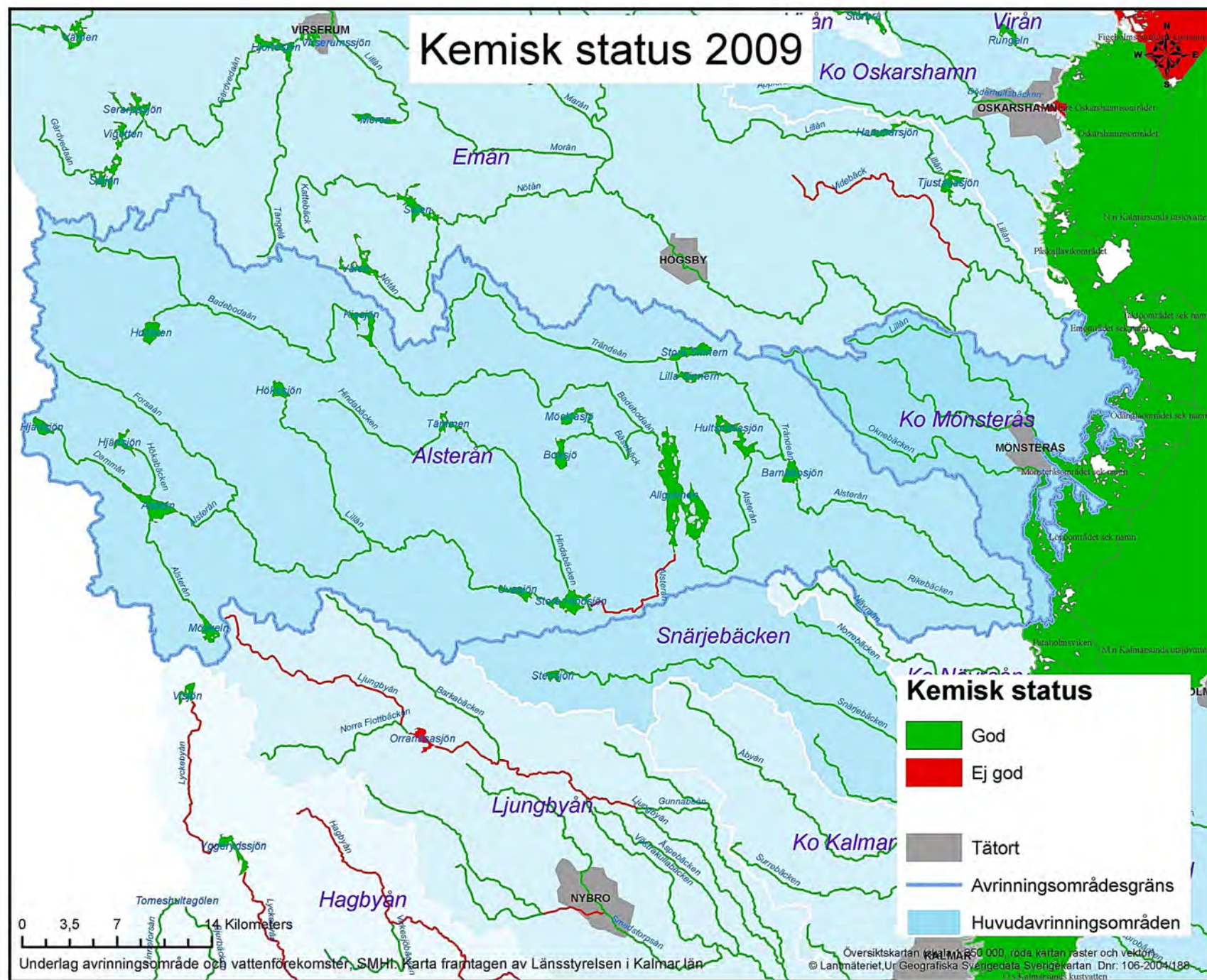
5.1 Vattenrådets fortsatta agerande

- Arbeta för ökat engagemang kring vattenfrågor inom avrinningsområdet
- Informationsinsatser
- Uppdatera dagvattenpolicyn för Alsteråns avrinningsområde, framtagen 2002
- Fortsatt och utökat samarbete med olika intressenter inom/om avrinningsområdet exempelvis olika föreningar, organisationer, företag, kommuner och myndigheter.
- Arbeta för genomförande av åtgärder föreslagna i åtgärdsprogrammet
- Arbeta för att uppnå miljökvalitetsnormen god status i hela Alsteråns avrinningsområde, senast till år 2027

Bilagor

1. *Karta Alsteråns avrinningsområde – Ekologisk status (2009)*
2. *Karta Alsteråns avrinningsområde – Kemisk status (2009)*
3. *Sammanställning lokala synpunkter – värden*
4. *Sammanställning lokala synpunkter – problem*
5. *Remissförfarande*
6. *Remissvar Lokalt åtgärdsprogram*

Bilaga 3. Redovisade värden

Externt ID nr	N-koord	E-koord	Å	Kommun	Värde	Beskrivning och motivering	Vilken åtgärd behöver genomföras för att bibehålla värdet?
V1	6310190	587036	Alsterån	Mönsterås	Naturvärde	Ekskog med stor biologisk mångfald.	
V2	6311180	586555	Alsterån	Mönsterås	Strömsrums kulturmiljöer	Herrgårdsmiljö i storslaget eklandskap	
V3	6311931	586111	Alsterån	Mönsterås	Kanotled	Från Torsrums kraftstation till mynningen	
V4	6312352	585669	Alsterån	Mönsterås	Biologiska mångfalden	Att bevara och återskapa den biologiska mångfalden i ån. Ta reda på varför det försvinner fiskarter etc. Vad har försvunnit, blivit sämre? Kan man göra något för att återskapa?	Ta reda på varför det försvinner fiskarter etc. Vad har försvunnit, blivit sämre? Kan man göra något för att återskapa?
V5	6312840	583697	Alsterån	Mönsterås	Badplats	Ålems badplats	
V6	6313984	582460	Alsterån	Mönsterås	Fisket		
V7	6314203	582224	Alsterån	Mönsterås	Sportfiske	Sportfiske borde uppmuntras med iordningställda platser, med soptunnor m.m.	Sportfiske borde uppmuntras med iordningställda platser, med soptunnor m.m.
V8	6314655	581399	Alsterån	Mönsterås	Badplats	Blomstermåla badplats	
V9	6314661	581346	Alsterån	Mönsterås	Badplatser	Badplatserna bör även i fortsättningen vara brukbara för de närboende, som har ett speciellt intresse för dessa.	
V10	6314516	580486	Alsterån	Mönsterås	Djur och natur	Den orörda naturen och djurlivet. Längs Alsterån finns många naturvärden som bör bevaras. Flera skyddade fågelarter häckar längs ån till exempel. Denna typ av natur får vi aldrig tillbaka om vi förstör den.	
V11	6314844	579338	Alsterån	Mönsterås	Våtmarker	I anslutning till Alsterån finns värdefulla naturliga våtmarker som också bör tas hänsyn till i projektet.	
V12	6315432	579227	Alsterån	Mönsterås	Friluftsliv	Friluftsliv och rekreation. Alsterån och dess omgivning är av stort värde för många människor och något som är viktigt att bevara och främja, i liten skala där naturvärden prioriteras ej exploatering.	
V13	6316128	579103	Alsterån	Mönsterås	Fritidsområde	Fritidsområde för löpning, skidåkning, orientering, friluftsliv, mm.	
V14	6316625	578631	Alsterån	Mönsterås	Friluftsliv	Vandringsleder och skidspår. Friluftslivet i "kommunskogen".	
V15	6317517	578051	Alsterån	Mönsterås	Badplatser		Förslag. Inventera och dokumentera gamla badplatser längs ån.
V16	6317649	578015	Alsterån	Högsby /Mönsterås	Historiskt värde	Alsteråns historiska värde från Hornsö Bruk (1760- ca 1870) och nedströms till Karlsfors (t.ex. järnbruk från 1832) och vidare till Blomstermåla-Skälleryd. Etableringen av Åfors Möbelfabrik, AB Bohman & Johansson och Blomstermåla Möbelfabrik skedde tack vare Alsterån. Förslag: Ståda upp vid Karlsfors, Sandbäckshult. Undersök vandringsled Sandbäckshult - Boxfors - Hornsö med turistinformation.	1. Älägg nuvarande markägare att ståda upp marken ordentligt och göra den tillgänglig för det rörliga friluftslivet. 2. Efter uppstädning, sätt upp historisk informationsskylt! Undersök vandringsled Sandbäckshult - Hornsö med turistinformation.
V17	6317583	577022	Alsterån	Mönsterås	Öring	Det finns fortfarande små restbestånd av stationär och havsvandrande öring i ån. Kvarvarande livsbiotoper för öringen måste skyddas och vårdas för att den ej ska försvinna.	
V18	6318592	574224	Alsterån	Högsby	Fin lövskog vid vatten		
V19	6318756	574218	Alsterån	Högsby /Mönsterås	Historiskt värde	Alsteråns historiska värde från Hornsö Bruk (1760- ca 1870) och nedströms till Karlsfors (t.ex. järnbruk från 1832) och vidare till Blomstermåla-Skälleryd. Etableringen av Åfors Möbelfabrik, AB Bohman & Johansson och Blomstermåla Möbelfabrik skedde tack vare Alsterån. Förslag: Ståda upp vid Karlsfors, Sandbäckshult. Undersök vandringsled Sandbäckshult - Boxfors - Hornsö med turistinformation.	Förslag: Ståda upp vid Karlsfors, Sandbäckshult. Undersök vandringsled Sandbäckshult - Boxfors - Hornsö med turistinformation.
V20	6318246	573712	Alsterån	Högsby	Badplatser		
V21	6318246	573712	Alsterån	Högsby	Badplats	Badplatsen i Hornsö.	
V22	6317853	571630	Alsterån	Högsby	Utter	Uttern är tillbaka i Alsterån. Synliga vid Barnebosjön uppemot Arbåga.	
V23	6318952	570585	Alsterån	Högsby	Natur, broar	Vackra platser och broar. Åker gärna över Hornsö - Alsterån till Kalmar från Sinnerbo.	
V24	6321796	569527	Alsterån	Högsby	Bokhultet	Gammal kvarnmed miljö med idegransbestånd, mm	
V25	6321657	569310	Alsterån	Högsby	Lövskog	Fin bokskog i Bokhultet Naturreservat, picknickplats nära Alsterån.	
V26	6321862	568975	Alsterån	Högsby	Fiske	Möjligheter till fiske-och kräftfiske vid Böta Kvarn.	
V27	6315977	567071	Alsterån	Nybro	LIS-utpekade område	Strandskydd	
V28	6320016	566431	Alsterån	Högsby	Natur, broar	Vackra platser och broar. Åker gärna över Hornsö - Alsterån till Kalmar från Sinnerbo.	
V29	6319604	565786	Alsterån	Högsby	Natur	Flasgölerum naturreservat + Getebro. Naturlig våtmark (närsaltsfälla + magasin)	
V30	6313809	563448	Alsterån	Nybro	Öring	Rädda det naturliga öringbeståndet.	
V31	6314131	563399	Alsterån	Nybro	Öringbestånd Uddevallshytan	Viktigt att det öringbestånd som finns (naturlig förökning) bevaras. Vattnet ägs och förvaltas av Sveaskog. Idag i fritt fall.	Att åfåran från Ullefors och nedströms förbi Uddevallshytan bevakas från tjuvfiske och öringbeståndet utvecklas.
V32	6319513	561364	Alsterån	Högsby	Oreglerad sjö - Allgunnen	Sjön påverkas inte av uppströms liggande kraftverk. Önskvärt att den förblir oreglerad.	

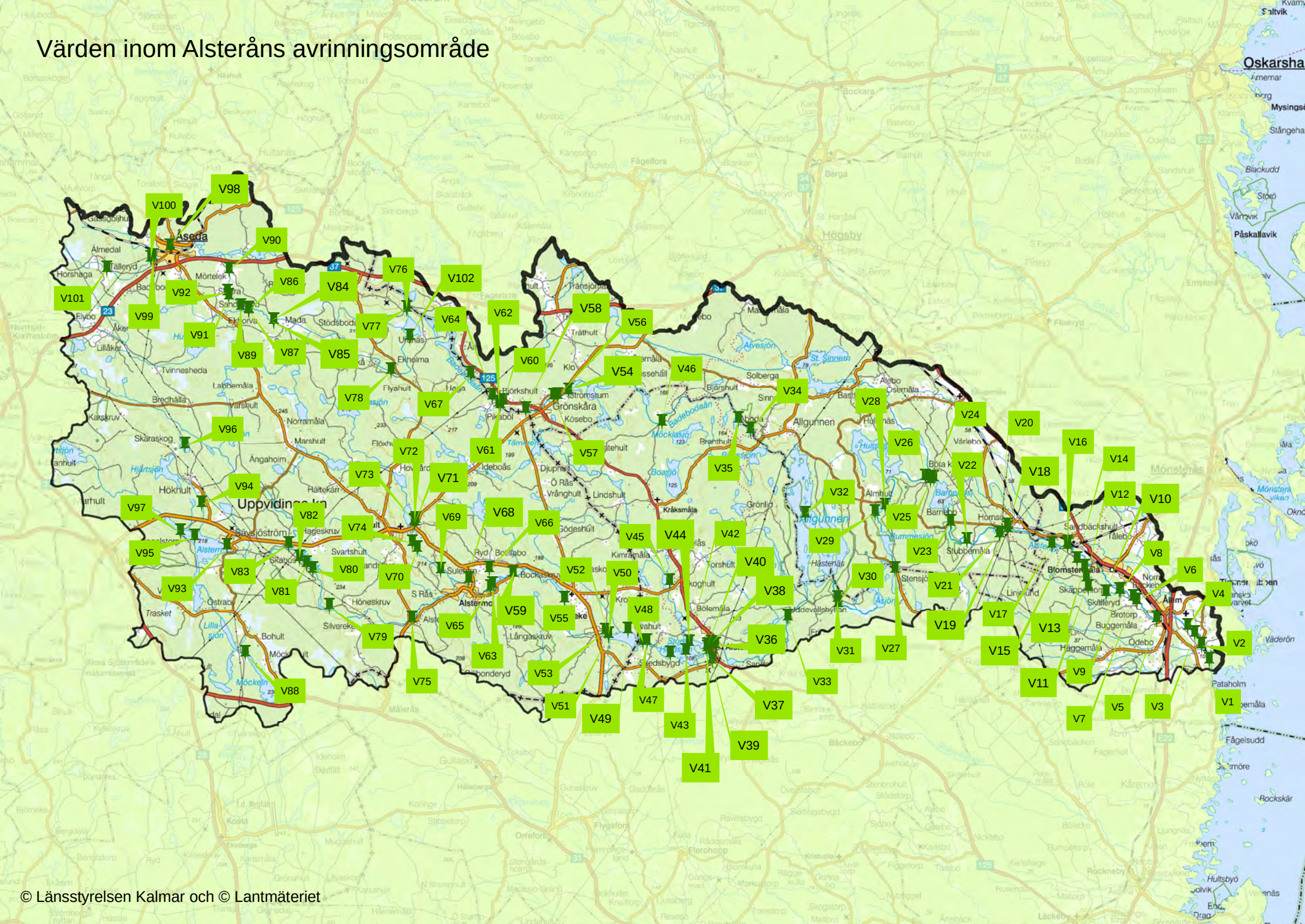
Bilaga 3. Redovisade värden

Externt ID nr	N-koord	E-koord	Å	Kommun	Värde	Beskrivning och motivering	Vilken åtgärd behöver genomföras för att bibehålla värdet?
V33	6312937	560240	Alsterån	Nybro	Natur	Naturskön plats. Brantehallar, klippbrant, förkastning.	
V34	6324844	557881	Alsterån	Nybro	Natur	Fin natur med rastplatser. Vacker vandringsled runt sjön Kleven.	
V35	6325514	557086	Alsterån	Högsby	Fågelliv	Fågellivet är rikt vid Kleven och Kvillern.	
V36	6311183	555655	Alsterån	Nybro	Kulturvärden	Många samhällen (t.ex. Alsterbro och Sandslätt) har byggts utifrån vattenkraftens utnyttjande. Denna teknik, industri- och samhällshistoria borde lyftas fram.	Finns skrift om Emån och dess kulturhistoria (2001). Förslag att liknande skrift borde göras om Alsterån och dess kulturhistoria.
V37	6310216	555445	Alsterån	Nybro	LIS-utpekat område	Strandskydd	
V38	6311284	555365	Alsterån	Nybro	LIS-utpekat område	Strandskydd	
V39	6310836	555244	Alsterån	Nybro	LIS-utpekat område	Strandskydd	
V40	6311154	555113	Alsterån	Nybro	Upplevelseturism	Tillgänglighet, två husflottar finns, bra båtuthyrning, bra isättningsplatser för båtar.	
V41	6310980	555106	Alsterån	Nybro	Badplats	Viktig för samhället och turisterna	
V42	6311306	553976	Alsterån	Nybro	Fisket	Ett välbesökt fiskevatten. Drar mycket turister. Viktigt för samhället.	Utveckla fisketurismen, förbättra fisket i Hindsjön. Fler vasar i sjön och iordningställa redan befintliga.
V43	6310761	553749	Alsterån	Nybro	Fiskgjuse	Fiskgjuse - häckningsplats	
V44	6310631	552761	Alsterån	Nybro	Värdefull kulturmiljö	Orörd gårdsmiljö. Reservat?	
V45	6315222	552725	Alsterån	Nybro	LIS-utpekat område	Strandskydd	
V46	6325328	552253	Alsterån	Nybro	F.d. glasbruk	Skoga glasbruk, Strömsholm snickeri	
V47	6311380	551269	Alsterån	Nybro	Naturen	Förnämlig och vacker natur. Uvasjöns utlopp.	
V48	6311378	551034	Alsterån	Nybro	LIS-utpekat område	Strandskydd	
V49	6312121	550067	Alsterån	Uppvidinge	Kulturminnesmärke	Stensatt genomgång för boskap genom f.d. järnvägsbank. Betjänar också tillrinningsbäck. Namn: "Ko-porten".	
V50	6311835	548832	Alsterån	Uppvidinge	Kräftfiske	Bra kräftfiske. Stenansamling med "grå häst" som toppmarkering.	
V51	6311835	548832	Alsterån	Uppvidinge	Fiske	Tillgången på olika fisksorter får anses som god i Uvasjön. Även ett hyggligt kräftbestånd.	
V52	6311835	548832	Alsterån	Uppvidinge	Naturen	Naturen runt sjön är synnerligen vacker.	
V53	6312039	548615	Alsterån	Uppvidinge	Badplats	Bra för friluftsliv och turism.	
V54	6327327	546293	Badebodaån	Högsby	Kräftfisket	Kräftfisket måste vi vara rädda om.	Kalka, ha koll på pH
V55	6314104	546048	Alsterån	Uppvidinge	Getaströmmen	Strömmande vatten med lekplatser. Naturvärden	Lekgrus
V56	6327040	545626	Badebodaån	Uppvidinge	Öringen	Öringen verkar reproducera sig på de tillverkande lekbottnarna vid Strömsrum. Ett provfiske skulle vara väldigt intressant. Är det någon uppföljning på inplanteringen?	1) Provfiska för att se om det finns någon öring kvar. 2) Uppföljning på inplantering av öring. Provfiske?
V57	6326978	545349	Badebodaån	Högsby	Kanotleder	Finns väldigt fina kanotleder på flera ställen på sträckan. Här är en av dem.	
V58	6326131	543568	Badebodaån	Uppvidinge	Fiske	Fiske, kräftfiske i synnerhet. Värna om vattenkvaliteten.	Marknadsföra fisketurismen.
V59	6315733	542764	Alsterån	Uppvidinge	Kraftverksdamm	Kraftverksdammen vid Rydefors. Kraftverksdammen upplevs av många som tilltalande med tillrinnande forssträcka med stensättning (murar) från den gamla kvarnen och sågen.	
V60	6326652	542158	Badebodaån	Högsby	Kulturmiljö	Gammal ruin efter tegelbruk samt gammal vattensåg med damm.	
V61	6326443	541957	Badebodaån	Högsby	Fiske	Rekreation fritid	
V62	6326565	541867	Badebodaån	Uppvidinge	Järnvägen	G:a järnvägen är värd att nämna. Bra cykel- och gångväg längs med ena sidan på Björkshultssjön. Alla turister tycker den är härlig.	
V63	6315008	541460	Alsterån	Uppvidinge	Fiske, Friluftsliv		
V64	6326991	541454	Badebodaån	Uppvidinge/ Högsby	Fiske, badplatser		
V65	6314815	541322	Alsterån	Uppvidinge	Kräftfiske		
V66	6316013	541269	Alsterån	Uppvidinge	Fiske, Friluftsliv	Fiske och jakt är viktigt för landsbygden och turism.	
V67	6328384	540075	Badebodaån	Uppvidinge	Utvecklingsmöjligheter	Hela sträckan Kiasjön - Allgunnen har stora möjligheter. Finns mycket att göra. Utvecklingsmöjligheter inom fiske, fiskevatten, kräftor. Ostört, lugnt och utforskat. Helheten är viktig, markägarperspektivet måste vara med. Stora intressen finns. Hushållningssällskapet har fiske- och utvecklingsplaner.	
V68	6315336	539959	Alsterån	Uppvidinge	Kulturvärde	Bevara kulturvärden. Gamla kvarnruiner, stenbroar och dyl. Betesmarker. Kvarnruin: Ängö, Rydefors. Stenbro och betesmarker vid Norrgården.	
V69	6315963	538150	Alsterån	Uppvidinge	Fors	Fors, fall, strömmande vatten. Ca 75 m stenrik åfåra som slutar i ett fall.	
V70	6317312	536665	Alsterån	Uppvidinge	Fiske	Värdefull plats för fiskeföryngring, Lillån. Jämnare flöde lättare att fisken kan ha bra platser.	

Bilaga 3. Redovisade värden

Externt ID nr	N-koord	E-koord	Å	Kommun	Värde	Beskrivning och motivering	Vilken åtgärd behöver genomföras för att bibehålla värdet?
V71	6319140	536566	Alsterån	Uppvidinge	Strandbad	Strandbadet med camping i Älgshult. Behålla vattenkvaliteten.	
V72	6318954	536492	Alsterån	Uppvidinge	Badplats	Älgasjön, Uppvidinges bästa kommunala badvatten.	
V73	6319045	536488	Alsterån	Uppvidinge	Badplats, camping	En väldigt fin badplats och camping som bedrivs varsamt med god hänsyn till naturen. En bra rekreation för bygden. Bra vatten och fint fiske.	
V74	6317680	536361	Alsterån	Uppvidinge	Fiskevatten	Bra att ha tillgång på friskt vatten i Lillån.	
V75	6312855	536344	Alsterån	Uppvidinge	Badplats	Fin badplats.	
V76	6332605	536006	Badebodaån	Uppvidinge	Furusjömåla Kvarn	Levande kulturmiljö, som brukas och sköts om.	
V77	6332605	536006	Badebodaån	Uppvidinge	Kvarn	Bevarad kvarn, liten kraftstation.	
V78	6328609	535018	Badebodaån	Uppvidinge	Naturvärde	Fantastiskt fin miljö med bäckar, fall och sällsynta växter tex. Safsa, Björnbär och Rams.	
V79	6313639	531089	Alsterån	Uppvidinge	Historiskt värde	Järnladan i Höneström med "kungahuset" är en historisk plats som tillsammans med Skahus-Alsterfors FVO är viktigt för bygden.	Bevara miljön för turism, fiske och kulturminne för framtida generationer. Se till att skog ej skövlas och att byggnader hålls i ordning.
V80	6315972	530040	Alsterån	Uppvidinge	Strömfiske	Strömfisket från Skahusdammen till Alsterfors med tillhörande kulturlämningar vid Hörneström.	Bevara miljön för turism, fiske och kulturminne för framtida generationer. Se till att skog ej skövlas och att byggnader hålls i ordning.
V81	6316351	529628	Alsterån	Uppvidinge	Familjefiske	Kräftfisket är viktigt för de lokala markägarna som sammanhållning samt att i generationer för traditioner vidare.	Bevara miljön för turism, fiske och kulturminne för framtida generationer. Se till att skog ej skövlas och att byggnader hålls i ordning.
V82	6316742	529181	Alsterån	Uppvidinge	Turism, fiske	Turism och fiske inom Skahus-alsterfors FVO. FVO bedriver öringfiske från Skahus till Alsterfors där det lockas fiskare och turister från b.la. Danmark, Polen, Tyskland och större delen av södra Sverige.	Bevara miljön för turism, fiske och kulturminne för framtida generationer. Se till att skog ej skövlas och att byggnader hålls i ordning.
V83	6317560	528509	Alsterån	Uppvidinge	Stenbro	Stenbro Hageskruv.	
V84	6331800	527554	Badebodaån	Uppvidinge	Mada Kvarn	Kvarnen var en knutpunkt för utvecklingen i byn och idag är det svårt för nuvarande ägarna att behålla det kulturella värdet.	
V85	6331800	527554	Badebodaån	Uppvidinge	Mada Kvarn	Mada kvarn är en historisk ögonsten, som har sin charm även om det ser schaskigt ut.	
V86	6332468	525959	Badebodaån	Uppvidinge	Höga naturvärde		
V87	6332520	525938	Badebodaån	Uppvidinge	Bevara	Det är ett NO-område. Det är lava och mossor som ska bevaras.	
V88	6310647	525731	Alsterån	Uppvidinge	Fördämning, kraftstation	Gammal fördämning och kraftstation. Kosta glasbruk slipade glas här tidigare. Nu bara en sump för turbin kvar.	
V89	6332700	525446	Badebodaån	Uppvidinge	Urskogsmiljö	Värdefullt rekreationsområde med rännlar, ovanliga mossor och lavar.	
V90	6335034	524721	Badebodaån	Uppvidinge	Kraftstation	Kraftstationen i Mörtelk var i bruk 1917-37. Rester av fundament finns kvar och bör bevaras.	
V91	6333350	524686	Badebodaån	Uppvidinge	Stensättning	Stort kulturellt arbete som håller på att rasa.	
V92	6333621	524600	Badebodaån	Uppvidinge	Möjlig våtmark	Gammal sänkt jordbruksmark	
V93	6317457	524576	Alsterån	Uppvidinge	Badplats	Önskan att Alsterns vattennivå behålls på ett mer stabilt läge hela året. Vi vill bada. Motivet är att 90% av Sävsjöströmsborna badar.	
V94	6320149	522960	Alsterån	Uppvidinge	Öring	Naturligt bestånd av öring. Tidigare elfiske har påvisat god förekomst av öringbeståndet.	
V95	6318029	522515	Alsterån	Uppvidinge	Vattennivå	Vattennivån i Alstern. Kanske också problem. Kraftverksföreningen kallar Alstern regleringsdamm. Befintlig vattendom från 1918 ger möjligheter att både översvämna sjön och torrlägga. Vi önskar mindre nivåskillnader för fiske, kräftor, badliv och bryggor.	
V96	6323893	521901	Alsterån	Uppvidinge	Sjö	Skärsjön. Källsjö, ej påverkad av avverkningar. Har tidigare varit referenssjö.	
V97	6318387	521618	Alsterån	Uppvidinge	Badplats	Pinnudden, fint bad.	
V98	6336511	520956	Badebodaån	Uppvidinge	Vattenspegel	Vattenspegel genom Åseda. Ökar naturupplevelsen och ger ett harmoniskt välbefinnande för betraktaren.	Skapa en vattenspegel i centrala Åseda.
V99	6335881	519867	Badebodaån	Uppvidinge	Historisk industrimiljö		
V100	6335776	519718	Badebodaån	Uppvidinge	Susan	Historiskt värdefull plats.	
V101	6335105	516928	Badebodaån	Uppvidinge	Naturen	Att hålla ån fri från igenväxning och regelbundet dika.	Att hålla ån fri från igenväxning och regelbundet dika.
V102	6330770	536204	Badebodaån	Uppvidinge	Naturvärde	Utloppet Uranäsasjön. Nyckelbiotop, safsa	

Värden inom Alsteråns avrinningsområde

Bilaga 4. Redovisade problem

Externt ID nr	N-koord	E-koord	Å	Kommun	Problem	Beskrivning och motivering	Vilken åtgärd behöver genomföras för att lösa problemet?	Kommentar från Länsstyrelsen
P1	6312762	585122	Alsterån	Mönsterås	Fisk	Problem att vissa, framför allt havsvandrande fiskarter delvis försvunnit i ån de sista 20 åren ex. sik, vimma, lake, mört, ål och nejönöga.		
P2	6313212	584781	Alsterån	Mönsterås	Vandringshinder	Damm vid Torsrums kraftstation (begränsad uppvandringsmöjlighet)	Omlöp alternativt utrivning av vandringshinder bör ordnas beroende på förutsättningarna.	Föreslås omlöp i BÅ- och fiskvårdsplan. Prio 2 i länet och i området i BÅ-plan, prio 2 i fiskvårdsplan.
P3	6314661	581346	Alsterån	Mönsterås	Badplatser	Bevara badplatserna och befria dem från igenväxning, tex. badplatsen vid Skälleryd där den fina sanden numera är ersatt med dy.	1. Badplatsen bör rensas från dy och ersättas med ny sand. 2. Borttagning av dy, sandpåfyllning. Större stenar för att motverka bilkörning och biltvätt vid ån.	
P4	6315839	580902	Alsterån	Mönsterås	Dagvatten	Stora ytor från Norrbackens industriområde som avvattnas mot denna damm.		
P5	6315592	580407	Alsterån	Mönsterås	Inväxning	Igenväxning/Inväxning i åfåran. Träd och buskar växer i de stensättningar som finns i åfåran, vid gammal bro nedanför ridhuset i Blomstermåla. Vad händer när det rasar?		
P6	6316156	580047	Alsterån	Mönsterås	Vandringshinder	Stopp för fisken. Åtgärd: Vandringsled för fisk vid Duveström Kraftstation.	Omlöp alternativt utrivning av vandringshinder bör ordnas beroende på förutsättningarna.	Avslag i Mark- och miljödomstolen jan 2013. Kammarkollegiet har överklagat. Föreslås omlöp i BÅ- och fiskvårdsplan. Prio 1 i länet och i området i BÅ-plan, prio 1 i fiskvårdsplan.
P7	6316414	579676	Alsterån	Mönsterås	Vandringshinder	Damm vid Duveströms kraftstation.	Omlöp alternativt utrivning av vandringshinder bör ordnas beroende på förutsättningarna.	Avslag i Mark- och miljödomstolen jan 2013. Kammarkollegiet har överklagat. Föreslås omlöp i BÅ- och fiskvårdsplan. Prio 1 i länet och i området i BÅ-plan, prio 1 i fiskvårdsplan.
P8	6317096	578458	Alsterån	Mönsterås	Partiellt vandringshinder	Venholmen - Gammal delvis utriven fördämningsbyggnad som utgör ett partiellt vandringshinder för fisk.	Omlöp alternativt utrivning av vandringshinder bör ordnas beroende på förutsättningarna.	Finansiering finns att söka från länsstyrelsen. Föreslås avsänkning av damm och stenutläggning, lekplatsförbättring i Biotopvård i Alsterån 2008 (Emåförbundet). Prio 1 i länet och i området i BÅ-plan, prio 2 i fiskvårdsplan.
P9	6314249	580399	Alsterån	Mönsterås	Trafik	Ökad trafik, tung trafik genom (f.d.) orörd natur för byggnation av vindkraftverk. Fler vägar planeras intill Musslekärret m.m.		
P10	6315236	577470	Alsterån	Mönsterås	Nybyggnation	Nybyggnation av grusvägar till vindkraftverk. Breda nya grusvägar har byggts i den tidigare orörda naturen/våtmarker. Detta får naturligtvis konsekvenser för naturen på många plan.		
P11	6317857	576951	Alsterån	Mönsterås	Igenväxning	Upprensning vid å-kanterna. Åkanterna bör bekämpas så att vattenflödet inte hindras och tillgängligheten inte försvåras längs ån.	Upprensning vid åkanterna är ett problem längs hela ån.	Trädridåer längs vattendraget viktig förutsättning för god ekologisk status.
P12	6317946	576891	Alsterån	Mönsterås	Igenväxning	Igenväxt vid Boxfors. Röjning och historieberövning. Historiska beskrivningar vid gamla fall.		Trädridåer längs vattendraget viktig förutsättning för god ekologisk status.
P13	6317812	576824	Alsterån	Mönsterås	Lakvatten	Lakvatten från betong. Vet man vad konsekvenserna blir av lakvattnet från betongfundament på planerade vindkraftverk? Exempelvis planeras ett verk vid Kvilleholm och vid Norregöl, två längs Prästebäcken, ett vid musslekärret, osv.		
P14	6318378	575551	Alsterån	Högsby	Reningsverk	Utlöpp från Skälbrobäcken i Alsterån vid Brinken i Hornsö. Avloppsvatten från två lokala, kommunala dammar, Långemåla och Värlebo.		
P15	6318567	574021	Alsterån	Högsby	Vandringshinder	Vandringshinder "fisk" vid Hornsö.	Omlöp alternativt utrivning av vandringshinder bör ordnas beroende på förutsättningarna.	Eventuellt naturligt vandringshinder. I Fiskvårdsplan föreslås utrivning av dammrest nedströms kraftstation (prio 3) samt ålyngelledare (prio 2).
P16	6318589	574015	Alsterån	Högsby	Vandringshinder	Damm vid Hornsö kraftstation.	Omlöp alternativt utrivning av vandringshinder bör ordnas beroende på förutsättningarna.	Eventuellt naturligt vandringshinder. I Fiskvårdsplan föreslås utrivning av dammrest nedströms kraftstation (prio 3) samt ålyngelledare (prio 2).
P17	6323784	568998	Alsterån	Högsby	Igenväxning	Igenväxning i Trändeån. Rensning så kanot och ev. båt kan ta sig fram.	Rensning så kanot och ev. båt kan ta sig fram.	Vad kan orsaken vara? Naturlig förändring?
P18	6316317	566799	Alsterån	Högsby	Vandringshinder	Vandringshinder för fisk vid Arbåga.		I BÅ- och fiskvårdsplan föreslås omlöp. Prio 2 i fiskvårdsplan, prio 2 i BÅ-plan.
P19	6313340	564796	Alsterån	Högsby/Nybro	Vandringshinder	Generellt är vandringshinder ett problem i Alsterån.	Omlöp alternativt utrivning av vandringshinder bör ordnas beroende på förutsättningarna.	
P20	6314246	563363	Alsterån	Nybro	Öring	Värna om öringbeståndet, återställning av fors.	Värna om öringbeståndet, återställning av fors.	Kvarnholmen/Uddevallshytan. Finns med i BÅ-planen, prio 2 i länet och prio 1 i området.

Bilaga 4. Redovisade problem

Externt ID nr	N-koord	E-koord	Å	Kommun	Problem	Beskrivning och motivering	Vilken åtgärd behöver genomföras för att lösa problemet?	Kommentar från Länsstyrelsen
P21	6327654	560709	Alsterån	Högsby	Igenväxning	Igenvuxen äng. Bäckan behöver rensas i ängen. Blir det stopp i bäcken, blir det översvämning i ett närliggande hus.		
P22	6325536	560669	Badebodaån	Högsby	Igenväxning	Skureboån har delvis växt igen, kanske på grund av utsläpp från en avloppsdamm? som var i bruk på 60- och 70-talet.		
P23	6325590	560596	Skureboån	Högsby	Rensning	Skureboån borde rensas. Sedan slaskdammen läckte rann allt neråt Sinnern.	Skureboån borde rensas.	Hur ser det ut längst bäcken? Kan en trädridå som skuggar vattendraget vara en bättre lösning än en rensning?
P24	6322189	560246	Alsterån	Högsby	Igenväxning	Åmynningen är igenväxt.		
P25	6325491	560228	Skureboån	Högsby	Igenväxning	Igenväxt Skureboån		
P26	6310066	557465	Alsterån	Nybro	Inläckage av grundvatten till reningsverk	Inläckage av grundvatten i avloppsledningsnätet påverkar Alsterbro reningsverk. Detta medför ökande kostnader och kräver mer rening.		
P27	6310749	557079	Alsterån	Nybro	Utdikning	Utdikningen av skogsmarken gör att näringsämnen spolats ut i ån och risken för översvämningar ökar.		
P28	6311246	555665	Alsterån	Nybro	Kammarkollegiet	Kammarkollegiet, Naturvårdsverket, numera H-Länsstyrelsen blockerar en miljöanpassning av dammar och vattenkraft genom sina orimliga (och ofta olagliga) krav. Låt kraftverken samtidigt bygga ut och anlägga fiskväg.	Utnyttja gamla (övergivna) dammar och bygg nya miljöanpassade kraftverk, då är det någon som tar ansvar för att dammen sköts och ev. kan förhindra översvämningar.	
P29	6310721	555458	Alsterån	Nybro	Reglering av vattennivå och vattenföring	Viktigt ur översvämningssynpunkt		Kan bli problem med för lite vatten och onaturlig reglering av vattennivå/flöde.
P30	6311092	553930	Alsterån	Nybro	Kräfter - ökande färgtal	Omgivningspåverkan - ökande färgtal pga. humus. Mycket signalkräfter medför risk för "matbrist".	Fiska mer	Vi förstår ej kopplingen mellan ökande färgtal och Kräfter.
P31	6326118	551241	Badebodaån	Nybro	Vandringshinder	Gamla kraftstationsdammar och kvarndammar förhindrar vandring av fisk.		Föreslås omlöp i BÅ- och fiskvårdsplan (Gällaryd). Prio 4 i BÅ-plan, prio 4 i fiskvårdsplan.
P32	6327991	549844	Badebodaån	Högsby	Vandringshinder	Gamla kraftstationsdammar och kvarndammar förhindrar vandring av fisk.		Föreslås omlöp i BÅ- och fiskvårdsplan (St Klo). Prio 1 i omr. i BÅ-plan, prio 4 i fiskvårdsplan.
P33	6312200	548760	Alsterån	Uppvidinge	Restaureringsbehov	Restaurering behövs av de små tillflödena (bäckar). De små vattendragens tillflöden som är så viktiga för mångfalden.	Restaurering behövs av de små tillflödena (bäckar).	
P34	6311967	548286	Alsterån	Uppvidinge	Avlopp	Avlopp från Fröseke samhälle		
P35	6311967	548286	Alsterån	Uppvidinge	Avlopp	Kommunal avloppsanläggning. Biodammar i kombination med kraftigt inläckage av dagvatten.		
P36	6311967	548286	Alsterån	Uppvidinge	Slamlaguner	De kommunala slamlagunerna i Fröseke borde undersökas.	De kommunala slamlagunerna i Fröseke borde undersökas.	
P37	6311978	548185	Alsterån	Uppvidinge	Avlopp	Öppet bräddavlopp. Avsaknad av reservpump i befintlig pumpgrop för spillvatten. Kommunal anläggning.		
P38	6312020	547532	Alsterån	Uppvidinge	Avlopp	Privata utsläpp i Fröseke samhälle.		
P39	6328568	546330	Badebodaån	Högsby	Våtmark (Bidrag, tillståndsavgift)	Här skulle uppgiftslämnare vilja skapa en våtmark i skogsmark. Det finns inga bidrag att få som det gör inom jordbruksmark. Enligt Skogsstyrelsen skulle man istället behöva betala en tillståndsavgift.		Skogsstyrelsen har medel för det i sitt landsbygdsprogram om det gäller att plugga ett dike och kontakt tas i första hand med dem. Det kan krävas anmälan om vattenverksamhet, men bara om det påverkar allmänna eller enskilda intressen, men skogsstyrelsen brukar vilja ha "godkända" vattenverksamheter från länsstyrelsen för att ge bidrag. Om åtgärden avser gamla mossodlingar eller våtmarker i skogen så ska ev. schaktning undvikas. Pluggning av diken kan även få negativa effekter genom t ex grumling av vattnet samt uttransport av metylkvicksilver. Därför viktigt att ta fram en bra lösning utifrån de specifika förhållanden som råder på den aktuella platsen.
P40	6327110	546066	Badebodaån	Högsby	Broar	Broarna vid Strömsrum kvarn är utdömda och får ej köras på.		
P41	6326901	545044	Badebodaån	Högsby/Uppvidinge	Enskilda avlopp			
P42	6315279	544823	Alsterån	Uppvidinge	Kraftverksstation	Vandringshinder för fisken.		
P43	6326332	544650	Badebodaån	Högsby/Uppvidinge	Dammluckor	Det saknas dammluckor i dammen. Varför vattennivån vid badet är för låg.	1) Laga dammluckorna, kan gagna vattennivån vid badet. 2) Dammluckorna vid Björkshultsdammen är undermåliga. Regleringen funkar inte. 3) Nya dammluckor vid Björkshults glasbruk.	Lst har tillsyn över dammar.

Bilaga 4. Redovisade problem

Externt ID nr	N-koord	E-koord	Å	Kommun	Problem	Beskrivning och motivering	Vilken åtgärd behöver genomföras för att lösa problemet?	Kommentar från Länsstyrelsen
P44	6326099	543467	Badebodaån	Högsby/Uppvidinge	Igenslamning	Höljorna vid Rövaremåla är igenslammade och delvis igenvuxna.		
P45	6315686	543079	Alsterån	Uppvidinge	Inväxning	Åfåran blockeras av inväxande träd och buskar. Nedfallande träd och buskar blockerar åfåran så att passage med båt eller kanot ej är möjligt numera.		
P46	6326276	542449	Badebodaån	Högsby/Uppvidinge	Igenväxning	Östan är igenvuxen, behöver rensning och vassklippning.		
P47	6326813	542010	Badebodaån	Högsby	Försurning & dammluckor	Försurning och delvis trasiga dammluckor vid Björkshults glasbruk. Mycket oregelbundet vattenstånd.		Lst har tillsyn över dammar.
P48	6315202	541894	Alsterån	Uppvidinge	Igenväxning	Igenväxning av slåttermarker runt Höljen. Då maderna tidigare både slog och betades växer de nu igen och förbuskas vilket är negativt för landskapsbilden, dvs. inbjuder inte till friluftaktiviteter.	1) Muddring i Höljen i Alstermo för bättre vattenflöde. Lekplatser i Alstermo. 2) Rensning. Ej möjligt från Höljen nedåt att passera med båt till Rydefors damm. Kräfftisket är prioriterat.	
P49	6315522	541719	Alsterån	Uppvidinge	Igenslamning	Möjligheterna för jakt och fiske är förstörda i Höljen. På grund av igenslamning av utsläpp och muddring högre upp i ån som flutit med vattnet ned i Höljen.	1) Muddring i Höljen i Alstermo för bättre vattenflöde. Lekplatser i Alstermo. 2) Rensning. Ej möjligt från Höljen nedåt att passera med båt till Rydefors damm. Kräfftisket är prioriterat.	
P50	6315374	541708	Alsterån	Uppvidinge	Igenslamning - igenväxning - översvämning	Höljen, nedströms Alstermo samhälle, igenslammad. Höljen har slammat igen (troligen) på grund av att ån genom samhället rensades på 70-talet samt av långvariga utsläpp av fibermaterial från Alstermo bruk.		
P51	6327107	541557	Badebodaån	Högsby	Försurning	Slår ut vitfiska och kräftor i ån. Tätare dokumentation (minst 4ggr/år) måste till. Helikopterkalkning på våtmarksområden i Björkshult/Grönskåra måste ske. Uppmätte pH 5,8 i Björkshult 120909.	Tätare dokumentation (minst 4ggr/år) måste till. Helikopterkalkning på våtmarksområden i Björkshult/Grönskåra måste ske.	Lst ser över spridningsplanerna för kalkning under 2013. Provtagning följer de nationella riktlinjerna som finns.
P52	6314744	541552	Alsterån	Uppvidinge	Igenslamning	Igenslamning, stranden igenväxt. Industriutsläpp, kommunens reningsverk		
P53	6326978	541396	Badebodaån	Uppvidinge	Dammluckorna/reglering av nivå	Björkshultssjön	Nybyggnation av dammluckor är ett måste för att få jämn vattennivå. Nu far kräftor och fisk illa. Ån är för det mesta tom.	
P54	6327176	541391	Badebodaån	Högsby	Vass	Vassen i Björkshultssjön håller på att försvinna. Förmodligen kanadagässen.		
P55	6326808	541338	Badebodaån	Uppvidinge	Vitfisk och ål	Vitfiska i Björkshultssjön har minskat. Ålen är helt försvunnen.		
P56	6315457	541227	Alsterån	Uppvidinge	Igenslamning	Sjön Höljen är till stora delar igenslammad. Igenslamningen av Höljen är negativ för fisket i sjön och orsaken är troligen orenade utsläpp från Hohults samhälle samt den årensning som genomfördes genom samhället på 70-talet, det var inte bra.	1) Muddring 2) Muddring av botten för ökat vattenflöde i ån. Vill kunna fiska och jaga.	
P57	6314633	541100	Alsterån	Uppvidinge	Reningsverk	Avlopp från reningsverket i Alstermo. Vet ej hur "rent" vattnet är som rinner ut i ån.		
P58	6314432	540579	Alsterån	Uppvidinge	Fyllnadsmassa	Ej använd fyllnadsmassa. Inte utnyttjat fyllnadsmassa från GEFAB:s utgrävning till grönområde, båtplatser, och dylikt i Alstermo samhälle. Grillplats.		
P59	6314432	540579	Alsterån	Uppvidinge	Byggnation	Byggnation av GEFAB:s industrikomplex. Byggnation av industrilokaler av den storlek som nu sker kan ifrågasättas både ur strandskyddssynpunkt och risken med en så pass omfattande verksamhet så nära ån.		

Bilaga 4. Redovisade problem

Extern ID nr	N-koord	E-koord	Å	Kommun	Problem	Beskrivning och motivering	Vilken åtgärd behöver genomföras för att lösa problemet?	Kommentar från Länsstyrelsen
P60	6328186	540348	Badebodaån	Högsby	Otillräckligt undersökt	Sträckan Kiasjön till Allgunnen är alltför lite undersökt, mer biologisk provtagning skulle behövas. Följa upp brunifiering, syrehalter, pH, organiskt material, fiskreproduktion. Sedimentfällor, våtmarker skulle få stort genomslag.	1) Våtmarkskalkning. (ev. doserare) pga. försurning. Vitfisken försvinner, kräftorna minskar. 2) Mer biologisk provtagning skulle behövas. Följa upp brunifiering, syrehalter, pH, organiskt material, fiskreproduktion. Sedimentfällor, våtmarker skulle få stort genomslag.	Finns ett antal stationer med provtagning av fys-kem och biologiska parametrar, se databasen VISS (www.viss.lansstyrelsen.se). Resultat behöver gås igenom.
P61	6329724	539057	Badebodaån	Uppvidinge	Dagvatten m.m.	Utlopp Kiasjön. Vattnet stiger 2-3 m vid håftigt regn på grund av mycket avrinning av dagvatten från Åseda. Sen finns det en bergklack i utloppet.	1) Rensning av sjöns utlopp + ån 2) För trångt utlopp från Kiasjön (bergklack i vägen). Sjön stiger 2 m vid högt flöde.	
P62	6330235	538747	Badebodaån	Högsby/Uppvidinge	Vattennivåer	Vattennivån i Kiasjön. Skillnad låg till högvatten är ca 2 meter. Mossar och mader översvämmade.	Rensning av sjöns utlopp + ån	
P63	6318133	536375	Alsterån	Uppvidinge	Vattenreglering	Lillån överfull, markerna dränkta. Svårt att kunna avverka och sköta skogarna. Starka strömmar ger dåliga fiskemöjligheter ex. kräftfiske	Lillåns upprinning vid Älgasjön. Regleringen måste skötas bättre för ett jämnare flöde.	
P64	6318573	536244	Alsterån	Uppvidinge	Industri	Rusthunter i Älgthult. Nedlagd industri med många olika giftiga ämnen. Ligger alldeles intill Lillån.	Sanera från gifter om det går att röra i materialet.	
P65	6318573	536244	Alsterån	Uppvidinge	Industri	Föroreningar från ytbehandling i Älgthult industriområdet Rusthunter. Finns med på länsstyrelsens lista.	Sanera från gifter om det går att röra i materialet.	
P66	6318569	536234	Alsterån	Uppvidinge	Industriavfall	Avfall från industri SVAB. Stora högar av avfall från vattenskärning och tunnor, dunkar och även stora säckar. Intressant att veta vad detta innehåller eftersom det är mycket nära Lillån.	Sanera från gifter om det går att röra i materialet.	
P67	6318569	536234	Alsterån	Uppvidinge	Förgiftning	Från gammal fabrik, Rusthunter, finns galvaniseringsgifter. Oroande att det läcker ner i marken och vidare i Lillån.	Rusthunter bör saneras. Gifter läcker troligtvis ut i Lillån.	
P68	6318947	536081	Alsterån	Uppvidinge	Oljeutsläpp	På våren märks olja som ligger på halva sjön vid vägen och industrierna. Prover bör tas.	Sanera från gifter om det går att röra i materialet.	
P69	6319439	535975	Alsterån	Uppvidinge	Vattenreglering	Det tappas för hårt framförallt på vintern när isen blir liggande på stenar så det ser ut som månlandskap. Problem även för badplatser när det blir för grunt att bada. Älgasjön är grund på sidorna och har en fåra i mitten. När vattnet tappas så finns bara sten vid sidorna och kräftor och fisk har inget vatten att leka i. Framförallt på vintern när isen hänger på stenarna efter avtappning. Sjön är ganska liten, 74ha, och den byter vatten 11gånge/år? Även här gäller gamla vattendomar.		
P70	6321778	535626	Alsterån	Uppvidinge	Vattenreglering	Sjön är grund och tappas hårt. Bedrivs sportfiske mycket aktivt. Finns även blåmusslor och kräftor som inte kan må bra av att det tappas så mycket vatten. Problemet är gamla vattendomar.		
P71	6329051	534210	Badebodaån	Uppvidinge	Kvarndamm	Gammal kvarndamm vid Åkvarn. Dammen är inget problem för mig som bor där, tvärtom jag vill ha vattenspegeln kvar. Men den betraktas ju som ett vandringshinder. Med ganska små åtgärder skulle ett dike kunna grävas bakom dammvallen för att få en förbindelse bakom dammen.	Med ganska små åtgärder skulle ett dike kunna grävas bakom dammvallen för att få en förbindelse bakom dammen.	
P72	6329420	534093	Badebodaån	Uppvidinge	Vandringshinder	Gammal kvarn		
P73	6318221	528904	Alsterån	Uppvidinge	pH, nivåskillnader	Forsaån har dåligt pH. Alsterån har stora skillnader på vattennivån.	Kalkning för att förbättra pH-värdet.	
P74	6331891	528495	Badebodaån	Uppvidinge	Igenväxning	Igenväxning av ån nedströms Mada. Flera utav omkringliggande åkrar är ofta för blöta och under vatten efter "stora" regn. Med tanke på framtida generationer och även på arvet från forna generationers odlarmöda, är rensning rätt? Finns pengar som kan "återställa" ån och är det detta som samhället, vi och framtiden vill?		
P75	6331800	527554	Badebodaån	Uppvidinge	Mada Kvarn	Mada kvarn helt i ruiner. Ser eländigt ut med illa skötta byggnader som får förfalla helt.		

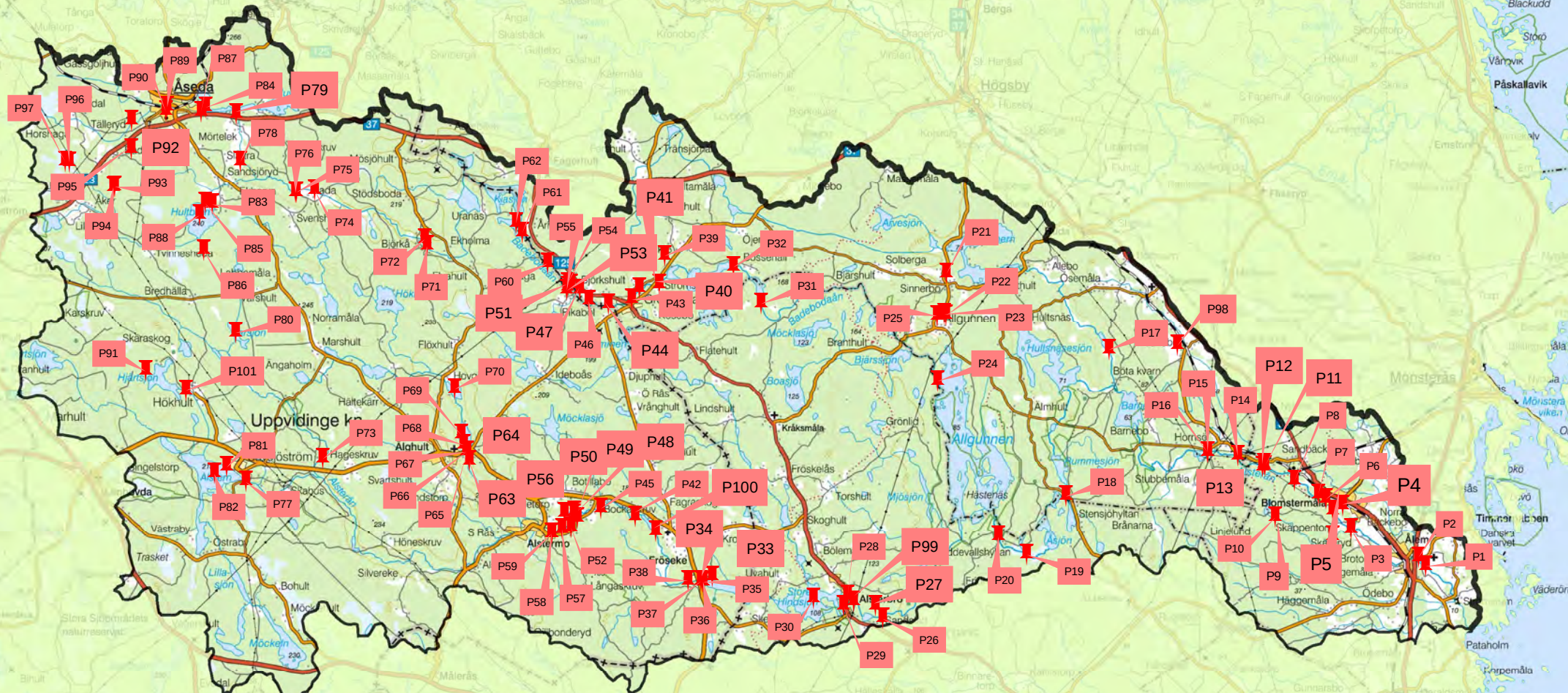
Bilaga 4. Redovisade problem

Externt ID nr	N-koord	E-koord	Å	Kommun	Problem	Beskrivning och motivering	Vilken åtgärd behöver genomföras för att lösa problemet?	Kommentar från Länsstyrelsen
P76	6331776	527512	Badebodaån	Uppvidinge	Vandringshinder	Mada kvarn		
P77	6317042	524987	Alsterån	Uppvidinge	Skrotbilspark	Skrotbilspark med risk för föroreningar i Alstervik vid Alsterns utlopp. Ca 20 bilvrak och bilreservdelar förvaras i direkt anslutning till ån vid utloppet från Alstern. Bilarna står till en del på Kraftverksföreningens mark. Kommunen är informerad, ingen åtgärd.	1) Kraftverksföreningen har försökt men vad krävs för att få bort bilarna det är ju någon som äger dom. 2) Kraftverksföreningen har försökt med detta i flera år. Problemet är att vi ej får ta bort dem enligt lag. Flera bilar innehåller oljor som delvis läcker. 3) Bilarna måste väck	
P78	6333350	524686	Badebodaån	Uppvidinge	Stensättning	Stensättning som håller på att rasa igen.		
P79	6335768	524490	Badebodaån	Uppvidinge	Övergödd miljö	Övergödning i sjön Kollen och nedströms mot Mörtelek.		
P80	6324650	524455	Alsterån	Uppvidinge	Vattennivå	Sjön är påverkad av sjösänkning (ca 1865). Området växer igen, vattenytan minskar. Erkänt värdefull fågelsjö.		
P81	6317789	523995	Alsterån	Uppvidinge	Reningsverk	Är Sävsjöströms reningsverk tillräckligt som rening? Tycker att det ser enkelt ut att fungera som rening. Men enkelt är ju "bäst". Borde inte reningsarrangemanget inhängas? En enfamiljvilla får inte ha pool utan inhägnad.	1) Förbättra avloppet. Det går ut orenat direkt ut i Alstern. 2) Kontroll på reningsverket + att det ska inhägnas	
P82	6317463	523388	Alsterån	Uppvidinge	Vattennivå	Ibland är det dåligt med vatten i sjön Alstern.	1) Bättre och jämnare reglering (ej vackert). Fisket påverkas när gäddorna inte kommer in i lekvikarna. (Ett lantbruk som är beroende av ett högre vattenstånd.) 2) Hålla högre vattennivå	
P83	6331187	523251	Badebodaån	Uppvidinge	Badplats	Badplats i Hultbren. Upplevt att vattnet i Hultbren gått från mer klart till väldigt mycket mindre klart. Vårt kära smultronställe har blivit grumligt och dygt.		
P84	6336127	522928	Badebodaån	Uppvidinge	Dammsäkerhet	Skicket på regleringsutrustningen i anslutning till dammar. Dammsäkerheten upprätthålls inte.		
P85	6331267	522892	Badebodaån	Uppvidinge	Dämme	Dämmet utlopp Hultbren. Inget fungerande Dämme.		
P86	6328856	522820	Badebodaån	Uppvidinge	Dikning	Dikning Trägölarna.		
P87	6335883	522685	Badebodaån	Uppvidinge	Påverkan vatten	Utsläpp från reningsverk, breddning.		
P88	6330633	522611	Badebodaån	Uppvidinge	Grumlighet	Hultebren, grumlighet, påverkan		
P89	6336142	520971	Badebodaån	Uppvidinge	Dagvatten	Regnvatten som ej går i dagvattenledningar. Regnvatten går direkt ut i Badebodaån från gator och asfaltsplaner i centrum av Åseda.		
P90	6335919	520900	Badebodaån	Uppvidinge	Dagvatten	Dagvattenproblem i Prästängen		
P91	6322687	519861	Alsterån	Uppvidinge	Avverkning	Avrinning efter avverkning rinner ut i Hjartsjön. Siktdjup idag är ca 0,5 m, tidigare 10 år sedan ca 2,5 m.		
P92	6335436	519161	Badebodaån	Uppvidinge	Ojämnt flöde	Ojämnt flöde genom Åseda. Stämnet vid dammen är ej i funktion.		
P93	6332085	518295	Badebodaån	Uppvidinge	Påverkan vatten	Kommunen, marksanering, avfallsanläggning, gammal deponi.	Att inte tappa så mycket vatten. Bättre reglering.	
P94	6332061	518223	Badebodaån	Uppvidinge	Linnebergatippen			
P95	6333974	519120	Badebodaån	Uppvidinge	Järnvägsbank	Den gamla järnvägsbanken. Järnvägsbanken håller vatten (smalspåret).	Att inte tappa så mycket vatten. Bättre reglering.	
P96	6333331	515984	Badebodaån	Uppvidinge	Vattenpåverkan	Påverkan av vatten, Econova.		
P97	6333354	515766	Badebodaån	Uppvidinge	Econova	Brunt vatten, sedimentutsläpp.	Att inte tappa så mycket vatten. Bättre reglering.	
P98	6324002	572477	Skälbrobäck n	Högsby	Miljögifter	Ev. krom i sediment i Skälbrobäcken från gammal industri i Värlebo		
P99	6310952	555975	Alsterån	Nybro			Bättre lekplatser för öring i Klockhöljen.	

Bilaga 4. Redovisade problem

Externt ID nr	N-koord	E-koord	Å	Kommun	Problem	Beskrivning och motivering	Vilken åtgärd behöver genomföras för att lösa problemet?	Kommentar från Länsstyrelsen
P100	6314510	545871	Alsterån	Uppvidinge	Övergödning/Giftutsläpp		Satsa på minibroms och dämning av så många som möjligt av de hundratals små bäckar och rännilar som tillför ån vatten. För att undvika att belasta tingsrätten i onödan. Glöm inte att rådgöra med markägare.	
P101	6321709	521917	Hökabäcken	Uppvidinge	Deponi	Rapporten "Översiktlig miljöteknisk markundersökning Hjertsjö glasbruk" från länsstyrelsen visar på mycket stora läckage av arsenik, bly och kadmium till grundvatten och till Hökabäcken. Länsstyrelsen har inte prioriterat sanering av deponin fastän rapporten visar att det inte var förknippat med något "större" besvär.	Påskynda saneringen.	

Problem inom Alsteråns avrinningsområde

Remissförfarande

Vid framtagande av lokalt åtgärdsprogram för Alsteråns avrinningsområde inom projekt Alsterån i balans, Alsteråns vattenråd

1. Höst/vinter 2013. Förslag till åtgärdsprogram arbetas fram inom styrgruppen för projekt *Alsterån i balans*.
2. Vattenrådets styrelsemöte 2014-03-26. Förslaget presenteras för styrelsen och går samtidigt ut på en första remissrunda till styrelseledamöterna.
3. Styrgruppsmöte 2014-04-15. Yttranden från första remissrundan behandlas. Åtgärdsprogrammet revideras med hänsyn till inkomna yttranden och skickas ut på en ny remissrunda till företag, föreningar, myndigheter och organisationer med koppling till Alsteråns avrinningsområde. Sista dag att lämna yttranden är 2 juni 2014.
4. Styrgruppsmöte 2014-06-13. Genomgång av inkomna yttranden. Gruppen beslutar att yttranden ska sammanställas med kommentarer och biläggas åtgärdsprogrammet.
5. Styrgruppsmöte 2014-08-12. Revidering av programmet.
6. Extrastämma 2014-09-04. Lokalt åtgärdsprogram för Alsteråns avrinningsområde antas.

Sammanställning synpunkter lokalt åtgärdsprogram, Alsterån 2014-07-07 (remissrunda 2)

	Yttrande	Styrgruppens svar/kommentar
Synpunkter	Uppvidinge kommun	
	Förslaget till lokalt åtgärdsprogram för Alsteråns avrinningsområde bör ses som ett stöd och vägledning för det fortsatta arbetet med att nå miljökvalitetsnormen god status för Alsterån. Inventeringen av värden och problem ger en god bild av hur lokalt boende, företagare och representanter för myndigheter ser på den tillgång som Alsterån utgör. Förslagen på åtgärder kan om de genomförs förbättra Alsteråns status. Verksamhetsutövare med tillstånd att använda Alsterån som recipient och enskilda styrs av lagstiftning. Länsstyrelser och kommunala myndigheter har därefter ansvar för att kontrollera att lagstiftningen efterföljs.	<i>Noterat.</i>
Synpunkter	Mönsterås kommun	
	Kommunen lyder under det av Vattenmyndigheten beslutade åtgärdsprogrammet. Syfte med det lokala programmet bör förtydligas. Vad får det för verkan efter att det antas i vattenrådets stämma? Kommer de lokala åtgärdsprogrammen att ligga till grund för kommande översyn av Vattenmyndighetens åtgärdsprogram bör det framkomma i inledningen.	<i>Syftet förtydligat i inledningen.</i> <i>Åtgärdsprogrammet ligger till grund för kommande lokalt arbete. Det är en plattform att arbeta vidare utifrån. Vattenmyndigheten kommer att använda programmet som exempel på hur man kan ta fram lokala åtgärdsprogram, arbeta med lokal förankring samt öka kunskapen hos befolkningen utefter vattendrag. Förtydligande gjort i inledningen.</i>
	Dialogen har genomförts på ett bra sätt med en bred förankring. Det som framkommit, framför allt "Uppmärksammade värden", är utmärkta projektuppslag och planeringsunderlag för markägare, kommuner, näringsliv och föreningar. Många av förslagen bör vara med bland åtgärdsförslagen för att de direkt eller indirekt kan ha en bärighet på miljökvalitetsnormerna. Ex ett utvecklat och fokuserat sportfiske ger ekonomi och förståelse för vikten av natur- och biotopsvård.	<i>Noterat.</i>
	Åtgärdsprogrammets utpekade problemområden bygger på	<i>Bilaga 4 bygger enbart på utpekade problem vid bymöten, detta framkommer i texten och inget</i>

	biotopskartering, statusklassningar, recipientkontroll och upplevda problem vid de många samråden. I sammanställningen, bilaga 4 "Redovisade problem", bör källhänvisning eller motsvarande finnas med. Kommunen menar att man inte kan likställa uppmätta problem från recipientkontrollen i nu snart 30 år med uppkomna problembeskrivningar från enstaka individer i ett samråd där man ofta inte har fakta bakom sitt antagande. Dessa frågeställningar bör hamna under en gemensam utredningsåtgärd utifrån resp sakfråga istället för som enskilda problem längs en sträcka. Problemen kan ju se lika ut vid både mynning och källflöden. Ex markarbeten(vägar och vindkraft) samt rensningsåtgärder och skogsbruk.	<i>ytterligare förtydligande görs.</i> <i>Den specifika problembeskrivningen utgår från synpunkter inkomna vid bymöten. Den generella problembeskrivningen tar upp problemen mer översiktligt utifrån verksamhet. Här kan problemen se likartade ut längs hela åsträckan.</i>
Synpunkter på "Värden och problem"	- Värdefulla kanotsträckor. Dessa är viktiga och man behöver för att bevara möjligheterna och utveckla detta där det är möjligt samverka med markägare och sammanföra dessa med uthyrningsföretag och turismentreprenörer. Kommunerna kan vara lämpliga värdar för denna samverkan. - Badplatser i Ålem och Skälleryd. Här pågår en kommunal översyn och kommunens intention är att tillsammans med det ideella upprätthålla och utveckla dessa badplatser. Förslaget om att inventera gamla badplatser är god men kommunen behöver här hjälp av föreningslivet och hembygdsgrupper. - Fisk, fiske och vandringsmöjligheter. Kommunen anser att detta är en så viktig fråga att den borde utredas separat med hjälp av Länsstyrelsen. Möjligheterna att skapa större fiskevårdsområden bör här beaktas. - Uppgifter om behov av städning och upprepning vid gamla	<i>Noterat.</i> <i>Noterat.</i> <i>Noterat.</i>

	industriområden är viktiga att följa upp. Där kommunen har tillsynsansvar eller är markägare kan detta prioriteras i verksamheten	<i>Noterat.</i>
	- Friluftsliv och fritidsområdet runt Norregöl är värdefullt och utvecklas kontinuerligt. Bra område som kan bli bättre. Kommunen och föreningslivet engagerat.	<i>Noterat.</i>
	- Dagvatten. Kommunen har antagit en policy och har i nämnda områden vissa reningsanläggningar för dagvattnet. Här är även privata(industriområden) och Trafikverket viktiga parter. Inventering för Hot-Spots bör göras.	<i>Noterat.</i>
	- Frågor om igenväxning är en återkommande fråga och markägaransvaret är stort – både för att rensning av korsande och dämmande träd sker men även att detta görs med stort hänsynstagande och inom ramen för Miljöbalken. Länsstyrelsens råd och beslut ska här följas.	<i>Noterat.</i>
	- Vattenreglering. Kommunen har i den regionala dricksvattenplanen fört fram att Alsterån behöver bättre samordning, motsvarande Emån. Här kan kommunerna och vattenkraftsföreningen mötas för en samsyn för att förhindra både för låga och för höga flöden. Emåförbundet har erfarenhet och kunskap som kan överföras till Alsterån. Länsstyrelsen har också en roll för både krissamverkan och för att ta fram planeringsunderlag för översvämningar.	<i>Noterat. Vattenrådet välkomnar ett möte med berörda parter i frågan.</i>
	- Dricksvatten. För kommunen är nolltolerans mot föroreningar som kan skada dricksvattnet viktig uppströms. Såväl	

	kommunala verksamheter(avlopp) och industriella näringar (olja mm). Kommunen ser nu över vattenskyddsområdet för vattentäkt i Sandbäckshult och kommer i det arbetet att involvera ytvattenförekomsten uppströms Sandbäckshult. En viktig åtgärd i detta sammanhang är att i Åtgärdsprogrammet påtala vikten av att nerströms verksamheter (dricksvattenförsörjning) blir remissinstans till uppströms påverkande verksamheter i samband med förändringar och nya tillstånd. - Skogsbruk. Kommunen är i avrinningsområdet stor skogsägare. Det vore klokt i ett lokalt åtgärdsprogram komma fram till en policy kring hur skogsrelaterad påverkan kan minimeras. - Jordbruk. För närsaltsläckage från jordbruket finns idag bra erkända metoder. Viktigt att i åtgärdsprogrammet peka på dessa och stötta lantbruket med information och rådgivning, ex vid tema närsalter under en vattendragsvandring.	<i>Tillägg i kapitel 4.2, enligt förslag.</i> <i>Åtgärdsförslag finns i kapitel 4.2. En arbetsgrupp med representanter från skogsnäringen inom avrinningsområdets finns och har träffats inom ramen för projektet.</i> <i>Noterat.</i>
	Klimatförändringar är ett större sammantaget problemområde som täcker in olika enskilda problembilder(brunifiering, översvämning, torrperioder, nya arter etc.). Dessa bör analyseras specifikt och biläggas programmet efterhand då riktade åtgärder för klimatanpassning tas fram regionalt och lokalt.	<i>Noterat.</i>
Synpunkter	Länsstyrelsen Kronoberg	
s. 4	Ni nämner nationellt särskilt värdefulla vattendrag ur kulturmiljösynpunkt. Eventuellt så skulle man kunna nämna att delar av Alsterån även pekats ut som nationellt särskilt värdefullt vatten ur naturvårdssynpunkt. Tre områden som i stort sett går ihop, se grönt på kartan nedan, Alsteråns vattensystem, Allgunnen och Alsterån nedströms Hornsö är utpekade. Att utpeka vatten som nationellt värdefulla gjordes 2005-2007 som en del i	<i>Tillägg enligt förslag.</i>

	miljömålsarbetet med miljömålet levande sjöar och vattendrag. Nationellt särskilt värdefulla vatten pekades ut ur naturvårdssynpunkt, kulturmiljösynpunkt och fiskesynpunkt. Riksantikvarieämbetet, Naturvårdsverket och Fiskeriverket gjorde dessa utpekande tillsammans med länsstyrelserna. Alsterån är inte nationellt särskilt värdefullt ur fiskesynpunkt.	
s. 5	fjärde stycket sista meningen, ändra böjningen på arterna till arter	<i>Ändrat enligt förslag.</i>
s. 6	överskottsmängd möjlig åtgärd - trafik och energisektorn? Jag tänker att detta är mer kopplat till förurning eller miljögifter än till överskottsproblem.	<i>Utsläpp från trafik och energisektorn bidrar även till kvävenedfall, därför görs ingen ändring.</i>
s. 6	miljögifter – sanera förorenade områden skulle kunna vara en möjlig åtgärd.	<i>Tillägg enligt förslag.</i>
s. 7	kontinuitet – fiskgaller är bra om de är i inloppet till en kraftstation så att fisken inte åker in i turbinen, dvs det är främst själva dammkonstruktionen som utgör ett hinder.	<i>Förtydligat enligt förslag.</i>
s. 8	andra stycket, ändra exemplet med död ved för exemplen på hydromorfologiska kvalitetsfaktorn. Ändras till exempel till reglering eller alternativt rensning, kanalisering. Detta på grund av att vi inte har kommit så långt vad gäller statusklassning utifrån mängden död ved i vattendragen. Förslagsvis ändras även formuleringen "Den kvalitetsfaktor som uppvisar störst mänsklig påverkan är utslagsgivande och bestämmer statusklassen" till något enklare tex. "Den kvalitetsfaktor som är sämst bestämmer den sammanvägda ekologiska statusen." Detta då även vatten med god status är påverkade av människan och målet med vattendirektivet är inte att uppnå ett av människan opåverkat vatten.	<i>Ändrat enligt förslag.</i>
s. 33	problem gödsel, ni skulle kunna lägga till kantzoner här som åtgärdsförslag? Dvs att man inte gödslar ända fram till vattendraget utan lämnar en gräsbevuxen kantzon.	<i>Tillägg enligt förslag.</i>
s. 34	Avloppsledningsnätet – åtgärden är att inventera, bör kanske lägga till att man ska utforma en plan för när brister ska åtgärdas. (Eller ingår detta i sista punkten planläggning?)	<i>Tillägg enligt förslag.</i>
	Enskilda avlopp – vem åtgärdar. Kommunen inventerar och tillsynar, men det är privatpersoner som sedan genomför åtgärden till godkänd reningsnivå. Frågan om man inte borde lägga till att fastighetsägare är med och åtgärdar, då det är de som i slutändan gör åtgärden som ger effekt???	<i>Ändring enligt förslag.</i>
	Problem dagvatten – minska belastningen till avloppsnätet. Kanske även ha med	<i>Tillägg enligt förslag.</i>

	som åtgärd lokalt omhändertagande av dagvatten. Detta då det gäller att både minska belastningen till avloppsnätet men även att minska belastningen av dagvatten direkt till sjöar och vattendragen, dvs det dagvatten som rinner direkt till sjöar och vattendrag. En eventuell åtgärd är att ta fram en plan för när bristerna ska vara åtgärdade. Men första steget är självklart inventering.	
s. 35	Varför är det en punkt för Högsby?	<i>Högsbys svar på kommunenkät saknas, punkt borttagen.</i>
	Enskilda avlopp, andra stycket. Mindre än 100 m till vattendrag medför fosforrening. Vad menas? Extra fosforrening eller behöver fastigheter längre bort inte rena fosfor alls?	<i>Tillägg- extra fosforrening.</i>
s. 37	Under rubriken industri står att avloppsreningsverket i Åseda har tillstånd. Kanske flytta upp denna information till under avloppsreningsverken, då det inte är någon industri? Jag blev lite konfunderad när det står dagvatten under rubriken industri och utsläpp till vatten. Fast det är klart att industrierna kan ha mycket mark och det kan då bli mycket dagvatten som de behöver ta om hand, så det kanske ändå är relevant att ha med dagvattenproblemen under rubriken industri.	<i>Ändrat enligt förslag.</i> <i>Noterat.</i>
s. 38	Sanering av förorenade områden så kan kommuner och SGU (Sveriges geologiska undersökningar) även vara huvudmän för sanering och bör läggas till i vem åtgärdar.	<i>Tillägg enligt förslag.</i>
s. 39	Eventuellt lägga till dammägare och inte bara kraftverksägare. Då det behöver ju inte vara ett kraftverk på platsen men ändå utgör dammen ett vandringshinder som på något sätt behöver åtgärdas.	<i>Tillägg enligt förslag.</i>
Synpunkter	Skogsstyrelsen	
	Reglering av vattenflödet Alsterån är i likhet med andra avrinningsområden starkt påverkat av de areella näringarna och har under lång tid nyttjats för industri och vattenkraft. Vid arbetet med att förbättra avrinningsområdets miljöstatus måste hänsyn tas till samhällets olika intressen, vilka ibland står i konflikt med varandra. Exempelvis innebär nedrivning av en kvarndamm i syfte att förbättra åns morfologi oftast sänkning av vattennivån ovanför dammen. I sådana fall måste man väga de olika intressena mot varandra. För att i möjligaste mån förbättra den ekologiska statusen bör man dock	<i>Noterat.</i>

	sträva efter att återställa vattendragens naturliga morfologi. Nedrivning av dammkonstruktioner påverkar både allmänhetens och de areella näringarnas intressen. Man bör titta på möjligheten att ersätta dammluckor med mer naturligt utformade trösklar för att behålla den nuvarande vattennivån. Om man vid extremflöden vill undvika översvämningar bör man undersöka möjligheten att kombinera detta med dammluckor som kan öppnas vid höga flöden. Åtgärder för att öka mängden död ved har i de flesta fall en positiv inverkan på vattendragens ekologiska status. Hänsyn bör dock tas till friluftslivet så att man inte väsentligen försvårar för t.ex. sportfiske och kanotpaddling i ån.	
	Skogsbruk Skogsbruksnäringen har ett stort ansvar för att minska negativ miljöpåverkan i samband med skogsbruksåtgärder. Ett av de största problemen är körskador i närheten av vattendrag. Områden i anslutning till de mindre biflödena är särskilt känsliga då de påverkar vattenkvaliteten längre nedströms. En bättre planering av körstråk och ökad anpassning till väderlek är en förutsättning för att minska risken för körskador. Ambitionen för risning av körvägar och användning av markskonare måste förbättras, framför allt i områden som kan påverka vattenkvaliteten i avrinningsområdet. Återställning av körskador kan på kort sikt leda till ökad utlakning av näringsämnen, kvicksilver och slamtransport. Därför bör man inte schablonmässigt laga körskador utan först bedöma risken för ytterligare skador i samband med återställningsarbetet. Markberedning är en åtgärd som kan leda till att vattenkvaliteten försämras och bör undvikas helt på fuktig/blöt mark i närheten av vattendrag, framför allt i utströmningsområden. Dikesrensning kan leda till allvarliga konsekvenser för vattenkvalitet om den görs	<i>Noterat.</i>

	vid fel tidpunkt. Det är viktigt att undvika dikesrensning under blöta perioder och använda skonsamma metoder/maskiner vid arbetet. För att inte skapa vandringshinder i fiskbärande vattendrag bör man i större omfattning använda s.k. halvtrummor vid vägövergångar. Ekologiskt funktionella kantzoner har stor betydelse för vattendragets ekologiska och kemiska status. Vid avverkning måste man se till att lämna lövrika kantzoner mot vatten och våtmarker. I de fall löv saknas bör man långsiktigt sträva efter att skapa lövrika kantzoner. Detta kan ske genom att man avverkar gran i den tänkta kantzonen. När löv etableras kan avverkning av intilliggande bestånd göras. Detta kräver en långsiktig planering och måste givetvis anpassas till de naturliga markegenskaperna. Förurning till följd av biomassaavgång kan reduceras genom att lämna kvar avverkningsrester (grot). Vid grotuttag bör askåterföring göras i större utsträckning för att kompensera för förlusten av baskatjoner. I samband med skogsbruksåtgärder finns alltid risk för läckage av olja och andra miljöfarliga vätskor. I samband med avverkning och skotning är det särskilt viktigt att förebygga läckage och ha god beredskap för att minimera skador som kan uppstå vid läckage.	
	Föroreningar Föroreningar till följd av utsläpp från avloppsreningsverk ligger på kommunernas ansvar med Skogsstyrelsen vill ändå påpeka att någon typ av läckage från reningsverket i Björkshult uppmärksammas i samband med ett fältbesök i den närliggande sumpskogen.	<i>Uppgifterna vidarebefordras till Högsby kommun.</i>
Synpunkter	Trafikverket	
	I åtgärdsprogrammet föreslås infiltrering och reningssteg som åtgärd för att minska förorening från vägtrafik. Ämnen från bilavgaser, oljor från fordon, ämnen från däck- och vägslitage, vägsalt, dammbindningsmedel samt ämnen från allmän	<i>Noterat.</i>

	luftförorening kan avrinna från vägbanan med vägdagvattnet. Den stora andelen avsätts och ackumuleras i själva väganläggningen i stödremsa, vägsälant och vägdike. Innehållet av föroreningar är vanligen korrelerat till trafikmängden. I internationella sammanhang anges att aktiva dagvattenåtgärder bör sättas in vid vägar som har mer än 15 000 fordon som årsmedeldygn. Trafikverket menar att här aktuella sträckor av det statliga vägnätet har så låg trafikering att infiltrering och reningssteg inte är åtgärder som på ett effektivt sätt bidrar till att god status kan uppnås inom avrinningsområdet.	
	I åtgärdsprogrammet föreslås också att vandringshinder i form av felaktigt lagda trummor ska åtgärdas och även utterpassager är en föreslagen åtgärd. Trafikverket arbetar sedan flera år med att åtgärda felaktigt lagda trummor i det statliga vägnätet. Inventeringar har genomförts för att lokalisera konfliktpunkterna och åtgärder genomförs efterhand och särskilt värdefulla vattendrag prioriteras högst. Vandringshinder har konstaterats där väg 964 passerar en bäck söder om Åseda. Detta ska åtgärdas under detta år.	<i>Noterat. Vattenrådet ser positivt på de inventeringar och åtgärder som genomförs.</i>
	Även avseende möjligheter för utter att passera vägnätet på ett säkert sätt pågår ett kontinuerligt åtgärdsarbete. I samband med generellt brounderhåll görs en bedömning av vilka åtgärder som kan vidtas för att öka möjligheterna för att utter kan passera vägen på ett säkert sätt. Möjlighet att vidta åtgärder prövas också i de fall det blir känt att utter skadats eller dödats av vägtrafiken	<i>Noterat.</i>
Synpunkter	LRF	
	...vill betona att nedläggning av jordbruk/ igenväxning tycker jag verkligen ska ses som ett problem, o inte som en möjlig lösning på ett bättre vatten. Jag säger inte att ni gör det, utan det antyds helt klart som ett problem! För vi måste ju ändå producera mat, o förmodligen producera mera mat i framtiden, om de bedömda klimatförändringarna blir verklighet.	<i>Noterat.</i>

Synpunkter	Svenska kyrkan	
	Den stora utmaningen för skogsbruket är att minimera körskador, speciellt där det påverkar vatten. Växjö stift arbetar systematiskt med detta liksom andra aktörer inom skogsnäringen. Utbildning för skogspersonal och med maskinentreprenörer sker tillsammans med ökade krav att använda t.ex. stockmattor. Södra Skog och Sveaskog har beskrivit detta bra i dokumentet.	<i>Noterat. Vattenrådet ser positivt på det aktiva arbetet med att minimera körskador.</i>
Synpunkter	MUAB (Mönsterås Utvecklings AB)	
s.4	Natura2000-områden utgör utvecklingsstopp.	<i>Noterat.</i>
s.17	Hur kan det skifta från gult till grönt nedströms? (Blomstermåla- Ålem)	<i>Olika vattenförekomster, klassade utifrån faktorer inom respektive sträcka.</i>
s.17 Figur 7	"Kartbild numrerade med problem ..." Går det att använda ett annat ord? Ex. insatsområde, punkter att detaljstudera	<i>Vi anser att "problem" passar bäst.</i>
s.18 P4	"Åtgärd: Lokalt omhändertagande av dagvatten på gräsbevuxna ytor." Finns delvis redan.	<i>Noterat.</i>
s. 19 P6/7.	Omlöp på G eller?	-
s. 20 P15/16.	Finns omlöp?	<i>Nej.</i>
s.20	Omlöp viktigast, annars bortkastade pengar där det redan är gjort.	<i>Noterat.</i>
s. 32	Skogsnäringens synpunkter. "... vi främjar löv i kantzonerna. Det är alltså..." – Rätt!	<i>Noterat.</i>
Synpunkter	Alsteråns kraftverksförening	
	Att ett avrinningsområde är ett mångfacetterat fenomen avspeglas tyvärr inte alls i förslaget till lokalt åtgärdsprogram. Detta domineras totalt av två aspekter: ekologisk och kemisk status. Andra områden behandlas mycket knapphändigt eller oftast inte alls. Både ekologisk och kemisk status är viktiga aspekter, som behöver behandlas ingående. Däremot är det fullständigt	<i>Projektiden till projekt Alsterån i balans och dess huvudsakliga mål, att ta fram ett lokalt åtgärdsprogram utgår från vattendirektivet och att man på ett lokalt plan tar fram ett åtgärdsprogram. Syftet med planen förtydligas.</i>

	oacceptabelt att en rad andra aspekter i stort sett nonchaleras helt. Följande områden måste också få en ingående behandling i den lokala åtgärdsplanen.	
	Översvämningar, hur dessa kan förebyggas eller åtminstone begränsas. Öväntade skyfall kombinerat med utdikningar och invallningar har på senare år ökat risken för översvämningar. Nu är Alsterån ett "lättskött" vattendrag men att översvämningar på det hela taget kunnat undvikas beror inte enbart på topografiska förhållanden utan även på att dammarna gör det möjligt att fånga upp en del av de stora flödena. Genom att nästan alla dammarna i Alsterån har kraftverk sköts de, det finns också ett löpande samarbete mellan kraftverksägarna och med berörda kommunala och regionala myndigheter. Jämför detta med Emån i vars övre lopp flera dammar och kraftverk är herrelösa och därigenom skapar ytterligare svårigheter att hantera de stora flödena. Även i Alsteråns avrinningsområde finns det exempel på hur oklart ansvar för dammar orsakat översvämningar som i något fall tvingat fram grävning i kontaminerat område. Ännu ett skäl att uppmärksamma översvämningssrisken är EU:s översvämningdirektiv, som förvisso skall tillämpas även i Sverige. Det gäller bl a Myndigheten för samhällsskydd och beredskap nationellt och räddningstjänsterna lokalt liksom länsstyrelserna (samma länsstyrelser där andra tjänstemän verkar för en utrivning av de dammar som är viktiga för att förebygga och begränsa översvämningar). Kunskap om vattendragens reglering och inte minst om hur extrema vattenflöden hanteras bäst verkar främst finnas hos kraftverksägarna och i någon mån hos vissa myndigheter. Många av de synpunkter som inkommit under byamötena har inget med verkligheten att göra.	<i>Noterat.</i> <i>Alla synpunkter/åsikter har samlats in vid byamöten. Alla som berörs ska ha möjlighet att påverka. Alla har varit inbjudna, de som kommit har format programmet.</i>
	Hållbar energiförsörjning , där Alsterån ger ett väsentligt bidrag och Badebodaån ett litet. Den småskaliga vattenkraftens elproduktion är väsentlig. I Sverige producerar den knappt 5 TWh, detta skulle kunna ökas till drygt 10 i befintliga kraftverk och uppåt 15 TWh om ytterligare befintliga dammar togs i bruk. (Total	<i>Noterat.</i>

	elproduktion i Sverige är ca 150 TWh varav vattenkraft 65). Alsteråns kraftverk bidrar med 25 GWh, vilket räcker till hushållselen i 5 000 bostäder. Denna siffra skulle kunna öka genom en utbyggnad av några av de befintliga kraftverken. I framför allt Badebodaån skulle elproduktionen kunna öka väsentligt genom att rusta upp mer eller mindre förfallna dammar och kraftverk/kvarnar; samtidigt skulle man då komma till rätta med en rad problem som framförts på byamötena. Om elnätföretagen vore intresserade skulle kraftverken kunna köras i s k ö-drift (som de en gång byggdes för) och vid nätbortfall leverera ström till samhällsviktiga funktioner som vatten- och reningsverk, äldreboenden, skolor, affärer, bensinstationer. Också när det gäller den hållbara energiförsörjningen finns ett EU-direktiv som skall tillämpas i Sverige. Därutöver finns både nationella och regionala mål och program. Nationellt har Energimyndigheten ett ansvar, regionalt länsstyrelserna (samma länsstyrelser där andra tjänstemän ...), lokalt kommunerna. Kunskap om vattenkraftens betydelse för en hållbar energiförsörjning finns främst hos kraftverksägarna. Tidigare fanns hos länsstyrelsen både intresse och kompetens i denna fråga men av det verkar inte finnas så mycket kvar.	
	Klimatfrågan. Den småskaliga vattenkraftens klimatnytta är mycket stor, vilket är av avgörande vikt för den lokala naturmiljön eftersom klimatförändringarna är det största hotet mot den biologiska mångfalden. Den småskaliga vattenkraften i Sverige innebär i dag en minskning av CO₂-utsläppen med ca 4 miljoner ton. Om befintliga kraftverk och dammar utnyttjades bättre skulle detta leda till en minskning av CO₂-utsläppen med ca 12 miljoner ton, att jämföras med Sveriges totala utsläpp på ca 60. Också i Alsterån minskar varje kWh kolkraften i något av våra grannländer med lika mycket och därmed CO₂-utsläppen med ett knappt kilo. Totalt minskar	<i>Noterat.</i>

	Alsteråns ca 25 GWh CO₂-utsläppen med ca 20 000 ton. Få områden har så många internationella, nationella, regionala och lokala mål och program som detta, inom få områden är så många myndigheter på olika nivåer verksamma.	
	Kulturhistoriska värden. Människor har sedan medeltiden använt vattenkraften i Alsterån, Badebodaån, Hindabäcken och många andra vattendrag inom avrinningsområdet. Före den industriella epoken var det kvarnar, sågar, hammare, stampar m m. Under 1700- och 1800-talen växer fram allt mer industrilika verksamheter, som utnyttjar vattnets kraft för direktdrift. Med början runt sekelskiftet 1900 anlägger dessa företag successivt kraftverk, som ger elkraft till den egna verksamheten och till bostäder i närheten. De kraftverk som är i drift i dag har alla många år på nacken, från 70 till över 100. Också de nedlagda kraftverken har denna bakgrund, i några fall var det lokala belysningsföreningar som byggde. I främst Badebodaån finns en del kvarnar kvar, som vore värda att rusta upp och bevara. Kraftverkens djupa historiska rötter gör att de är förknippade med stora kulturhistoriska värden. Alla samhällen utmed Alsterån och Badebodaån har sin upprinnelse i utnyttjandet av vattenkraften (möjligen med undantag av Ålem även om vattenkraften använts även där). Det innebär att såväl natur som kultur sedan århundraden är anpassade till de vattennivåer som dammarna innebär. Här kan också noteras att i Kalmar-länsstyrelsens kulturhistoriska inventering av kraftverk i länet har av de 12 kraftverk i Alsterån, som finns i Kalmar län, 4 bedömts ha mycket högt, 4 högt och 4 måttligt kulturhistoriskt värde. I drift varande kraftverk bidrar påtagligt till att bevara (och ibland utveckla) den historiska miljö som under århundraden vuxit fram där vattenkraften använts. Inom detta område finns ett stort intresse och en stor kunskap på många håll: hos enskilda medborgare, hembygds- och samhällsföreningar, kraftverksägarna och inte minst hos länsstyrelsen och läns museet. Vi erinrar om Kalmar-länsstyrelsens	<i>Noterat. Det finns en strävan efter att bevara de kulturhistoriska värdena i samband med miljöåtgärder i vattendrag.</i>

	kulturhistoriska inventering av kraftverken i Alsterån, som rymmer mycket mer än bara kraftverkens historia.	
3. Synpunkter på avsnitt 1. Inledning	Ett första inledande avsnitt måste ge en översikt över de många aspekter som är förknippade med Alsteråns avrinningsområde. Men med undantag för sex rader om "fyra områden utpekade som nationellt värdefulla vattendrag för kulturmiljön" ägnas de nio sidorna enbart åt de ekologiska och kemiska aspekterna. Vattendirektivet är det enda av de (minst) tre relevanta EU-direktiven som behandlas. I enlighet med vad vi framfört ovan måste därför detta avsnitt utvidgas och omarbetas på ett genomgripande sätt. I avsnitt 1.4 saknar vi en diskussion om hur främst den ekologiska statusklassificeringen gjorts. Vi syftar på att den är gjord av tjänstemän, vars enda agenda många gånger är att riva ut sedan århundraden befintliga dammar och vattenverksamheter. Att i den kemiska statusklassificeringen i stort sett gå förbi det största problemet, kvicksilverförekomsten, är som om man skulle utelämna dammarna i den ekologiska statusklassificeringen. Figur 4 (s 9) behöver mer förklarande text, som säger något om varför olika sjöar och vattendrag ansetts ha en viss ekologisk status.	<i>Projektidén till projekt Alsterån i balans och dess huvudsakliga mål, att ta fram ett lokalt åtgärdsprogram utgår från vattendirektivet och att man på ett lokalt plan tar fram ett åtgärdsprogram.</i> <i>Metoden för statusklassningen är omfattande och kan ses som invecklad. Det är Vattenmyndigheten som beslutar om statusklassningen. Tillägg; Hänvisning till fastställt dokument som beskriver tillvägagångssättet.</i> <i>Tillägg enligt förslag.</i>
4. Synpunkter på avsnitt 2. Metod	Detta metodavsnitt ägnas huvudsakligen åt att beskriva vattenrådsdialogen, ett arbetssätt som vi är positiva till. Mycket undanskymt i ruta 5 i figur 5 sägs sedan att "Vattenråd + Lst Formerar tillgänglig kunskap till åtgärdsprogram". Att så är fallet märks ju tydligt i diskussionen av den kemiska aspekten, som helt och hållet bygger på tidigare genomförda undersökningar och inte alls på vattenrådsdialogen. Tyvärr grundas diskussionen av den ekologiska aspekten bara till viss del på tillgänglig kunskap. Bristen är påtaglig när det gäller vattenflöden och vattenreglering där vi saknar hänvisningar till det mycket omfattande material som SMHI har. Inte heller har kraftverksägarnas kunskap tillvaratagits trots att vi är de som har den största erfarenheten av hur vattenflödena uppträder. Behandlingen av huruvida förekomsten av olika fiskarter och andra delar av fauna och flora förändrats och, i så fall, vilka olika faktorer som kan förklara detta är minst sagt ytlig. Här finns tidigare undersökningar från Alsterån och andra vattendrag, här finns	<i>Figur 5 visar projektets arbetsgång, fastställd i projektplanen.</i> <i>Den kemiska aspekten finns med i synpunkter utifrån vattenrådsdialogen.</i> <i>Alla har fått möjlighet att bidra med kunskap, även kraftverksägarna.</i> <i>Åtgärdsprogrammet är en plan med utgångspunkten i det lokala som ska vara tillgängligt och förståeligt för alla intresserade. Vår ambition har inte varit att skriva en vetenskaplig studie.</i>

	möjlighet att intervjua människor som fiskat inom området i kanske femtio år. Den alldeles för snäva ansatsen i förslaget till åtgärdsprogram märks också i uppräknningen av underlagsmaterial, där det inte finns något om översvämningar, hållbar energiproduktion eller klimatfrågan. För den kulturhistoriska aspekten finns det ett mycket rikare underlag än vad som nu listas. Vill man låta sig inspireras kan man gå till den bok om Emån, Ur dimma fram, som H-länsstyrelsen utgav 2001.	<i>Utgångspunkten för hela projektet och därmed åtgärdsprogrammet har varit vattendirektivet. Andra direktiv är viktiga men har inte ägnats uppmärksamhet i detta program.</i>
5. Synpunkter på avsnitt 3. Värden	Avsnittet är kort med 2 1/2 sidor och bygger enbart på vad som framkommit vid byamötena. Eftersom avsnittet inte alls använder all den ytterligare kunskap som finns om olika aspekter på avrinningsområdet blir resultatet både fragmentariskt och torftigt. Avsnittet måste därför göras om från grunden och det är inte meningsfullt att här kommentera enskildheter. Med detta sagt vill vi ändå påpeka t ex att uttern finns på många fler ställen, att det är viktigt att få en mer ingående redovisning av fiskar och andra vattenlevande organismer (vad som finns nu, hur bestånden utvecklats och vad eventuella förändringar kan bero på), att inte bara Alsterbros och Blomstermålas industri- och samhällshistoria är nära knuten till Alsterån.	<i>Detta är själva idén med projektet och visar på ett axplock av de värden som boende/verksamma inom avrinningsområdet värdesätter.</i>
6. Synpunkter på avsnitt 4. Problem och åtgärdsförslag	Avsnittet behandlar på ett ingående vis många väsentliga problem och innehåller också relevanta förslag till åtgärder. Till största delen ställer sig Alsteråns Kraftverksförening positiv till avsnittet. Undantaget är det som sägs om vattenkraften och de två miljöproblem, som denna sägs orsaka i form av vandringshinder och ojämn vattenförling. För att börja med den senare så är det självklart att vattenförlingen varierar. Orsaken är enklast tänkbara: vädret och därmed nederbörden varierar och det på ett sätt som ingen kan göra något åt. Den begränsade reglering som Alsteråns Kraftverksförening sköter i några sjöar långt upp i avrinningsområdet bidrar i stället till att något utjämna vattenförlingen i Alsterån och vattenståndet i sjöarna. Det gäller främst Alstern, vars yta för övrigt skulle minska radikalt utan den fördämning som Kraftverksföreningen underhåller och drifftar. Någon korttids-reglering används inte av kraftverken, som i stället styrs av nivågivare för att hålla	<i>Noterat.</i> <i>Noterat.</i>

	vattenståndet så konstant som den naturliga vattenföringens variationer tillåter. Allt fler av kraftverken skaffar också automatluckor, vilket gör att vid stora och ökande flöden så hinner inte vattennivån stiga särskilt mycket innan en nivågivare signalerar att luckan skall öppnas. Vi vill också peka på den överenskommelse om minimitappning från Alstern, som Kraftverksföreningen träffade med strömfiskeprojektet för 20 år sedan (vilket torra somrar kan leda till en av ingen önskad låg vattennivå i Alstern). Att några deltagare på byamötena saknade hydrologiska kunskaper och erfarenheter är en sak men det är fullständigt oacceptabelt att förslaget till åtgärdsprogram inte är så mycket bättre. På denna för många intressenter vitala punkt måste förslaget utvecklas påtagligt. Vi vill nämna att efter det extrema flödet i november 2010 tog Alsteråns Kraftverksförening initiativet till ett mer formaliserat samarbete mellan kraftverksägarna, föreningen, räddningstjänsterna och de tekniska förvaltningarna i de tre kommunerna, de båda länsstyrelserna och trafikverket.(vi beklagar att vi inte tänkte på vattenrådet i sammanhanget). Vi ser gärna ett nytt möte med dessa deltagare med en rejäl genomgång av de hydrologiska förutsättningarna och hur regleringen sköts. Sedan behövs också ett möte i Sävsjöström för att (för vilken gång i ordningen?) förklara hur vädergudarna i allt väsentligt bestämmer förutsättningarna och vilket spelrum Kraftverksföreningen sedan har i regleringen av Alstern. När det gäller dammarna är dessa självklart vandringshinder för fisk och andra organismer. Men att föreslå utrivning av dammar - och därmed kraftverk i många fall - är så enkelspårigt och okunnigt att man inte tror sina ögon. Dammarna och kraftverk bidrar till att förebygga eller åtminstone begränsa översvämningar, de bidrar med en hållbar energiproduktion, de har en stor klimatnytta och deras kulturhistoriska värde är i de flesta fall stort eller mycket stort. Om man vidgar perspektivet finns det alltså argument som på ett avgörande vis talar mot en utrivning av dammar. Är det kanske därför som förslaget till åtgärdsprogram har ett så snävt perspektiv att man inte skall "upptäcka" detta uppenbara förhållande? Men inte heller ekologiska argument talar nödvändigtvis för en utrivning av	<i>Noterat. Vattenrådet är positivt till ett möte i frågan.</i> <i>Programmet omfattar fler åtgärdsförslag än utrivning.</i>
--	--	--

	dammar och kraftverk. Vi hävdar att Alsteråns vattenråd inte i något sammanhang påvisat att en damm eller kraftverk har (haft) en menlig inverkan på den lokala naturmiljön. Våra argument är lika enkla som självklara. Alsteråns kraftverk är 70, 80, 90, 100 år eller ännu äldre. Nästan alla ligger på ställen där det funnits vattenverk och därmed dammar i århundraden. Om vi tar 1960-talet som utgångspunkt kan vi för det första slå fast att då var tillgången på fisk som ål och öring mycket god. För det andra kan vi konstatera att då fanns dagens dammar sedan århundraden och kraftverken sedan många decennier, ändå hade inte fisken minskat. För det tredje är sättet att köra kraftverk i dag är skonsammare mot den lokala naturmiljön än vad det var till fram på 1960-talet. Dagens nivåreglering ger en mycket jämnare vattennivå, nätutbyggnaden att kraftverk står stilla när det är lågt flöde m m. Slutsatsen ligger i öppen dager: det är inte dammarna eller kraftverken som gjort att en del fiskarter minskat påtagligt de senaste decennierna utan helt andra faktorer. Förklaringar som brukar anföras är framför allt försurning men också miljögifter, inplantering av nya arter, rovfiske av ålen utanför Sveriges gränser, kanske också ett ökat fiske i Sverige m m. Att riva ut dammar och kraftverk vore därför en dubbel dumhet, dels skulle den positiva inverkan på den lokala naturmiljön bli marginell, dels skulle det, som vi visat ovan, ge en rad kraftigt negativa konsekvenser. När förslag tidigare förts fram i vattenrådet att riva ut dammar för att uppfylla vattendirektivet har det mött stark kritik från dem som företräder fiskeintressena och som vet vad som fått fisken att minska. I stället gäller det att se om det finns dammar, där det av olika skäl vore rimligt att åstadkomma någon form av vandringsväg. Om så är fallet skulle vattenrådet sedan kunna spela en viktig roll i projektering och finansiering av en sådan åtgärd. Ett ytterligare ekologiskt argument mot att riva ut dammar och kraftverk är, att det skulle underlätta spridningen av främmande arter. En del tyder också på att det finns risker med att släppa upp havsvandrande arter i vattensystem från vilka de	<i>Vattenrådets ståndpunkt vad gäller vandringshinder är att fri vandringsväg för fisk och andra organismer förordas.</i>
--	--	--

	varit utestängda i sekler, de kan lätt bli ett hot mot de stationära bestånden. Hur svårt det är att främja olika fiskarter visar de senaste årens utveckling i Emån. De förbättrade vandringsmöjligheterna, lekbottnarna m m till trots har tillgången på lax minskat dramatiskt (däremot har oväntat malen ökat). Som i alla ekosystem är det ett stort antal faktorer som spelar in - och då gäller det för alla berörda att ha mer än en tanke i huvudet! Tyvärr måste vi konstatera att de som utformat förslaget till åtgärdsprogram sitter fast i samma ensidiga och extrema tolkning av EU:s vattendirektiv som en del svenska myndigheter (främst Kammarkollegiet och Naturvårdsverket men också en del länsstyrelser). Utan några politiska beslut söker tjänstemän på dessa myndigheter tillämpa vattendirektivet på ett sätt som skulle innebära omvälvande förändringar i olika vattendrag, ofta med föga eller ingen nytta för den lokala naturmiljön.	
Synpunkter	Styrelsemöte 2014-03-26	
s.9	koppla statuskartan till tabell, ex. varför är det gult (måttlig status)?	<i>Tillägg enligt förslag.</i>
Inledning	Hänvisa till VISS, "vattencykler vart 6:e år", "Förklara att statusklassningen uppdateras.	<i>Tillägg enligt förslag.</i>

Alsteråns vattenråd
c/o Mönsterås kommun
Box 54
383 22 Mönsterås

Hemsida: www.vattenorganisationer.se/alsteransvr/

Det lokala åtgärdsprogrammet för Alsteråns avrinningsområde har tagits fram av Alsteråns vattenråd inom Leaderprojektet Alsterån i balans 2012-2014. Stort tack riktas till alla engagerade och aktiva personer inom avrinningsområdet som varit delaktiga i projektet och gjort det möjligt att ta fram detta åtgärdsprogram!

ALSTERÅNS VATTENRÅD

Alsterån i balans

